Legyen előtted mindig út,
Fújjon mindig hátad mögül a szél,
Az eső puhán essen földjeidre,
A nap melegen süsse arcodat,
S míg újra találkozunk,
Hordozzon Téged tenyerén az Isten.

Ősi ír áldás

Az ÉLETTÉR Közösség- és Településfejlesztő Egyesület kalendáriuma
Koppánmonostor 2001. november 12.

Készült, Czeglédi Gabriella, Czeglédi Lászlóné, Csokonai Művelődési Központ, HUNGARO-LEN Rt., Komárom Város Képviselő Testülete, Sport, Idegenforgalmi és Kulturális Bizottsága, MEMFO Kft., Monostori Erőd Közhasznú Társaság, Monostori Kulturális Egylet, Pőcze József, PRINT-Kom Kft., Raiffeisen Bank Rt., Transcar Hungária Kft. és a Vadkan Tanya támogatásával.

Írásukkal, gyűjtőmunkájukkal a kiadvány megjelenését segítették:

Ágoston Géza	Kampós Ferencné	Orbán Viktor
Czita Tünde	dr. Kőhalmi Tamás	Ölveczky Gábor
Deák Györgyné	Kovács Tamás	Pados József
Dr. Farkas Roland	Langschadl Zoltán	Pék Balázs
Harsányi Józsefné	Másik Attila	Puskás Ilona
Hegedüs Béla	Máté László	Szabó János
Hojka Jánosné	Monostori Éva	Tímár Ágnes
Iglódi Attiláné	Monostori János	Tonomár István
Ihász Beatrix	Musicz Andrásné	Tóth Mónika
Juhász Gáborné	Neiter Istvánné	Vörös József

Köszönjük munkájukat!

ISSN: 1519 – 2195

A szerkesztés lezárult: 2000. november 12.
Lektorálta: György Károlyné
Borító: Ölveczky Gábor
Felelős szerkesztő: Monostori Éva
Felelős Kiadó: ÉLETTÉR Közösség- és Településfejlesztő Egyesület, Monostori János
Készült: PRINT-Kom Kft., Komárom

„ Találhatsz városokat bástyák nélkül, írástudás nélkül, paloták nélkül, de várost isten, szentély, ima és áldozat nélkül még senki sem látott és nem is fog látni.”

(Plutarkhosz)

Töprengő

Négy éve jelentettük meg első alkalommal a Koppánmonostor kalendáriumát. Kíváncsiak voltunk arra, hogy Önök hogyan fogadják munkánkat, kell-e majd folytatás.

Az évente 500 példányszámban kiadott kiadványból 200-250 példányt tudtunk csupán helyben értékesíteni. Azonban mindez nem csökkentette elhivatottságunkat, hiszen a visszajelzések mind-mind a folytatás mellett érveltek.

S hogyan is készül a kalendárium?

A szerkesztői, gyűjtési munkát mindenki térítés nélkül végzi, mint ahogy az írások is mind felajánlások. Így az évkönyvek összeállítása valóban közösségi munkával, közösségi szellemben történik.

A kiadói és nyomdai költségeket részben egyesületi egyéb bevételekből, nagyobb részt pedig pályázatokból és szponzori, támogatói segítséggel fedezzük. Minden munka közt ez okozza a legnagyobb feladatot, mert évről-évre fogynak a pályázati lehetőségek, s többen „ostromolják” a szponzorokat.

Egyesületünk ebben az évben csupán Komárom Város Képviselő Testülete, Sport, Idegenforgalmi és Kulturális Bizottságától kapott pályázati támogatást, míg a hiányzó összeget szponzori támogatással fedezte. Ehhez kapcsolódóan köszönjük meg mindazoknak a segítségét is, akik adójuk 1 %-ával segítették a megjelenést. (43.815 Ft) Ezen összeg nélkül ebben az évben nem tudtunk volna megjelenni.

Talán a rövidtávú gondolkodás lehet az oka annak, hogy Koppánmonostor közvetlen irányítása mindmáig nem találta támogatásra érdemesnek e kalendárium megjelenését. Ezen írások, életutak, helytörténeti dokumentumok és információk talán nem is a ma emberének számítanak igazi csemegének, értékeli ezt majd a jövő generáció, az utókor, akik talán e kis kiadványból értesülnek lakóhelyük múltjáról és értékeiről.

Kevés ma Magyarországon az a település, kistelepülés, aki évente megjelenik helyi kiadványával, s megmutatja önmagát a „nagyvilágnak”. Úgy gondolom, ennek ma teret kell biztosítani.

Kalendáriumunk abban is közösségi szerepet tölt be, hogy a kiadvány bevételeiből különböző helyi törekvéseket támogatunk. Így volt ez idáig, s így tervezzük a jövőben is.
Első kalendáriumunk a „Tornyos-villa" felújítási munkálatait indította el. 2000 évben a helyi ifjúság támogatását tűztük ki, s „gyermekeink" utaztatásához, versenyeken való részvételükhöz járultunk hozzá. Majd ezt követte az elmúlt évi kiadvány, melyben lehetőséget biztosítottunk Barassó Péter anekdotáinak és meséinek.
Ezen kalendárium bevétele pedig arra hivatott, hogy egy szép faragott haranglábat helyezhessünk el a helyi temetőben, 2002-ben a Komáromi Napok keretében. Ön is ehhez járult hozzá, amikor megvásárolta kiadványunkat. Köszönjük.
S reméljük, hogy ebben az évben is találnak kedvükre valót e kis válogatásban, mely arra hivatott, hogy informáljon, ismertessen, megismertessen és szórakoztasson.

Monostori Éva

Kedves Olvasónk, leendő Támogatónk!

Köszönettel és tisztelettel fogadjuk mindazok támogatását, akik a 2002. évben adójuk 1%-ával egyesületünk munkáját segítik, s ezzel hozzájárulnak a 2002-ben kiadásra kerülő Koppánmonostori Kalendárium 2003 című kiadvány megjelenéséhez.

Az ÉLETTÉR Közösség- és Településfejlesztő Egyesület adószáma:
18607190-1-11

KALENDÁRIUM

Ima a hétnek elején

(részlet)

…adjad, hogy rövid életem mindennapja
nékem nevezetes és drága legyen.
Adj kedvet, bátorságot és erőt, hogy minden nap
valami hasznosat és jót cselekedjek,
hogy ne vesszen örökségemből egy nap sem.
Távoztasd el tőlem a hiúságot,
az ártalmas fényűzést,
a mérges hízelkedést,
a megvetendő zsugoriságot,
és mindennemű igazságtalanságot.
Adjad, hogy nyelvem az igazságot mondja és védje,
Adj reménységet és alázatosságot, hogy a
véghez vinnivalókat végezhessem.
Még nappal vagyon, addig akarok munkálkodni,
mert eljön az éj, hol senki nem dolgozhat.

Püspökladányi gyűjtés

JANUÁR			
1	1	K	Újév
	2	Sz	Ábel
	3	Cs	Genovéva
	4	P	Titusz
	5	Sz	Simon
	6	V	Boldizsár
2	7	H	Attila
	8	K	Gyöngyvér
	9	Sz	Marcell
	10	Cs	Melánia
	11	P	Ágota
	12	Sz	Ernő
	13	V	Veronika
3	14	H	Bódog
	15	K	Lóránt
	16	Sz	Gusztáv
	17	Cs	Antal
	18	P	Piroska
	19	Sz	Sára
	20	V	Fábián
4	21	H	Ágnes
	22	K	Vince
	23	Sz	Zelma
	24	Cs	Timót
	25	P	Pál
	26	Sz	Vanda
	27	V	Angelika
	28	H	Károly
	29	K	Adél
	30	Sz	Martina
	31	Cs	Marcella

Január 28.

ÁRPÁDHÁZI SZENT MARGIT

szűz † 1271

A magyar történelem legszomorúbb napjaiban, a tatárjárás idején született. Atyja, IV. Béla király mindjárt a szerencsétlen kimenetelű mohi ütközet után úgy intézkedett, hogy családja a lehető leggyorsabban délre, Horvátországba, illetve Dalmáciába húzódjék. Mária királyné itt tartózkodásában fogadást tett, hogy ha Isten megkönyörül a szerencsétlen országon, születendő gyermekét egészen az ő szolgálatára szenteli. A várva-várt királyi gyermek 1242. jan. 27-én látta meg Isten szép világát s a keresztségben a 3. század bátor vértanújának, Szűz Szent Margitnak nevét kapta. Mária királyné fogadásához híven kedves gyermekét már hároméves korában a veszprémi domonkosrendű apácák kolostorába adta nevelés céljából. Nemcsak erkölcsi, hanem szellemi tekintetben is gyorsan fejlődött. A tökéletességnek már magas fokán járt, mikor tízéves korában Veszprémből az újonnan épült nyulak-szigeti (ma Margitsziget) Boldogasszony-kolostorba hozták át. A tízéves kislánynak ekkor már nem volt hőbb vágya, mint hogy egész életére tagja lehessen a rendnek, melynek ruháját ötéves korától fogva rendszeresen viselte. Boldog Umberto, a magyarországi dominikánus provincia akkori főnöke 1254-ben ráadta az apácafátylat és letétette vele az egyszerű fogadalmakat. Általában nem a szó, hanem a munka embere volt. Nem volt az az alacsony szolgai munka, melyet örömest ne végzett volna. Semminemű kolostori szolgálat alól nem akarta kivonni magát és semmi kivételezést nem tűrt. Minden tekintetben legutolsó kívánt lenni. Fekvőhelyül egy vékony gyékényt, egy hitvány szalmazsákot és egy kis párnát használt. Ruhának is mindig a leghitványabb darabokat választotta. Valamennyi kolostori szolgálat közt legjobban kedvelte a betegek ápolását.

Tizennyolcadik évében járt, mikor az Úr akaratából váratlanul súlyos kísértés

nehezedett rája. Testi-lelki szépségével ugyanis magára vonta több fejedelem figyelmét.
Margit azonban állhatatos maradt.
Szülei nehezen ugyan, de megengedték, hogy Margit ünnepélyes fogadalommal örökre elkötelezze magát a szerzetesi állapotra. Az ünnepélyes fogadalomtétel az esztergomi érsek, a váci és a nyitrai püspök, továbbá Marcell atya és nagyszámú gyülekezet jelenlétében országraszóló ünnepség keretében ment végbe.
Ettől az időtől kezdve Margit minden külső háborítás nélkül élhetett hivatásának és megszokott szamaritánus munkájának.
Családjának szomorú eseményei: öccsének, Béla hercegnek, atyjának és anyjának tragikus hamarsággal bekövetkezett halála is erősen hatottak reá. 1271 elején súlyos lázba esett, mely tizenkétnapi szenvedés után kioltotta életét.
A magyar nép úgyszólván halála percétől kezdve szentként tisztelte. Sírja századokon keresztül a leglátogatottabb kegyhelyeink közé tartozott.

Falu Tamás:

Istenem, add...

Istenem, add, hogy jó legyek,
ne üssek sohasem sebet,
hulljon ölembe két kezem,
mielőtt velük vétkezem.
Ne érezze élő, se holt,
hogy késem szívükbe hatolt,
alhassam át az éjszakát,
ne keltsen fel sohase vád.

FEBRUÁR			
5	1	P	Ignác
	2	Sz	Karolina
	3	V	Balázs
6	4	H	Ráhel
	5	K	Ágota
	6	Sz	Dorottya
	7	Cs	Tódor
	8	P	Aranka
	9	Sz	Abigél
	10	V	Elvira
7	11	H	Bertold
	12	K	Lívia
	13	Sz	Ella
	14	Cs	Bálint
	15	P	Kolos
	16	Sz	Julianna
	17	V	Donát
8	18	H	Bernadett
	19	K	Zsuzsanna
	20	Sz	Aladár
	21	Cs	Eleonóra
	22	P	Gerzson
	23	Sz	Alfréd
	24	V	Mátyás
	25	H	Géza
	26	K	Edina
	27	Sz	Ákos
	28	Cs	Elemér

Február 24.

SZENT MÁTYÁS apostol † 60 táján

Szent Mátyás azok közé az apostolok közé tartozik, akikről csak annyit tudunk, amennyit a szentírás megőrzött a számunkra. Születéséről, családi viszonyairól, ifjúságáról és polgári foglalkozásáról semmi adatunk nincsen. Nem tudjuk azt sem, mikor, milyen körülmények közt jutott kapcsolatba az üdvszerzés nagy tényeivel. A későbbiekből visszakövetkeztetve azonban valószínűnek kell tartanunk, hogy eleitől kezdve az Úr követői közé tartozott s így szem- és fültanúja volt az evangéliumban megörökített események legtöbbjének. Csak így érthetjük, hogy mikor Krisztus Urunk csodálatos mennybemenetele után az áruló Júdás helyének betöltésére került a sor, elsősorban az ő személye felé fordult a figyelem. Az Apostolok Cselekedeteinek könyve részletesen és szemléletesen elbeszéli meghívásának történetét. (Ap.Csel. 1,15-26) „Ezután sorsot vetettek. A sors Mátyásra esett, így a tizenegy apostolhoz sorolták.” Ilyen csodálatos módon került Szent Mátyás az apostolok fényes gyülekezetébe. Pünkösd napján már a többi apostollal együtt vette a Szentlélek kegyelmét. Mátyás a Szentlélek vétele után egy darabig még Júdeában hirdette az evangéliumot, utána a hagyomány szerint Etiópiába ment és ott egy püspökséget is alapított. Haláláról szintén nem tudunk semmi biztosat. Egyik változat szerint Kolchizs Szebasztopol nevű városában keresztre feszítették, másik szerint Jeruzsálemben istenkáromlás címén megkövezték és szekercével lefejezték. Ereklyéit Szent Ilona császárné részben Rómába, részben Treviribe küldötte. Treviri (Trier) városa ettől az időtől kezdve mindmáig védőszentjét tiszteli az apostolban, aki életével, főként apostollá választásával oly csodálatosan igazolta, amit neve mond: Mátyás ugyanis héberül annyi, mint Isten ajándéka.

MÁRCIUS			
9	1	P	Albin
	2	Sz	Lujza
	3	V	Kornélia
10	4	H	Kázmér
	5	K	Adorján
	6	Sz	Leonóra
	7	Cs	Tamás
	8	P	Zoltán
	9	Sz	Franciska
	10	V	Ildikó
11	11	H	Szilárd
	12	K	Gergely
	13	Sz	Krisztián
	14	Cs	Matild
	15	P	**Nemzeti ünnep**
	16	Sz	Henrietta
	17	V	Gertrúd
12	18	H	Sándor
	19	K	József
	20	Sz	Klaudia
	21	Cs	Benedek
	22	P	Beáta
	23	Sz	Emőke
	24	V	Gábor
13	25	H	Irén
	26	K	Emmánuel
	27	Sz	Hajnalka
	28	Cs	Gedeon
	29	P	Auguszta
	30	Sz	Zalán
	31	V	**Húsvét**

Március 19.

SZENT JÓZSEF

Szent József Dávid királyi házából származott és a galileai Názáretben lakott. Foglalkozására nézve ács volt s jegyben járt az ugyancsak Dávid véréből való Máriával. Ettől az időtől élete elválaszthatatlanul össze van nőve a reábízott Szent Szűz életével. A rómaiaktól elrendelt népszámlálás Józsefet a Dávid királyi család ősi fészkébe, a júdeabeli Betlehembe szólította. Elkísérte őt szent hitvese, Szűz Mária is. Ott aztán megtörtént az üdvtörténet nagy eseménye: megszületett az Úr Jézus. Szent Józsefet az Isten azzal a nagy kegyelemmel tüntette ki, hogy Szűz Mária mellett ő lehetett az Üdvözítőnek első imádója és istápolója. Tanúja volt az angyali sereg énekének, látta a pásztorok hódolatát a jászol előtt, részt vett a kis Jézus bemutatásán a templomban. Fogadta a bölcseket, akik leborulva imádták az isteni kisdedet. Hű és okos szolga módján gondoskodott a szentcsalád ételéről és életéről.

A bölcsek távozása után az angyal az Úr újabb parancsát adja Józsefnek álmában. A szentcsalád hűséges őre fölébred álmából, habozás nélkül menekül, otthagyja hazáját s a teljesen ismeretlen Egyiptomba távozik. A meneküléssel megmenti a kis Jézust a Heródes által megölt betlehemi kisdedek sorsától, s egy ideig a messze idegenben marad. Heródes halála után a hű szolga a legrövidebb úton otthona felé át kellett volna mennie Júdeán is. Ezen a területen Heródesnek szintén kegyetlen és zsarnok fia, Archelaus uralkodott, s az okos szolga a reábízott drága kincsekkel, Jézussal és Máriával, nem mert rálépni Júdea földjére, hanem inkább nagy kerülőt tett és így került a galileai Názáretbe.

A szülők Názáretből évenkint lejártak a húsvéti ünnepre Jeruzsálembe, a szent városba. Amikor Jézus 12 éves lett, elvitték őt is magukkal, s akkor történt az elvesztése majd a megtalálása. A 11. század óta a tisztelete egyre több formát ölt, s 1870 óta úgy tiszteljük őt, mint az egyháznak, az Isten eme nagy családjának védőjét (ünnepe a húsvét utáni harmadik szerdán), s manapság nincs még egy férfinév, amelyet annyian viselnének, mint az övét.

ÁPRILIS			
14	1	**H**	**Húsvét**
	2	K	Áron
	3	Sz	Buda
	4	Cs	Izidor
	5	P	Vince
	6	Sz	Vilmos
	7	**V**	Herman
15	8	H	Dénes
	9	K	Erhard
	10	Sz	Zsolt
	11	Cs	Leó
	12	P	Gyula
	13	Sz	Ida
	14	**V**	Tibor
16	15	H	Anasztázia
	16	K	Csongor
	17	Sz	Rudolf
	18	Cs	Andrea
	19	P	Emma
	20	Sz	Tivadar
	21	**V**	Konrád
17	22	H	Csilla
	23	K	Béla
	24	Sz	György
	25	Cs	Márk
	26	P	Ervin
	27	Sz	Zita
	28	**V**	Valéria
	29	H	Péter
	30	K	Katalin

Április 25.

SZENT MÁRK evangélista

Jobbmódú jeruzsálemi zsidó családból származott. Mint kortársainak általában, neki is kettős neve volt: János Márk. Az első héber, a másik latin. A 3. századbeli római hagyomány úgy tudja, hogy az ószövetségi papságot szolgáltató Lévi törzséhez tartozott, s hogy keresztsége előtt maga is betöltötte a levita tisztet. Édesanyját Máriának hívták. Szent Barnabásnak unokaöccse volt. A keresztséget valószínűleg maga az apostolfejedelem szolgáltatta ki neki mindjárt a Szentlélek eljövetele után. Amikor 43 körül az angyal csodálatos módon kivezette Pétert Heródes Agrippa börtönéből, az apostolfejedelem egyenesen Márkék házába ment.

Márk korán kezdette az apostoli munkát. Péter nemsokára azután, hogy kiszabadult a börtönből, elhagyta a hazáját s elment a birodalom fővárosába Rómába, ahol megalapította a püspökséget. Vele mehetett a fiatal Márk is. Bizonyos, hogy Rómában titkára és tolmácsa volt. A tolmácsi munkakör valószínűleg abban is állott, hogy görögül tolmácsolta Péter beszédeit és tanításait, de legfőképpen abban, hogy azokat leírta. Minden valószínűség szerint az evangélium leírására 44 körül került sor. Ez az evangélium nemcsak precíz, élénk és közvetlen Krisztus-életrajz, nemcsak Péter alázatos és Krisztus-szerető lelkének tükre, hanem arra is bizonyság, hogy Márkot a Szentlélek Úristenen kívül az Úr iránt való nagy-nagy kegyelet ihlette az írásban.

Vértanúságot szenvedett. Alexandriában szentmiséje alkalmával a pogányok elfogták, kötelet vetettek a nyakába s addig hurcolták az utcán, amíg csak el nem szállott lelke az Úrhoz, akit ifjúkorában látott s akiért egész életén át dolgozott.

Földi maradványait Alexandriában igen nagy tiszteletben részesítették s 310 körül már templom emelkedett fölöttük. Ereklyéit 820 körül velencei kereskedők a

lagunák városába vitték, s Velence 976-1071. években hatalmas dómot épített tiszteletükre. Az Úr Krisztus életrajzírója, első helytartójának titkára „a tenger kiránynőjé”-nek lett védőszentje. Velence címere a mai napig a Szent Márkot jelképező oroszlán, amely könyvet tart ezzel a fölírással: Békesség neked, Márk, az én evangélistám.

12

Sohase tépelődj!

Szeretsz tépelődni? Sok-sok órát elfecsérelsz vele, a végén meg csak bosszankodsz magadon.
Ne rágódj régi, megváltoztathatatlan dolgokon! Kinek használsz?
Nyersz vele valamit?
Mindjárt az elején le kell állítani az ilyen gondolatokat!
Ez egy gyógymód: imádkozzál, dolgozzál, bízzál!

Johannes Rosche

MÁJUS			
18	1	Sz	**Munka ünnepe**
	2	Cs	Zsigmond
	3	P	Tímea
	4	Sz	Mónika
	5	**V**	Györgyi
19	6	H	Ivett
	7	K	Gizella
	8	Sz	Mihály
	9	Cs	Gergely
	10	P	Ármin
	11	Sz	Ferenc
	12	**V**	Pongrác
20	13	H	Szervác
	14	K	Bonifác
	15	Sz	Zsófia
	16	Cs	Mózes
	17	P	Paszkál
	18	Sz	Erik
	19	**V**	**Pünkösd**
21	**20**	**H**	**Pünkösd**
	21	K	Konstantin
	22	Sz	Júlia
	23	Cs	Dezső
	24	P	Eszter
	25	Sz	Orbán
	26	**V**	Fülöp
22	27	H	Hella
	28	K	Emil
	29	Sz	Magdolna
	30	Cs	Janka
	31	P	Angéla

Május 1.

SZENT FÜLÖP és ifjabb SZENT JAKAB apostol

Fülöp betszaidai halászember volt. Mint Keresztelő Szt. János követője, osztozott a jobb lelkeknek megígért Messiás hamaros eljövetelébe vetett hitében. Buzgalmát azzal jutalmazta az Úr, hogy valamennyi apostola közül őt szólította fel elsőnek példája követésére.
Mint apostol, Fülöp az Üdvözítő szűkebb és bizalmasabb környezetéhez tartozott. Erre mutatnak azok a jellemző kis epizódok, melyeknek emlékét földijének, Szent János evangélistának elbeszélése őrzött meg számunkra.
A kínszenvedés áldozatának teljesedése után Fülöp apostoltársaival együtt szemtanúja volt az Úr megjelenéseinek és dicsőséges mennybemenetelének, majd a vigasztaló Lélek vétele után tevékeny módon közreműködött a Jeruzsálemben és környékén megindult tömeges megtérésekben. Alexandriai Kelemen állítása szerint természetes halállal múlt ki: más hagyomány szerint ellenben keresztre feszíttetett.
Leányai, akik közül kettő örök szűzességet fogadott és csodatevő hatalommal vált ki, még sokáig ébren tartották az apostol emlékét.
Ifjabb Jakabot rendesen az Úr testvére néven említik az Írások, mivel Boldogságos Szűz rokonának, Máriának fia volt. Kora gyermekségétől fogva a nazireusok, vagyis az Úrnak szenteltek közé tartozott. S hogy mennyire kedvére járt isteni Mesterének, mutatja az a tény, hogy Péteren kívül ő volt az egyetlen apostol, akit feltámadása után külön megjelenésére méltatott.
Apostoltársai elszéledése után Jakab továbbra is Jeruzsálemben maradt. Ő lett a szent város püspöke. Fiatalkorában megszokott szigorúságából egy hajszálnyit sem engedett, sőt egyben-másban még fokozta. S amilyen kemény, sőt hajthatatlan volt magával szemben, éppen olyan kegyes és megértő volt mások iránt.

Tevékeny szeretetében nem tett különbséget keresztények és zsidók közt. Ezért a zsidók is nagy szeretettel és tisztelettel csüngtek rajta. Tiszteletből igaznak nevezték őt. Természetesen még nagyobb tekintélyben állott Jakab a keresztények előtt. Még apostoltársai is megkülönböztetett tisztelettel tekintettek föl rája.
Még szembetűnőbben mutatja Jakab tekintélyét az 51. évi jeruzsálemi zsinat lefolyása. E zsinat összeülését a mózesi törvények és a feltörekvő ifjú kereszténység viszonyának szabályozása tette szükségesé. A zsidó keresztények ugyanis a pogányokból lett keresztényeket is kötelezni akarták az ószövetségi előírások megtartására.
És Jakab most is hű maradt önmagához: bármennyire nehezére esett hű zsidó szívének, köntörfalazás nélkül kimondotta, hogy a pogányokat nem szabad erőltetni a mózesi törvények megtartására.
Szent Jakab nemcsak szóval, hanem írással is hintette az evangéliumi magvakat. A neve alatt fennmaradt levél a legsúlyosabb apostoli levelek sorába tartozik.
Azonban az apostolnak nemcsak tisztelői, hanem ellenségei is voltak. Az írástudók és a farizeusok nem tudták neki megbocsátani, hogy napról-napra több zsidót nyert meg Krisztus vallásának. Anániás főpap 62-ben, több kereszténnyel együtt a tanács elé hurcoltatta és a mózesi törvény megsértése címén megkövezésre ítéltette.

Míg jól megy sorsod, addig elég a barát körülötted,
Ám, ha eged beborul, vége, magadra maradsz.

Ovidius

JÚNIUS			
	1	Szo	Tünde
	2	V	Kármen
23	3	H	Klotild
	4	K	Bulcsú
	5	Sz	Fatime
	6	Cs	Norbert
	7	P	Róbert
	8	Sz	Medárd
	9	V	Félix
24	10	H	Margit
	11	K	Barnabás
	12	Sz	Villő
	13	Cs	Antal
	14	P	Vazul
	15	Sz	Jolán
	16	V	Jusztin
25	17	H	Laura
	18	K	Arnold
	19	Sz	Gyárfás
	20	Cs	Rafael
	21	P	Alajos
	22	Sz	Paula
	23	V	Zoltán
26	24	H	Iván
	25	K	Vilmos
	26	Sz	János
	27	Cs	László
	28	P	Levente
	29	Sz	Péter
	30	V	Pál

Június 29.

SZENT PÉTER apostol vértanú † 67

Szent Pétert tette meg az Úr Krisztus az ő Egyházának fejévé és az evangéliumi igazság tévedhetetlen őrévé. Ő a kőszál, melyre Egyházát építette.
Mikor az Üdvözítő megkeresztelkedése után tanítani kezdett a Jordán partján, Péter egyike volt az elsőknek, akik hozzája csatlakoztak.
Ettől az időtől kezdve nem hagyta el többé. Ott volt vele minden jártában-keltében, és az Üdvözítő iskolájában lassan megérlelődött kőszállá és Krisztus helytartójává.
Maga az Üdvözítő külön iskolára is fogta. Az idősebb Jakabbal és ennek testvérével, Jánossal együtt megtette legbensőbb bizalmasává.
Péter egyenes, könnyen hevülő lelke határtalan rajongással csüngött az Üdvözítőn.
Nem csoda, ha ez a magafeledő, tettre kész szeretet hamar tisztába jött a Mester nagy titkával: hamarabb, mint a többi tanítvány.
Péter a megbízásnak meg is felelt, amint az Apostolok Cselekedeteinek első tizenkét fejezetében tüzetesen meg van írva. Ő volt az, aki az Úr mennybemenetele után Júdás helyébe Mátyást megválasztotta apostolnak. Ő szólt a néphez pünkösdkor és gyógyította meg Krisztus nevében a sántán születettet. Ő feddi és bünteti meg a kapzsi Ananiást és feleségét, ő veszi fel a szamaraikat az Egyházba, ő beszél a papi tanács előtt, ő kapja meg Joppéban, ahol Tabitát halottaiból föltámasztotta a leereszkedő lepel látomásában a fölszólítást pogányok megkeresztelésére, és meg is kereszteli Caesareában Cornelius századost és háznépét. Az idősebb Jakab vértanúhalálakor (42-ben) ő is börtönbe kerül: az angyal azonban csodálatos módon kiszabadítja.
42 után elment Rómába és megalapította a római püspökséget, mely az Egyháznak szíve és feje lett. A római pápa Szent Péter utódja. Kb. 25 évig volt püspöke.
A katolikus nép mindenütt, a magyar is, a gyermeki tisztelet és a közvetlen szeretet virágaival, kedves legendákkal övezi Szent Péter alakját. De ennél többet és mélyebbet is tesz! Szent Péter tetemei ott nyugosznak a Vatikán-halmon, a világ legfönségesebb kupolája alatt, a Szent Péter-templomban.

Június 30.

SZENT PÁL apostol vértanú †67.

Az Egyház együtt ünnepli Szent Pétert és Szent Pált. Sokan együtt is viselik mindkettőnek a nevét. Az élő katolikus kegyelet nem akarja egymástól elválasztani azokat, akik együtt fáradoztak a római anyaegyház alapításában és akik egy nap szent vérükkel öntözték és termékenyítették meg a római egyházat. Pétert mint zsidót a Vatikán-halmon keresztre feszítették: ugyanakkor Pált, a római polgárt, karddal lefejezték az ostriai úton, közel ahhoz a helyhez, ahol ma is áll fölséges temploma.

De addig hosszú és példátlanul fáradságos volt az út. Ő ugyanis ráeszmélt, hogy azt a nagy boldogító nagy világosságot, mely a damaszkuszi úton lelkébe villant, nem szabad véka alá rejteni. Úgy érezte, hogy az evangélium hirdetésével adósa görögnek és barbárnak, bölcsnek és tudatlannak, s jaj neki, ha nem hirdeti az evangéliumot. A legnagyobb hivatást bízta rá az Úr, a legnagyobb munkateret és munkaeredményt jelölte ki számára, ami eddig valaha embernek osztályrésze volt. Rendkívüli utakon vezette.

Megtérése után csakhamar visszavonult Sziklás Arábiába. Itt három esztendeig készült apostoli küldetésére. Azután visszasietett Damaszkuszba, hogy immár az evangéliumot hirdesse azok előtt, kiknek három éve még vérüket szomjazta.

Első apostoli útján, kb. 45-48-ban látta Pál, hogy végre el kell dönteni azt a kérdést: kötelesek-e a pogányokból lett keresztények megtartani a mózesi törvényt, mint sokan, zsidókból lett keresztények követelték, vagy nem, amint ő tanította.

Második apostoli útja 51 őszétől 53 tavaszáig tartott, majd ezt követte a harmadik 54-től 57-ig. Útjai során bajsejtelmek ülték meg a fáradhatatlan apostol lelkét.

Sejtelmei beváltak. Jeruzsálemben teljesítette régi nazireus-fogadalmát: tehát bizonyságot tett, hogy a mózesi törvényt nem veti meg. Az ádáz zsidók azonban nyilvánosan megrágalmazták, hogy egy pogányból lett keresztényt magával vitt a templomba s ezzel megfertőztette. A föllázított tömeg megölte volna, ha a római várőrség őrizetbe nem veszi és utóbb titkon erős kísérettel a helytartóhoz nem szállítja.

Pál egymaga többet tett, mint az apostolok együttvéve. S többet is szenvedett. Elvégezte pályafutását. Visszanézett a megtett útra, előrenézett a valósuló reménységre és megnyugodott.

JÚLIUS			
27	1	H	Tihamér
	2	K	Ottó
	3	Sz	Kornél
	4	Cs	Ulrik
	5	P	Emese
	6	Sz	Csaba
	7	**V**	Apollónia
28	8	H	Ellák
	9	K	Lukrécia
	10	Sz	Amália
	11	Cs	Nóra
	12	P	Izabella
	13	Sz	Jenő
	14	**V**	Örs
29	15	H	Henrik
	16	K	Valter
	17	Sz	Endre
	18	Cs	Frigyes
	19	P	Emília
	20	Sz	Illés
	21	**V**	Dániel
30	22	H	Magdolna
	23	K	Lenke
	24	Sz	Kinga
	25	Cs	Kristóf
	26	P	Anna
	27	Sz	Olga
	28	**V**	Szabolcs
	29	H	Márta
	30	K	Judit
	31	Sz	Oszkár

Július 17.

SZENT ANDRÁS remete †1010 k.

„Abban az időben, mikor Pannoniában Szent István király ösztönzésére Isten nevének tisztelete terjedni kezdett, a jámbor uralkodó bölcs kormányzásának hírére idegenből is számos pap és barát gyűlt hozzája, mint valami jóságos atyához. … A jövevények közt volt egy bizonyos Zoerád (Szórád) nevezetű ember is, aki Lengyelországból szakadt hozzánk, s aki, bár paraszti vérből eredt, mint ahogy a rózsa is tövisek közül hajt ki, mégis teljes volt Szentlélekkel. Fülöp apátúr … szívesen fogadta az idegent, szerzetesi ruhát adott rája és azontúl András néven szólította őt.”

Ennél többet nem is tudunk a szentéletű remete származásáról és előéletéről. Még azt tudjuk róla, hogy csak néhány esztendeig maradt a zoborhegyi kolostor lakója. Magasabb tökéletességre vágyó lelke ugyanis mindegyre a remeteség szent magánya után sóvárgott. Az országhatáron, vagy mint akkoriban mondották, a gyepün túl, a Vág és a Teplici hévizek közé eső elhagyott, zordon vidéken vonja meg magát. András e barátságtalan környezetben Trencsén átellenében tátongó szkalkai barlangot szemelte ki állandó tartózkodási helyéül. Egészen azonban nem szakadt ki kolostora kötelékéből.

András a magányban jóformán minden idejét imádsággal, elmélkedéssel és szigorú önsanyargatással töltötte.

Követte a régi remeték életmódját, hogy szabad idejének minden percét munkájával töltötte. Különösen kedves munkája volt az erdőirtás.

Ez az emberfeletti szigorúság mihamar megőrölte a szent remete testi erőit és időnap előtt elkoptatta amúgy is gyenge szervezetét. Egy napon, mikor tisztelői a szokásos időben barlangjához járultak, hogy lelki vigasztalást keressenek nála, nagy megdöbbenésükre holtan találták. Nyitrára szállították és ott a Szent Emmerám tiszteletére épült székesegyházban temették el.

AUGUSZTUS			
31	1	Cs	Boglárka
	2	P	Lehel
	3	Sz	Hermina
	4	**V**	Domonkos
32	5	H	Krisztina
	6	K	Berta
	7	Sz	Ibolya
	8	Cs	László
	9	P	Emőd
	10	Sz	Lőrinc
	11	**V**	Zsuzsanna
33	12	H	Klára
	13	K	Ipoly
	14	Sz	Marcell
	15	Cs	Mária
	16	P	Ábrahám
	17	Sz	Jácint
	18	**V**	Ilona
34	19	H	Huba
	20	**K**	**Szt. István ünn.**
	21	Sz	Sámuel
	22	Cs	Menyhért
	23	P	Bence
	24	Sz	Bertalan
	25	**V**	Lajos
35	26	H	Izsó
	27	K	Gáspár
	28	Sz	Ágoston
	29	Cs	Beatrix
	30	P	Rózsa
	31	Sz	Erika

Augusztus 20.

SZENT ISTVÁN KIRÁLY hitvalló †1038

Hazánk ezeréves történetében nem találunk senkit sem, akit akár bölcsesség, akár jellemnagyság, akár tettrekészség dolgában Szent István mellé állíthatnánk. Nemcsak nagy uralkodó volt, hanem egyben próféta és szent is. Mint király hosszú századokra kijelölte a magyarság politikai és társadalmi fejlődésének irányát, mint próféta biztos szemmel meglátta és immár közel ezer esztendőre rögzítette nemzetünk történeti élethivatását, s végül mint szent az élet megszentelésének hatalmas indításait adta a következő nemzedékek számára.

Szent István, Géza fejedelem és az erdélyi Sarolta fia, 975 táján született Esztergomban, ahol még most is mutogatják kápolnává átalakított születéshelyét. Eredetileg Vajknak hívták: az István nevet csak akkor kapta, mikor 10-12 éves korában Szent Adalbert prágai püspök kezéből felvette a keresztséget. Mihelyt a maga ura lett, nagy, kemény szóval azonnal megparancsolta minden alattvalójának, hogy hagyjon fel a pogány tévelygéssel, térjen szívvel-lélekkel az egy igaz Istenhez, járjon az Úr házába, járuljon szentségeihez, szóval éljen mindenben az Úr Krisztus elvei szerint.

Kemény beszéd volt ez sok pogány érzésű magyarnak. A lázadók Koppány somogyi vezér vezetésével, mint pusztító fergeteg zúdultak alá a fejedelmi birtokokra és amit maguk előtt találtak, mindent elpusztítottak. István a vele tartó keresztény magyarok és felesége, Gizella hercegnő kíséretében bejött bajor lovagok erejével rajtok ütött s Szent Márton és Szent György zászlói alatt döntő diadalt aratott fölöttük.

István győzelmét elsősorban a térítés művének betetőzésére, a zsenge magyar egyház és királyság megszervezésére igyekezett felhasználni. Ezért Asztrik pécsváradi

apátúr vezetésével fényes követséget menesztett II. Szilveszter pápához, hogy tőle királyi koronát és az egyház megszervezésére felhatalmazást kérjen.
István miután az Asztriktól hozott koronát az ezredik év végén fejére illesztette, azonnal hozzálátott nagyarányú szervező tevékenységéhez, mellyel örökre kitörölhetetlenül beleírta nevét nemzetünk történetébe.
A leghathatósabb ösztönzést azonban nem a törvény betűjével, hanem saját pédájával adta. Élete volt a leghatásosabb tanítás, melyet megértett és a maga módja szerint szívesen követett minden keresztény magyar. Nagy volt az imádságban és nagy a gyakorlati embernevelésben.
Hasonló lélekkel vette kezébe országának politikai, társadalmi és gazdasági megszervezését. A legjobb minták után indult, de szolgai utánzóvá sohasem vált.
Igazi nagyságát azonban egyéniségének nemzetnevelő hatásában kell keresnünk. Ő nemcsak meghozta, hanem át is élte a törvényeket.
Életében tömérdek csapás és megpróbáltatás érte. Különösen családi életében volt szerencsétlen. Fiai még gyermekkorukban elhaltak. Egyedül a széplelkű Imre herceg maradt életben. Azonban huszonnégyéves virágában őt is magához szólította az Úr. A szent király számára ez volt valamennyi között a legérzékenyebb csapás. Megérett az ég számára. Már csak egy kívánsága volt: hogy Nagyboldogasszony ünnepén halhasson meg. És az Úr teljesítette hű szolgájának vágyát: 1038. aug. 15-én szólította őt boldog színe látására.
Szent István emléke ma is mélyen él a nemzetnek lelkében. Nehéz időkben ma is felcsendül lelke mélyéről az ősi ének:

Hol vagy, István király?
Téged magyar kíván,
Gyászos öltözetben
Teelőtted sírván.

Dúsgazdag bánya a tapasztalás,
Melyből sok ember életkincset ás.

Petőfi Sándor

SZEPTEMBER			
	1	V	Egyed
36	2	H	Rebeka
	3	K	Hilda
	4	Sz	Rozália
	5	Cs	Viktor
	6	P	Zakariás
	7	Sz	Regina
	8	**V**	Mária
37	9	H	Ádám
	10	K	Nikolett
	11	Sz	Teodóra
	12	Cs	Mária
	13	P	Kornél
	14	Sz	Szeréna
	15	**V**	Enikő
38	16	H	Edit
	17	K	Zsófia
	18	Sz	Diána
	19	Cs	Vilhelmina
	20	P	Friderika
	21	Sz	Máté
	22	**V**	Móric
39	23	H	Tekla
	24	K	Gellért
	25	Sz	Eufrozina
	26	Cs	Jusztina
	27	P	Adalbert
	28	Sz	Vencel
	29	**V**	Mihály
	30	H	Jeromos

Szeptember 24.

SZENT GELLÉRT püspök vértanú †1046

Szent Gellért úgy tündöklik a zsenge magyar kereszténység egén, mint a fényes hajnalcsillag a derűs májusi égboltozaton. Bár idegen földön született, idegen kultúra emlőjén nőtt fel és Istent mindvégig idegen nyelven dicsérte, lélekben mégis annyira összeforrt a magyarsággal, mintha az alföldi rónán vagy a Dunántúl lankás dombjain kívül más tájékot soha életében nem látott volna. Egy egész emberöltőn át dolgozott, verítékezett közöttünk, s ezalatt úgy megszerette népünket, hogy a végén vérével pecsételte meg hűségét.

980 táján született Velencében előkelő családban. Szülei Györgyre keresztelték. A gyermek csak rövid ideig élvezhette a szülői ház melegét. Öt évesen veszedelmes lázba esett, amikor szülei az Úrnak ajánlották. Felépülésekor ígéretüket be is tartották.

Társai ráadták Szent Benedek fekete ruháját és fokozatosan bevezették a szerzetesi életbe. Emellett nagy gondot fordítottak szellemi képzésére is.

Atyja, a jó Gellért úr szentföldi zarándoklata alkalmával a hitetlenek ellen küzdve vértanúhalált szenvedett. Györgyöt ez szíve gyökeréig megrendítette: ekkor atyjára való örök emlékezésül fölvette a Gellért nevet. 30 évesen testvérei elhalt Vilmos apátúr helyébe „fejedelmüknek” választották.

Hivatalát azonban csak rövid ideig viselte. Szívében ugyanis már néhány év múlva olthatatlan vágy támadt a Szentföld látására. Hajóra szállt, ám a fenyegető hajótörés elől az isztriai part közelében fekvő Szent András-szigeten keresett menedéket. A szigeten a gondviselő Isten összehozta őt Razin (Gaudencius) pannonhalmi apáttal, aki váltig biztatta, hogy hagyjon fel kalandos vállalkozásával, jöjjön inkább Magyarországra és itt álljon be az evangéliumi magvetők sorába.

Gellért engedett rendtársa unszolásának. Magyarországi évei alatt került Székesfehérvárra, ahol Szent István elé állhatott. A szent király éles szeme első tekintetre meglátta az egyszerű szerzetesben a Gondviselés választott edényét, s nyomban udvarába fogadta, majd rája bízta szemefényének, Szent Imre hercegnek nevelését.
Gellért nemcsak tanult királyfit, hanem egyúttal szentet, példájával századokat beragyogó liliomos szentet nevelt belőle.
Nevelői megbízása leteltével a bakonybéli kolostorba vonult vissza csendes szemlélődésre.
1028 táján Szent István Ajtony legyőzése után megszervezte számára a marosvári, mai nevén csanádi püspökséget.
Szakadatlan munkában telt évei hosszúra nyúltak. Közben a szent király örökébe törpe epigonok léptek, akik durva önkényükkel egyre veszedelmesebb erőpróbáknak tették ki az ifjú magyar kereszténységet. A velencei származású Pétert a törzsökös magyar Aba Sámuel követte, majd a német fegyverek erejével visszatérő Péter ideje alatt lángban állott az egész ország. Csakhogy a fölkelők haragja most már nemcsak az idegen király, hanem egyúttal az idegen intézménynek érzett keresztény vallás ellen is irányult. A Vata vezetése alatt álló pogány tömegek megkezdték a dúlást és az öldöklést.
Gellért püspöktársaival együtt Székesfehérvárra sietett, majd Bőd, Beneta, Beszter püspökök, Szolnok ispán és nagyszámú keresztény nép társaságában a pesti révhez indult, hogy a közeledő hercegeket üdvözölje. Mikor azonban a Gellérthegy és Sashegy között húzódó horpadáson át a pesti révhez, vagyis a mostani Erzsébet-híd tájékára ért, a felbőszült tömeg kőzáporral fogadta. Bőd püspök az első dobások alatt halálát lelte és Beszter is súlyosan megsérült. Gellért azonban sértetlen maradt. Ez annyira felbőszítette a pogányokat, hogy odarohantak hozzája, kirántották kocsijából, azután egy kétkerekű kordén felvonszolták a hegy tetejére és onnét a Dunára tekintő meredek oldalon a mélységbe taszították.
Földi maradványait a marosvári székesegyházba szállították, hol az egész középkoron át buzgó tisztelet tárgyai voltak.

Nem a szó, a név, az ősök, az élet –
Magyarrá csak a szív tesz és a lélek.

Kölcsey Ferenc

OKTÓBER			
40	1	K	Malvin
	2	Sz	Petra
	3	Cs	Helga
	4	P	Ferenc
	5	Sz	Aurél
	6	**V**	Brúnó
41	7	H	Amália
	8	K	Koppány
	9	Sz	Dénes
	10	Cs	Gedeon
	11	P	Brigitta
	12	Sz	Miksa
	13	**V**	Kálmán
42	14	H	Helén
	15	K	Teréz
	16	Sz	Gál
	17	Cs	Hedvig
	18	P	Lukács
	19	Sz	Nándor
	20	**V**	Vendel
43	21	H	Orsolya
	22	K	Előd
	23	**Sz**	**Nemzeti ünnep**
	24	Cs	Salamon
	25	P	Blanka
	26	Sz	Dömötör
	27	**V**	Szabina
	28	H	Simon
	29	K	Nárcisz
	30	Sz	Alfonz
	31	Cs	Farkas

Október 15.

AVILAI NAGY SZENT TERÉZ †1582

Spanyolország Szent Jakab apostol mellett védőszentjét tiszteli benne.
Szent Teréz élete az isteni kegyelemnek remeklése, rendkívüli természeti adományoknak is boldog birtoklója.
Kitűnt ez már gyermekkorában. Tíz testvére volt, s édesapjának ő volt a kedvence. 1515. március 28-án született Avilában. Ebben a környezetben korán megtanult olvasni, még korábban imádkozni és a hitért lelkesedni.
Bejutván abba a korba, mikor főként leányok előtt új színekben , káprázatos ígéretekkel jelenik meg a világ, rákapott az akkor divatos lovagregényekre és az újfajta olvasmány rabul ejtette lelkét. De ami aggasztóbb: észrevétlenül belélopódzott bizonyos világiasság: szerfelett kedvelte a társaságot, kezdte magát cicomázni, sőt titkos levelezésbe bocsátkozott egyik unokabátyjával. Mindebben nem vesztette el egyáltalán gyermeki ártatlanságát. Sőt még szokott áhítatgyakorlatait sem hanyagolta el, de távolodott attól a bensőséges lelkiségtől, mellyel megindult.
Idejében történt tehát, hogy édesapja 16 éves korában nevelésre beadta az ágoston apácákhoz. Itt megint buzgó lelkiéletre adta magát. Hazakerülése után belépett a karmelitákhoz és 1533-ban beöltözött.
A Megtestesülés-kolostor aránylag enyhe szabály szerint élt. Az apácák szabadon járhattak rokonaikhoz, nőket még a klauzúrán belül is fogadhattak.
Teréz azonban ennél többre volt hivatva.
Huszonegyéves korában súlyos betegségbe esett, s gyógyulása után kezdtek jelentkezni rendkívüli imádságos kegyelmei: a szóbeli és elmélkedő imádság helyett a szemlélődő imádság. Teréziának ezek sok vigasztalást hoztak, de mondhatatlan szenvedést is. Eleinte megszenvedte, hogy még nem szakított gyökere-

sen világias szórakozásaival és a földi dolgokhoz való ragaszkodásával. Érezte, hogy nincs rendjén még mindig kicsinyes, hívságos emberi dolgokkal kacérkodni, ha az ember oly bizalmas barátságban van Istennel. Végül 1555 táján ennek a kínzó kétlakiságnak vetett véget Szent Ágoston.
Most szakított minden világiassággal és teljes lélekkel visszatért az időnkint abbahagyott benső imádsághoz. Egyre sűrűbben jöttek az elragadtatások, még mások előtt is, a látomások és a belső isteni szózatok. Teréz félt, hogy vele is a gonoszlélek űzi végzetes játékát, ám a tudós és szent lelki emberek tüzetes vizsgálat után megnyugtatták, hogy rendkívül imádságos adományai Istentől vannak; nagy kegyelmek, de nagy szentségre is köteleznek.
Teréz a hívásnak nem is állott ellen. 1559-ben érte Isten-szeretetét az a kegyelem, hogy gyermek képében egy szeráf aranyhegyű dárdával általverte szívét. Albában őrzött szívén ma is látható a szeráfi szeretetnek ez a sebe. Ebben az időben kezdte leírni, gyóntatói parancsára, imádságos élményeit. S itt kitűnt egy új tehetsége is, az írás.
Most már érettnek találta az Úr arra a munkára, mely az igénytelen apácát korának, sőt az Egyháznak nagy emberévé tette: megreformálni a Kármel ősi szerzetét és a katolikus hitéletnek új bensőséget és melegséget adni.
A „sarutlan" kármeliták olyan eszményt valósítottak meg, melyért az Egyházban már akkor titokban sokan lelkesedtek. Avila falai között, Szent Teréz egyházi biztatásra és isteni meghagyásra megkezdte az „alapítások"-at. Élete hátralevő részében 17 sarutlan női és 13 férfi kolostort alapított az eredeti szabályok szerint.
Ezekben az alapításokban tűnt ki igazán a nagysága. A legtöbb helyen le kellett győzni vagy a hatóságoknak, vagy az egyháznagyoknak az ellenállását. Azután meg kellett küzdenie a nincstelenséggel. Legtöbb alapítását a szent pénz nélkül tette. Az új alapítások hirtelen népesedtek, különféle természetű és igényű, sokszor kiforratlan emberek veszélyeztették a még meg nem szilárdult közösségeket. Legnagyobbnak akkor bizonyult, mikor a sarusak mesterkedései elnyomással fenyegették élete művét.
Fáradhatatlanul tanakodott ügyének és lelkének barátaival, írt királynak és pápának, ostromolt Istent és embert. És megérte eszméinek teljes diadalát. Az Egyház úgy ünnepli, mint Kármel második alapítóját.

Egynek minden nehéz, soknak semmi sem lehetetlen!

Széchenyi István

NOVEMBER			
	1	P	**Mindenszentek**
	2	Sz	Achilles
	3	V	Győző
45	4	H	Károly
	5	K	Imre
	6	Sz	Lénárd
	7	Cs	Rezső
	8	P	Zsombor
	9	Sz	Tivadar
	10	V	Réka
46	11	H	Márton
	12	K	Jónás
	13	Sz	Szilvia
	14	Cs	Aliz
	15	P	Albert
	16	Sz	Ödön
	17	V	Hortenzia
47	18	H	Jenő
	19	K	Erzsébet
	20	Sz	Jolán
	21	Cs	Olivér
	22	P	Cecília
	23	Sz	Kelemen
	24	V	Emma
48	25	H	Katalin
	26	K	Virág
	27	Sz	Virgil
	28	Cs	Stefánia
	29	P	Taksony
	30	Sz	András

November 5.

SZENT IMRE hitvalló †1031

Szent Imre herceg finomvonású szűzies arca úgy mosolyog bele a magyar történelembe, mint a kelő nap a májusi reggelbe. Az első magyar királyi herceg kereszténységét már ég és föld választotta el nagyapjának és kortársainak látszatkereszténységétől: az ő vallása nem a kényszerűség parancsolta államérdek, hanem velőkig ható eleven valóság volt.

Szent Imre az első magyar királyi párnak, Szent Istvánnak és Boldog Gizellának házasságából született 1007-ben Székesfehérvárott. Mivel a korona öröksége eredetileg nem rá, hanem Ottó nevű bátyjára várt, szőlei őt egyházi pályára szánták. Atyja nagy szeretettel fonta körül a kis herceget, s mikor Imrének nyiladozni kezdett értelme, maga szegődött mellé tanítómesterül és maga vezette be a hit ismeretébe és gyakorlatába.

Mivel országos gondjai nem engedték a szent királynak, hogy fiának magasabb szellemi kiképzését is maga irányítsa, így azt Gellért apátra bízta.

Az ifjú herceg igen fogékony tanítványnak bizonyult. Szüleinek és szentéletű mesterének példája minden ékesszólásnál hathatósabb ösztönzés volt számára életének megszentelésére.

Ilyen hatások alatt gyorsan fejlődött a királyfi vallásos géniusza.

A szentek közül különösen a boldogságos Szüzet fonta körül nagy áhítattal. Valószínű, hogy ez a bensőséges ragaszkodás érlelte meg benne a szándékot, hogy maga is szűz testtel és szűz lélekkel fogja szolgálni az Urat.

Idáig jutott benső fejlődésében az ifjú királyfi, mikor bátyjának korai halála váratlanul nagy fordulatot idézett elő életében. A korona öröksége immár őrája szállott. A kolostor áhított magánya helyett most már egy kialakulóban levő forrongó állam kormányzásának ezernyi gondja, baja intett feléje. Sürgősen gon-

doskodni kellett, hogy eddigi túlnyomóan egyházi nevelését megfelelő politikai s gyakorlati ismeretekkel kibővítsék. Erre csak atyja vállalkozhatott. Hiszen ő tudta a legjobban megítélni, milyen életbevágóan fontos érdekek fűződnek utódjának személyéhez s mennyire rajta fordul az egész magyar jövő. Ennek az igyekezetének mindmáig beszédes emléke az „Erkölcsi intelmek könyve", mely tartalmában és szellemében mindenesetre az ő érett bölcsességét és nemzete jövőjén töprengő gondját tükrözteti. Valóságos politikai végrendelet ez.
A jámbor herceg már az ifjúkor küszöbén rendelkezett mindazokkal a testi és szellemi tulajdonságokkal, melyekre mint leendő uralkodónak szüksége volt. Így mikor a II. Konrád német császár részéről fenyegető háború égetően sürgőssé tette valamelyik szomszédos hatalom szövetség megnyerését, atyja unszolására nem vonakodott feleségül venni II. Miesko lengyel király lányát. Hogy azonban fogadalmához is hű maradjon, megegyezett ifjú hitvesével, hogy nem mint házastársak, hanem mint testvérek élnek majd együtt.
A gondos és sokoldalú nevelés eredményeként Imre herceg már huszonnégyéves korában kész szent és érett férfi volt. A hagyomány szerint atyja már éppen azzal a gondolattal foglalkozott, hogy átadja neki helyét, mikor egy véletlen vadászbaleset szebb hazába szólította.
Szent István a székesfehérvári bazilikában helyezte örök nyugalomba fiának drága hamvait.

Szeresd a hozzád közel állókat

Csak egy valaki van a hatmilliárd ember között, akinek mondhatod:
Barátom, fiam, leányom, hitvesem, édesapám, édesanyám, nagyapám, nagyanyám, szomszédom.
Ők azok, akiket hatmilliárd ember nem tud pótolni.

Martin Gutl

DECEMBER			
	1	V	Elza
49	2	H	Melinda
	3	K	Ferenc
	4	Sz	Borbála
	5	Cs	Vilma
	6	P	Miklós
	7	Sz	Ambrus
	8	**V**	Mária
50	9	H	Natália
	10	K	Judit
	11	Sz	Árpád
	12	Cs	Gabriella
	13	P	Luca
	14	Sz	Szilárda
	15	**V**	Valér
51	16	H	Etelka
	17	K	Lázár
	18	Sz	Auguszta
	19	Cs	Viola
	20	P	Teofil
	21	Sz	Tamás
	22	**P**	Zénó
52	23	H	Viktória
	24	K	Ádám
	25	**Sz**	**Karácsony**
	26	**Cs**	**Karácsony**
	27	P	János
	28	Sz	Kamilla
	29	**V**	Tamás
	30	H	Dávid
	31	K	Szilveszter

December 27.

SZENT JÁNOS apostol †100 körül

Utolsó jeruzsálemi útjára indult az Úr Jézus Krisztus. És akkor hozzá járult Szalómé, Zebedeus fiainak anyja fiaival együtt. Két szép fia, Jakab és János. Szívesen adta őket. Nem bánta, hogy otthagyták a hálót, csak menjenek. És már csak arra gondolt minduntalan, hogy nemsokára áll majd az új ország királyi trónusa Dávid városában. S az ő fiai ott lesznek.

János alig nőtt ki ugyan a gyereksorból, mikor utána ment az Úrnak, de azért már úgy emlegetik, mint a „mennydörgés fiát". Tüzes ifjúi hévvel buzgólkodik az ország érdekében.

Az anyjuknak csak fiaik, akik pártfogásra szorulnak.

A fiúk tán restelkednek egy kicsit, hogy az anyjuk így elővezeti őket, de azért reménykedve is várják a választ.

A többiek pedig, a tanítványok, bosszankodnak a két testvérre. Valami ígéretfélét olvasnak ki a Mester szavaiból.

Elérkezett a kovásztalanok napja, amelyen le kellett ölni a húsvéti bárányt. Elküldte akkor az Úr Pétert és Jánost. Útba is igazította őket, hogy rátaláljanak a házra.

Elkészítették.

János ott ül az Úr mellett, balján. Szólni keveset szól. Most a búcsúzó Krisztus beszél. Őt nézi, s lelkébe vésődik kitörölhetetlenül minden szava, minden mozdulata, amint felövezve, kendőt kötve maga elé, sorra mossa a tanítványok lábát, s amint Júdásnak a falatot nyújtja a tálból. Látja, hogyan viselkednek a többiek. Látja Péter megrökönyödését, és Júdást, mikor a falat vétele után elmegy, hogy idejében befejezhesse az árulást. János már tudja róla.

És ott áll a kereszt alatt. Nem fogadkozott, mégis ott van. A többiek nincsenek,

szétszaladtak. Hallgatja az utolsó igéket.
Mikor pedig fölvirrad a húsvét reggele, s az asszonyok híreket hoznak a sírtól, Péterrel együtt siet utánanézni a dolognak. Előre szalad, hogy hamarabb érjen. Benéz a sírba, látja a gyolcsokat. Bemenni nem mer. Megérkezik Péter. Bemegy, körülnéz. János utána … Látott és hitt.
Az üres sír után hitte a Föltámadottat is.
Ott volt a Galileai tengernél. Ismét kivetették a hálót… s ekkor megjelent Jézus. János ismerte fel elsőnek.
Az első időkben a jeruzsálemi egyházban tevékenykedett. Szent Pál úgy keresi fel őt is, mint az Egyház egyik „oszlopát". Később, Szűz Mária halála után, Kisázsiába ment és kevés megszakítással Efezusban élt. Domitianus császár elfogatta és forró olajjal telt hordóba dobatta, s mikor onnan sértetlenül került ki, Patmosz szigetére száműzte.
Közben nőnek körülötte az apostoltanítványok, akik a 2. század egyházát kapcsolják az elsőéhez, ahhoz, amelyben még ott jártak és tanítottak, akik látták az Urat. János az utolsó közülük. Régen elköltözött a többi. Utolsónak maradva itt e földön, annál inkább hangoztatja bizonyosságtételét.
És néz vissza több mint két emberöltőre s megírja Evangéliumát. Maga körül pedig összefogja, óvja, inti a kilencvenes évek keresztényeit látogatásaival, leveleivel. És néz előre a kifürkészhetetlen századokba, ezredekbe, a végtelenségbe, s megírja az Istenország jövendő sorsát, küzdelmeit, örök reményeit.
Csendes halállal halt meg a 100. esztendő táján.

A kalendáriumi összeállítás
Szentek élete az év minden napjára
Szerkesztette: Schütz Antal
(Pantheon 1995) című könyve alapján készült,
Tóth Mónika javaslata alapján.

Az elmúlt év eseményei

Vörös József:

Félelem

Ma kutyákról álmodtam.
Futottam és ott loholtak
Szorosan mögöttem,
  és morogtak, hörögtek
  és csattogó agyarral lihegtek
szorosan mögöttem…
Zihálva sikoltottam
  a szélbe,
hát senki nem segít rajtam?

Könyves Kálmán:

Turáni Tölgy

Ékes lombkoronád
Nyolcvan éve csonka,
Millió leveled
Nyolcvan éve sorvad.

Nyolcvan éve vérzik
Ágaidnak sebe,
Hallgatás mérgez már
Nyolcvan esztendeje!

Gyökered fénymagból
Csillagmezőn eredt,
Földanyánk testéből
Táplálta törzsedet.

Isten adta néked
E csodás koronát,
Égi ajándékként,
Virágzó, szép hazát.

Barbár csonkolók a
Koronát nyírtátok.
Pusztulást remélve,
Ágait vágtátok.

Oh ti alattomos,
Ostoba erdészek!
Vannak öröklétű
Kozmikus törvények:

Lassan növekszik, mi
Erősnek teremtett,
S türelemmel nevel
Arányos termetet.

Csodaszarvas népe
Hittel nézd e vén fát,
Növeszt még Kárpátok
Ölelte koronát!

Készült a Trianoni békediktátum 80. évfordulójára

Gondolatok az iskola udvarán felállított emlékoszlop ürügyén...

(Millennium ünnepe Monostoron)

A haza fogalmához annak múltja, földje, és a rajta élő népe is elválaszthatatlanul hozzátartozik. Kevés nép él Európában, sőt az egész világon is, amelyik annyira rászorul a szimbólumokra, mint mi magyarok.
Ha egy francia, egy spanyol, egy olasz, egy cseh, egy német polgár vár erősítést a történelemtől, csak hátra fordul. Épen maradt várakat lát, székesegyházakat, királysírokat, tereket, sajnos a mi történelmünk nem ilyen kézzel fogható, se nem ilyen tárgyszerű. A királysírjaink közül csak egyet hagyott érintetlenül a tihanyi altemplomban nyugvó I. Andrásét, a többit föltúrta, kifosztotta, széthordta. (kicsoda? az utókor?)
Mire kötelez ez a kifosztottság bennünket? Arra, hogy ami a külső világban elveszett, a magunk belső világában teremtsük újjá! Nekünk ez a mondat többet jelent ezer éve létezik a Kárpát medencében a magyar állam. (?) Aki tervezi, szervezi, irányítja sorsát, annak elképesztő nagy idő. Lehetőségek milliárdjait jelenti. Nem hiszem azonban, hogy ezer évünket tekintve kétségbe kellene esni. Sőt ! Megmaradásunk titkát sejtjük, a jövő irányítása pedig a kezünkben van. (A következő ezer esztendő is) Az áldozathozatalt értékelnünk kell, múltban, jelenben és a jövőben is ! Akár nemzetért, akár városért, akár településrészért, akár családunkért történik.
Jeles megemlékezéseink - ilyen a millennium is – nem önmagukban és önmagunkért, hanem a bennük sűrűsödő szellemiség sugárzása révén fontosak.
Sok mindent tanulhattunk az előttünk zajló 1000 évből: összefogást, kitartást, példa- és iránymutatást. Történelmünk eseményeit, neki buzdulásait mindig egyetértés kísérte, legalábbis a fő kérdésekben. Ez azonban kőkemény viták után alakult ki, szabadon, egyenlő erővel és egymást tisztelve.
Bízzunk benne, ezek arányát meg fogja találni a következő évezred is. Jelképes jelentésű oszlopunk fő gondolatai ezek, a múlt, jelen, jövő hármas egységében hangsúlyoztunk. Így kapott helyet a település egyik meghatározó helyén az iskolánál, hisz a gyermekek, akik innen kiindulnak hidat képeznek, az elmúltak és a jövendő között, feladatuk van és lesz.
Ezt átérezve gyűjtötték tanulóink a papírt, a vasat, hogy az érte kapott pénzt felajánlják az oszlop készítésére, hasonlóképpen támogatott bennünket Komárom város Képviselő-testület Oktatási-, Gyermek és Ifjúságvédelmi Bizottsága valamint a Képviselő-testület Közművelődési-, Sport és Idegenforgalmi Bizottsága is.
Így nyílt lehetőségünk egy faragott oszlop felállítására, jelképi jelentésének terjesztésére, az összefogás erősítésére.
Mit is fejez ki számunkra ez a fölmagasodó, díszesen faragott alkotás. Ez a totemoszlopokat és bálványfákat idéző mű. Mindent, amit gondolunk. Mindent,

amivel fölruházzuk. Legelőször is eszünkbe juttatja a tájat, ősi szülőföldjét, amelyből kinőtt, kihajtott, elterebélyesedett. Aztán az embereket, akik lombja alatt álltak. A nyelvet, amelyen beszéltünk, énekeltünk. Olyan ez a fa, mintha egyszerre volna szótár, amelyben minden szavunk benne van, egyszerre volna történelemkönyv, amely őrzi a régmúlt idők lüktetését.
Bruncz János szőnyi fafaragó-mester öntötte elképzeléseinket művészi formába.

Idézve Rab Zsuzsa szavait:

„Indulnak mindig a holnap felé
új meg új nemzedékek.
Az országot körülkerítenek
hogyha összeölelkeznének.
Az egész kis hazát körülölelék
mint hogy a haza öleli Őket !
Mögöttük a régmúlt, s nemrég,
viszik a fáklyát a jövőnek.”

(Tövisek közt sajlódott gyenge liliom … részlet)

Komárom, 2001. október 17.

Hojka Jánosné
igazgató

Amit hatalom és erőszak elvesz, azt idő és szerencse visszahozza. De amiről a nemzet, félvén a megpróbáltatásoktól és áldozatoktól, önmaga lemond, annak visszaszerzése nehéz és kétséges.

Deák Ferenc

Vörös József:

Mohás kövek közt...

Mohás kövek közt kúszik tétova létem,
de lelkem felhők habjaiban fürdetem.
A rög ha mozdul, ha hajlik a fűszál
bogár lába alatt,
mondd kedves, a gondolat szabad?
Talán visszatér az értelem,
vagy az élet
tartalmatlanul
elszalad
mindörökre?

Monostori Kulturális Egylet

Az 1997-ben alapított Monostori Kulturális Egylet 2001-ben újjáalakult. Új vezetőség vette át az egylet programszervezését, irányítását.
Az egylet létszáma jelenleg 28 fő.
Az egylet céljai közé tartozik minden olyan tevékenység, amely Koppánmonostor közösségi és kulturális életének fellendítésével foglalkozik.
Kulturális és szórakoztató rendezvényeink megmozgatták a monostori lakosok fantáziáját és rájöttek arra, hogy így is lehet.
2001. évben megkezdődött a kultúrház felújítása.
A munkálatok mellett igyekeztünk betartani a rendezvénynaptárban megfogalmazott programokat is.
A rendezvényeink a következőek voltak:
Februárban a farsangi bállal nyitottuk az évet, ahol jelmezversenyt hirdettünk meg hagyományteremtő jelleggel.
Áprilisban mind a fiatalabbaknak, mind az idősebbeknek szolgáltunk programmal. A fiatalokat húsvéti népi játszóházra invitáltuk délelőtt, délután pedig húsvét jelentőségéről hallgathattak az érdeklődők előadásokat az egyházi zene és a húsvét megjelenése a nagyobb történelmi egyházak életében címmel.
A szórakozni vágyókat locsoló bál várta húsvétvasárnap.
Júniusban hagyományteremtő jelleggel első alkalommal rendeztünk Pünkösdi megemlékező napot a Posta-réten, ahol megválasztottuk erőpróbák után a Pünkösdi királyt, aki 2002-ig uralkodik.
Júliusban nemzetközi közbiztonsági, bűnmegelőzési, katasztrófavédelmi és drogellenes tábort szerveztünk a városi közbiztonsági tanácsnok és a városi Polgárőr Egyesület közreműködésével, ahol a magyar közép- és általános iskolás gyerekeken kívül rész vettek a szlovákiai testvérvárosból Komáromból 8 fővel, és a romániai testvérvárosból, Szászsebesről 4 fővel.
Augusztus 20-i rendezvényünket az Új kenyér ünnepe alkalmából immár másodszor rendeztük meg, nagy érdeklődéssel és sikerrel. Mint általában a programjaink, most is nagy sikert arattak.
Októberben lehetőségünk volt a bemutatkozásra a tatabányai kulturális börzén.
Novemberben és decemberben is várjuk programokkal az érdeklődőket és várjuk új tagok jelentkezését is.
A 2001. évi tapasztalatok alapján 2002-ben több, színesebb, (minőségileg jobb) programokkal várjuk a monostoriakat rendezvényeinken.

Czita Tünde

Többször is „ostrom alá vették” a Monostori erődöt

A Világörökség-helyszínjelölt 2002-es kalendáriuma

Ha azt halljuk: Monostori erőd – néhány éve legelőször már nem az el- és bezártság, a titokzatosság jut az eszünkbe, hiszen a komáromi erődrendszer legnagyobb és legszebb tagja lassan-lassan teljesen „megmutatja magát”, feltárulkozik valamennyiünk előtt. Ma már nemzetközi rangú és jelentőségű műemlékként, megújulásra várva, békés célok – a hadtörténet, a kultúra, a sport és az idegenforgalom – szolgálatára készül. Ennek szellemében az erődrendszer megigényelte az UNESCO által nemzetközi jelentőségű helyszíneknek adományozható Világörökség-címet, és ennek szellemében több alkalommal is kalandozásra hívta barátait…

2001. a Monostori erőd életében kimondottan mozgalmas esztendő. Több, az erődítmény történetében rendhagyó, különlegesen jelentős esemény, rendezvény részesei lehettek mindazok, akik rendkívüli erőd-túrákra, igazi felejthetetlen kalandozásokra vállalkoztak annak érdekében, hogy minél jobban megismerjék a magában is lenyűgöző épületegyüttest.

Lapozzuk tehát fel együtt a Monostori erőd 2001-es kalendáriumát!

Erő(d)-Próbák Fesztivál

Annak érdekében, hogy az erődben egyszerre legyen jelen a minőségi kultúra, a könnyed játék, a műemlék örök értékeinek élvezete, és a helyszín különlegességének élménye, az erődítmény vagyonkezelője, a Monostori Erőd Hadkultúra Központ Közhasznú Társaság évente megrendezi az Erő(d)-Próbák elnevezésű, kellemes kikapcsolódást, felejthetetlen élményt és számos meglepetést tartogató eseményét. A rendezvény célja az, hogy az erőd fokozatosan egy valóban európai rangú élményhelyszínné válhasson.
A Monostori Erőd Hadkultúra Központ Kht. 2001. június 15-e és 17-e között második alkalommal invitálta próbára az érdeklődőket. A fesztivál első napján is több helyszínen zajlottak az események. Elsőként kiállításokat nyitottak meg, a hadkultúrát pedig makett-kiállítás, illetve a katonai hagyományőrzők rendkívül látványos bemutatója jelenítette meg. A második napon már valóban az erőd felfedezése következhetett. Különféle játékos vetélkedők, az erődhöz kapcsolódó versenyek várták a családokat. Volt homokerőd-építés, aszfaltrajz-verseny, erődfal-mászás, kazamata-kaland, lovaglás… A dunai bástyában középkori bemutató várta az érdeklődőket, akik kipróbálhatták a gólyalábon való járást, de a kézművesek is élőmunka-bemutatót tartottak. Az erőd szabadtéri színpadán könnyűzenei koncert, a legkisebbeket pedig mesejáték és zenés komédia szórakoztatta. Természetesen most sem maradhatott el a látványos tűzijáték.

„Rombarát” nyílt nap

Tízezernél is több látogató kereste fel az erődöt a Kincstári Vagyoni Igazgatóság és a Monostori Erőd Hadkultúra Központ Kht. által augusztus 4-én megrendezett nagyszabású nyílt napon. A tömegeket vonzó esemény fergeteges sikert aratott, mind a programok, mind pedig természetesen egyik nemzeti kincsünk, maga az erőd is lenyűgözte a vendégeket. A Kincstári Vagyoni Igazgatóság Rombarát-programja révén még egyedülállóbb módon mutatkozhatott be az erőd, és szerezhetett magának „rombarátokat”, valamint több újabb támogatót, akik lehetőségeikhez mérten segítséget nyújtanak a műemlék helyreállításához, fejlesztéséhez. Már a nyílt nap végén, az erődben első alkalommal megtartott operagálán kiderült: sokaknak fontos az erőd ügye, hiszen többen ajánlották fel adományaikat ezen célra. Közülük választották meg az erőd úrhölgyét, valamint urát.
Ágyúdörgéssel kezdődött a nyílt nap, és újra a dunai bástyában állították fel az erődszínpadot, amelyen fellépett több neves művészeti csoport, együttes. Az erőd falai között bemutatót tartottak a katonai hagyományőrzők, a vám- és pénzügyőrség vámkommandójának tagjai, és lovasbemutató is szórakoztatta a közönséget. A legkisebbeket különféle gyermekprogramok, rajzverseny, helikoptermodell-bemutató várta.

Artfort képzőművészeti program

Az erőd Artfort néven képzőművészeti programot indított. A millenniumi Artfort-program révén a képzőművészet is kiemelkedő szerephez jut az erőd műemléki helyreállításával egybehangolt idegenforgalmi, kulturális hasznosítási folyamatában. Az Artfort-program keretén belül bemutatkozott alkotásaival Aknay Zoltán és ef Zámbó István képzőművész, valamint Chesslay György szobrászművész is.

Mivel harci cselekmények emlékei nem kötődnek az erődhöz, nemcsak lenyűgöző építményei, hanem a „genius loci" – a hely szelleme – révén is méltó a magyar és az egyetemes hadkultúra, kultúra tárgyi és szellemi értékeinek megjelenítésére. Éppen ezért 2001. augusztus végén első ízben rendezték meg a Nemzetközi Artfort Fesztivált, Genius loci címmel. Az ekkor az erődítmény falai között megalkotott performanszok, installációk és más műalkotások bemutatóját a fesztivál zárónapján mutatták be az érdeklődőknek. A közel egyhetes fesztivál fórumot és találkozóhelyet biztosított a fiatal, határon túli magyar művészeknek is. A fesztivállal egyidőben zajlott a határon túli magyar amatőr színjátszó rendezők kurzusa.

Erődostrom – rendhagyó történelemórák

Közel kétszáz, korhű ruhába öltözött katonai hagyományőrző „vette ostrom alá” az erődöt 2001. szeptember 15-én. A Hadtörténeti Múzeum, a Magyar Katonai Hagyományőrző Szövetség, a Monostori Erőd Hadkultúra Központ Kht., Dél-Komárom és Észak-Komárom önkormányzata, valamint más hazai és külföldi szervezetek által megtartott látványos történelemórák, s az ostromgyakorlat a rossz idő ellenére is számtalan néző előtt zajlottak.
A rendhagyó történelemórák most az Osztrák-Magyar Monarchia korát elevenítették fel. A hadijátékot magyar, osztrák, cseh és lengyel hagyományőrző katonák, gyalogosok, lovasok és tüzérek mutatták be.
A délutáni erődostrom előtt a katonai hagyományőrzők egy harminc fős katonazenekar kíséretében délelőtt Komárom városában is felvonulást tartottak. Majd korabeli katonaindulók után elkezdődött az ostrom.
A hagyományőrző csapatok szemléje és felvonulása után bemutatták a monarchia haderejét, bemutatták a huszárok, a gyalogság és a tüzérség egyenruháját és fegyverzetét. És megkezdődött az ostromló tüzérség támadása, amelyet eredeti lövegekkel és pirotechnikai anyagokkal tettek látványossá. Ezt követően megindult a színlelt támadás a dunai kapu ellen. Megkezdődött a közelharc,

majd mindent elsöprő lovasrohammal fejeződött be a rendkívüli történelemóra. A - még az esőben is - rendkívül látványos hadijáték mellett az erőd kiállítótermében korabeli fegyver-, egyenruha- és katonai felszereléseket is megcsodálhattak.

A Monostori erőd 2001-ben tehát ismét több tízezer „erődbarátra" lelt. A fantasztikus műemlék újabb és újabb felfedezésére jövőre is számtalan alkalom kínálkozik majd. Éljenek minél többen azzal a lehetőséggel, hogy bebarangolják ezt a maga nemében valóban világszínvonalú műemléket!

Összeállította: Tímár Ágnes

Felhívás

Várjuk mindazok jelentkezését, akik érdeklődnek az íjászat iránt és szívesen részt vennének a Monostori Erődben induló Íjász Klub foglalkozásain, tervezett rendezvényein.
Jelentkezni, illetve érdeklődni lehet hét végeken, vagy a kora esti órákban: Monostori János, 34/ 341-138

Vörös József:

Szomorú mese

Parányi hangya aprózza lépteit, kutat a fűszálak között,
előtte sziklányi morzsa szikkadt tömbje hever.
Örülhet végre, megvan a zsákmány, tervezhet boldog jövőt,
bár messze az otthon mégis szinte biztos a siker.
Talán társak ereje mégis kellene…
Aztán a magasból lehull egy gesztenye.

A városrész élni akar

A monostori Művelődési Ház életében fontos évszám 2000, mivel ebben az évben indult el az a kezdeményezés, hogy a monostoriak akaratának megfelelően, az önkormányzat átadja a kultúrházat Monostornak.
Az 2001. év elején még úgy tűnt, nem is álmodhatunk új művelődési házról, de a monostori lakosok egyre nagyobb igényt támasztottak a közösségi összejövetelek iránt. A képviselő testület márciusi döntése alapján a kultúrházat átadta a Monostori Kulturális Egyletnek üzemeltetésre, egyben döntött a villamos felújításról, melyet az önkormányzat finanszírozott. A Monostori Kulturális Egylet kereste a lehetőséget, hogy önmaga is hozzájáruljon a felújítási munkálatokhoz. Éppen ezért támogatókat keresett és talált, valamint téglajegyet bocsátott ki. A támogatásokból és a téglajegyekből 1.000.000 Ft-ot meghaladó összeg folyt be. Ennek eredményeként, a Monostori Kulturális Egylet finanszírozásában a nagyterem teljes felújítása megtörtént. A régi hiányos vakolat pótlásra került, a kopott falak teljesen megújultak. Szintén a támogatásokból és a téglajegyekből befolyt összegből a nagyterem lambériázásra kerül, valamint a színpad teljes cseréje megtörtént, így az elekrtomos hálózat és a nagyterem felújításával a sötétség és a félhomály helyét átvette a vadonatúj lámpák által adott fényesség. Természetesen ez még csak a kezdet, további felújítási munkálatokra van szükség. Nyílászárók cseréjére, padlózat felújítására. Ezen kívül, hogy jövőre, 2002 őszére teljes pompájában és teljes kapacitással működjön a kultúrház szükség van korszerű fűtés beszerelésére is.
Ahhoz, hogy ezek a munkák elkezdődhessenek, kellett egy megszállott ember, aki hitte és hiszi, hogy a monostori városrészben élő embereknek is szüksége van egy kultúrházra, ahol fiatalok és idősek is szórakozhatnak és őrizhetik a hagyományokat.
A Monostori Kulturális Egyletnek pedig továbbra is fontos szerepe van abban, hogy a kultúrház felújítási munkálatait koordinálja, szervezze és irányítsa. Mindezt mindaddig fontosnak tartjuk, míg monostoron élnek emberek, és folytatjuk, míg meg nem valósítjuk céljainkat. Ehhez természetesen rengeteg segítségre van szükségünk és lesz a jövőben is.

Czita Tünde

Vörös József:

Vallomás

A magány nem éltet: érik.
S ehhez még a nap is barátod kell legyen
ember!
Ha gyönyöröd kihúny
mi vár?
Marad belőled puszta kő
halál…
Csak ez szabadít meg a szenvedéstől,
válaszd hát
a
gyors halált,
vagy
a hosszú szerelmet.

Prof. Dr. habil. dr. Kőhalmy Tamás: Szakmai portrék (részlet)

Brodák József

Ahogyan riportalanyom - valamikori munkatársam - nem tartozik az átlagos sorsú és főleg nem az átlagos tulajdonságú emberek közé, ugyanúgy ebbe a bevezetőbe is valami különlegesség dukál. Nem is kell hozzá soká keresgélni, hiszen körülötte mindig és mindenhol különlegességekből, szélsőségekből állt és áll a világ. Nem mindennapi dolog azzal kezdenem a bemutatást, hogy az idős, hallásával már kicsit meglustult, de szálfa tartású vendéglátónk egy világ végén álló házban fogad bennünket, ahol 2000. február 29-én ünnepelte huszonegyedik alkalommal születésnapját. Merthogy szökőévben, 1916-ban született a Borsod megyei Királdon, ahol aztán megkezdte az immár nyolcvannégy éves „fennállásának" színes, fordulatokban igazán nem szűkülködő életútját.

Józsi bácsi régen...

Koppánmonostoron vagyunk, annak is a „túlsó szélén", amit Újszállásnak hívnak. A szinte már erdőben álló házba rendkívül szívélyes, gyors mozgású és kellemes modorú úr kalauzol be bennünket, akiről a keresztnevén (János) kívül hamarosan kiderül a családi kötelékben elfoglalt helye. Ő az „unokanász", vagyis az unokának az apósa. Most minden figyelme, kedvessége és igyekezete arra irányul, hogy Józsi bácsit mentesítse a vendéglátás nyüzsgő feladatai alól, bennünket földi jóval, étellel-itallal ellásson. Sikerül is, köszönet érte.

Sajnálatos, szomorú híreket hallok első mondatokból, ami a legközelebbi hozzátartozók elvesztését jelenti. Bizony egyedül maradt Józsi bácsi, nincs kivel elbeszélgetnie a régi családi emlékekről, mert felesége, lánya és fia is átköltözött már jó ideje a túlvilágra. Közülük mindenkit jól ismertem, éppen ezért kicsit nehezen is tudom elkezdeni a beszélgetést, nem könnyen találom meg a társalgás további fonalát.
Címét és telefonszámát lányának első férjétől tudtam meg, aki harminc év után felismerve rámköszönt a tatai vadásznapon. Emlékeim között őriztem humoros kiszólásait, néhány történetét és valamikori munkahelyemről még megszereztem a születési adatait. Ezen kívül más nem volt a tarsolyomban, amikor felkerestem két - az eset iránt és a beharangozott nem mindennapi idős vadász iránt érdeklődő - kolléga kíséretében. Főnyeremény egy ilyen unokanász, megállás nélkül hozza a sós és édes süteményeket, fel kell itatni valamivel a jófajta bodzapálinka kortyolás utáni maradványait. Hiányos életrajzi ismereteimet kiegészítendő kérdezek egyet-egyet, a választ pedig - diktafonomról visszahallgatva - , Józsi bácsit idézve írom, közvetítem.
Földrajzi ismeretem is hiányos, nem tudom hol fekszik a születési helyet jelentő Királd és a családi háttérre is rá akartam kérdezni.
„Királd Borsodban van, Ózdtól nem messze. Szüleim ott éltek akkor, apám a röviden MÁK-nak emlegetett Magyar Általános Kőszénbányák tisztviselője volt. Csak én fajzottam el a családból ebbe ez irányba, de az is később következett be. Szüleim a - minden gyereket érdeklő - családi történetnek kerülték, kihagyták azt a részét, ami az anyai nagyanyám felvidéki, Rozsnyó-környéki származását érintette volna. Csak sokkal később, egy idős úrral utazva és beszédbe elegyedve a vonaton, tőle tudtam meg néhány részletet. A nagymama lánykori neve Zathureczky volt és amikor én ezt kimondtam az útitársam előtt, akkor ő elmondta, hogy dédnagyapán híres szoknyabolond volt, számos környékbeli kisgyerek hasonlított rá. Hát innét örökölhettem a vadászat szeretetét, de még talán más egyebet is. Hasonlítottam hozzá, ha másként nem, hát a természetemmel, mert ha fegyelmeztek és én megsértődtem, akkor vagy apám vagy anyám meg is jegyezte: ez tiszta Zathureczky!”
A szimpatikus unokanász kerül-fordul és tölt a bodzából, én meg tovább érdeklődöm, hogy milyen - nyilvánvalóan nem szokványos és sima - út vezetett Királdról az erdész-vadász szakma felé.
„Tényleg nem volt sima út, mert tulajdonképpen papnak készültem, vagyis inkább azt mondanám, hogy apán annak szánt. A MÁK vállalta volna a taníttatást - ez volt apám felé a mézesmadzag - , és velem együtt hat gyerek papneveldébe került. Két évig ott voltam. Nem is a tanulással volt bajom, bár igazából nem nagyon érdekelt és nem is szerettem ott. De a legnagyobb gondot az jelen-

tette, hogy a tíz parancsolatból kettőt sehogyan nem tudtam betartani. (A krónikás megjegyzése: lásd Zathureczky rövid jellemzését!) Azt mondhatom, hogy ezek után apám bosszúból adott erdészgyakornoknak és ezt nem is titkolta. Oda lett a tandíj nélküli taníttatás, így aztán majd most mutassa meg a haszontalan gyerek, hogy egyedül mire képes ezen az idegen pályán. Persze nem volt ez teljesen idegen, mert az erdészgyakornoki munkahelyem is a MÁK keretén belül volt, az úgynevezett Síkvölgyi Erdőgazdaságnál. Jött ezután az esztergomi szakiskola, de azt meg megszakította a katonai szolgálat. Aztán magánúton való tanulás, vizsgázás és végzés lett belőle és a háború végéig erdészkedtem. Egy rövid ideig a háború alatt szolgáltam gróf Wass Albertnél a Radnai-havasokban, majd a fronttal visszakerültem gyakornoki helyemre, a MÁK Síkvölgyi Erdőgazdaságához. Itt aztán történt egy és más, ami a későbbi életemben még kedvező módon visszaköszönt. A zűrzavaros időkben ukrán fogolyszökevényeket és később a magyar politikai életben jelentős szerepet betöltő embereket is bújtattam a szénégetőim mellett, akik ezt nem felejtették el."

Na, haladunk. Már vége a háborúnak. Kollégáim közben nyálcsorgatva nézik a szebbnél szebb agyarakat és agancsokat, a művészien faragott alátéteket. Ha ezek nincsenek, akkor ma nekem nem hobbim a fafaragás. A magyarázat röviden annyi, hgy Werner Trense 1970-ben két jó bakott ejtett Brodák fővadász kíséretével, ami után bezavarta őket az eső Józsi bácsi szolgálati lakásába Lenesen. A vendégnek megtetszettek a táblák és olyanra kérte a bakjait. Találtam egy mestert, aki vállalkozott a fafaragásra, és később nekem is dolgozott. Kedvet kaptam rá és azóta magam is faragok.

A következő kérdésem úgy szólt: a háború után hogyan is alakult tovább a biztosan akkor sem eseménytelen életút?

„Szerencsésen túléltem a háborút, ahol több esztergomi diáktársam odaveszett. Az 1945 utáni új rendben új főnökség is lett. A MÁK Síkvölgyi Erdőgazdasága megszűnt, engem alig harminc évesen nyugdíjaztak, de át is kerültem a Győri Erdőgazdasághoz.

Nem volt hosszú nyugdíjas időszak, mert Győrben Rajk László, akit apámmal együtt jól ismertünk Székelyudvarhelyről és megkérdezte a helyi korifeusokat, hogy nem ismerik-e a Brodák erdészt, mert annak itt kell lennie valahol. Nosza, hamar előkerítettek és megkezdődött a rehabilitálásom.

Vértestolnára kerülve a svábokat úgy ijesztgették, hogy most is azt a tőrt hordom a csizmaszárban, amivel a németek nyakát elvágtam, (máig sem tudom, hogy melyik jóakaróm terjesztette ezt a baromságot) egyébként is részeges, alkoholista alak vagyok. Tény, hogy sokszor fütyürészve-dudorászva mentem az utcán, de azért hamar rájöttek, hogy az mástól van, hiszen az új erdész ezért mindig nem lehet részeg. Meg is barátkoztunk a falusiakkal, máig egyik legkedvesebb falum Vértestolna.

Na még feljebb a létrán. Nagy főtanácsos után erdőfelügyelő lettem, azt sem tudtam mit kell csinálni, nem is volt hozzá kedvem sem, de kibújni sem nagyon lehetett. Egyszer csak annak is vége szakadt 1948-ban, amikor még csak alig hagytam el a harmincat."

Józsi bácsi, nagyon megy az idő. Most ugorjunk egyet és ott folytassuk, hogy amikor minisztériumi beosztásban volt, mint a Vadászati Főosztály vezetője.

„Nem kell ugrani, mert a történetben pontosan ott vagyunk. Rákosi elvtárs titkára volt Donáth, aki közölte velem 1948-ban, hogy szakmai előmenetelem következő állomása a Minisztérium és ott a Vadászati Főosztályt kell átvennem Csemegi Károlytól. Lesz egy káder-helyettesem is, akit Dénes Istvánnak hívnak. Nem volt egy nyugalmas időszak, az 1948-52 közötti vad Rákosi-éra minden veszélye benne volt, de nagyon jó szakemberekből álló stáb segítette felélesztení a padlóra került magyar vadállományt. Öröm és megtisztelő dolog volt velük együttműködni a jó ügyért. A soproni erdőmérnök oktatással személyes kapcsolatom is volt, méghozzá a nagyhírű Roth professzor úr révén. Helyenként sok volt a vaddisznó, ezért csökkentésükre egy brigádot alakítottunk kitűnő lövőkből. Tagjai olyam márkás emberek voltak, mint Révbéri Ottó, Party István, Mikolás Kálmán, Dénes István, Dr. Nagy Endre, de sokszor velünk volt, mint jó lövő Holdampf Gyula, Fónagy István, Borsai Ferenc és Bencze Lajos is. Mint főosztályvezető biztosítottam keretet arra, hogy a soproni főiskolások közül is vihessen magával a „brigád", mivel ezt megbeszéltem Roth professzor úrral. Elvégre ők lesznek a majdani irányítók, a vadászat gyakorlatát is ismerniük kell. Erről az időszakról és a nevekről jut eszembe, hogy később mindig azon csodálkoztam, hogyhogy nem ették meg Afrikában valamilyen ragadozók Nagy Endrét, mert bárhol tartózkodott is és én odaértem, hát kérem, az az ember mindig aludt.

Pestre kellett volna költözni, de én azt nem vállaltam. Négy éves minisztériumi szolgálat után 1952-ben átvette tőlem a főosztályt Kifut János, én meg kijöttem Tatára, ahol 1966-ig dolgoztam. Beosztásom többszörként változott az átszervezések folytán, hol rezervátum-vezető, hol vadászati felügyelő voltam."

Kollégáim közben felfedezéseket tesznek és igen becses leletekre bukkannak. Józsi bácsi kétfelé is figyel, a nekem „tollbamondott" szöveg mellett szimultán kielégíti a kíváncsi kérdezőket is. Így tudjuk meg, hogy a távcső az nem akármilyen darab, azt a nemrég elhunyt Bay Béla bácsi közvetítésével a nagybeteg Maderspch Viktor küldte régi ismeretségük emlékére.

Még egy emlék előjött Roth professzorról. Vadászni voltak Brodák vizslája jelenlétében. A professzor igencsak helytelenűl csóvalta a fejét és meg is jegyezte, hogy nem lett volna szabad a kutyának Matyi nevet adni, ez mostanában veszélyes. Sajnos, ezt megoldotta az élet, mert Matyi elaludt a kocsin, leesett és a kerekek alatt lelte a végét.

Jó nagy falat volt az 52-66 közötti időszak Tatabányán. Mi volt jellemző erre a rezervátumi és felügyelői munkára, időszakra, ténykedésre?
„Hát Kőhalmy kartárs tudja, hogy én mennyit hadakoztam a rabsicokkal és mennyire haragudtam rájuk, így azt is mondhatom, hogy az egész időszaknak ez volt a fő értelme. Még a tizennégy év végén bekövetkezett helyváltoztatásomat is ennek köszönhetem, mert az akkori főnököm szerint nem mindenkit kellett volna azonos mérlegre tenni. Csak röviden kommentálom: nem értettünk egyet!
Na de, közben azért sok víz lefolyt a Dunán a majd másfél évtized alatt. Egyszer egy országos felügyelői értekezleten azt kérdezte tőlem Földes László miniszterhelyettes, hogy miért mindig a párttitkárokat, meg tanácsi és szakszervezeti vezetőket kapok el orvvadászaton. Tetszik tudni, hogy mit válaszoltam rá: elkapnám én a vértestolnai plébánost is, de az nem jár rabsickodni! Azért az ilyen működésemnek megvolt ám a foganatja minden esetben. Ha lefüleltem valami helyi potentátot, akkor egy héten belül bevonták a puskáimat. Nem tévedés, az enyémet! Aztán kezdhettem a szaladgálást, hogy visszakapjam őket. Megtörtént az is, hogy elfogtam orvvadászaton a járási tanácselnököt, akiből ezek után büntetésből csináltak járási párttitkárt. Az említett főnököm is ilyen helyzetben adta a tanácsát az elnéző magatartásra vonatkozóan. Elfutott a méreg és azt mondtam, hogy Ön nekem ilyen utasítást nem adhat. Mondja meg, hogy ha nekem megtetszik a tanácselnök szép fekete Volgája és elviszem, akkor az lopás? Igen, volt a válasz. Na látja, ez csak ezért lopás, mert az autónak „kartotékja" van, a szarvasé meg azért nem az, mert annak nincs leltárjegy a fenekén.
Ebből én tovább nem kértem, ötvenévesen és ennyi mindennel a hátam mögött elmentem az ország másik szélére, Baranyába."
Vannak furcsa meglepetései az életnek. Sikeres munkájával mindenki elégedett volt, épült-szépült az új szolgálati lakás (mert változatlanul a Vértesben lakott) és minden a legjobb úton haladt, amikor egyszercsak hazajött „külföldre szakadt" erdész és aztán ő kapta meg a lakást, mondván ott kint idegenben hozzászokott a jobbhoz. Ez megint betette az ajtót. Éppen ekkor ott vadászott az a hajdani bujkáló, akit Józsi bácsi a szénégetőben rejtegetett - ekkor meg már országos nagy elvtárs! - és azt ajánlotta egy beszélgetés végén, hogy amikor legközelebb megy hazafelé a kétheti ingázásával, akkor menjen be Gemencre Party Istvánhoz, aki addigra tudni fog róla, hogy keresi. Így is lett.
»Jóskám! A hétszentségit! Hát mástól kell megtudnom, hogy gondod van a munkahelyeden? Egy szót se róla többet. Azonnal jössz hozzánk és Te leszel a nagyvadas fővadász Lenesen.« Gondolom, meglepő volt az érkezésem, mert (Zathureczky-vonás) elfelejtettem, hogy nős vagyok és vittem egy lányt magammal. A feleségem csak hetekkel később érkezett. Szegény sokat elnézett nekem, tíz asszony közül kilenc biztosan elvágta volna a nyakamat. Ő volt az a bizonyos tizedik, aki kibírt.

Megsárgult kartonokról lehet tudni, hogy előbb Lenesen, majd Bédán dolgozott a Gemenci Állami Erdő- és Vadgazdaságnál, mint fővadász 1969. május 15. és 1977. június 30. között. Hogy a reflektorfényben fürdő Lenesről a kicsit világvégén lévő Bédára került, annak is története van. Két országos vezető beszélgetett az akkori igazgató jelenlétében a partizán mozgalomról a társalgóban, amikor belépett a fővadász és csak úgy lazán beszólt a diskurzusba, hogy „na ugye kérem most már annyi partizán bújt elő, hogy az egész világháborút meg lehetett volna nyerni velük, akkor meg sehol nem voltak." Majd amikor sűrű, nehéz csend ülte meg a levegőt, akkor - azt hívén, hogy nem hallották tisztán - újra elismételte az egészet. Nem volt nyerő, mondanánk manapság. Amikor kiment, az egyik vendég odafordult az igazgatóhoz és szinte szánakozva mondta: Hát bizony Brodák elvtárs megfáradt, át kell innét helyezni. Hamarosan meg is történt.

... és most

Híres volt kitűnő bőgési tudományáról. Magam is részese voltam néhányszor ennek a művészetnek, de hagyjuk későbbre ezeket az eseteket egy friss apropó miatt. Nálánál egy évvel korábban jöttem el Gemencről és csak hallottam egyet s mást az elköszönéséről, így tudjuk meg Tőle, hogyan is volt.
„Na persze Kőhalmy úr, maga már akkorra lelépett Gemencről, de én még maradtam. Volt egy kényelmes és elég gyenge kocsis, akit rám ruházott az erdészet.

Mindig baj volt vele, annak ellenére, hogy én azért még tudtam bele lelket verni. Az igazgatóhelyettes minden értekezleten példálózott a kocsis és a vadász viszonyról, a megdolgoztatásról, a lustaságról. Mindig név nélkül, de úgy tálalva, hogy mindenki tudta, velem nincs megelégedve. Egyszer aztán elfutott a méreg és visszaszóltam, hogy igazgatóhelyettesi székre sokan pályáznak ám, de vadászkocsist, azt annál nehezebb találni, ha elzavarom, nekem lehetetlenül el a munkám. Szólj igazat, betörik a fejed! Inkább elmentem, illetve eljöttem ide Koppánmonostorra, ahol éppen most vagyunk.
Két évig a fiamék vadásztársaságánál voltam, azután a MAVOSZ ácsi-koppánmonostori telepére hívott át a hetvenes évek végén a főnökség.
Somogyban Tuskóson tag vagyok negyvenöt éve, Bay Bélával együtt sokáig egyengettük a vadásztársaság útját. Két éve, 1998-ban hagytam abba a fővadászi működésemet, csinálják már a fiatalok. De azért a nagyobb disznóhajtásokra most is lemegyek segíteni. Tegnap jöttem meg, de csak azért, mert megbeszéltük, hogy ma itt találkozunk".
Személyes élményeink közé tartozik az a ritka látvány, hogy hogyan halászik a vaddisznó a szúnyogszigeti Csukás-tóban. Józsi bácsi figyelte meg előbb, majd később én is láttam a hasig vízben álló jó erős kant, amint villám gyorsaságával megragadta a nagy pontyot, kifutott vele a partra és amikor behabzsolta, visszaballagott a vízbe az újabbért.
Visszatérve a bőgési tudományára, az bámulatos. A közvetlen ismerősökön kívül ezt mindazok is tanúsíthatják, akik az első hazai bőgésversenyen a FeHoVa rendezvényen hallhatták a művészetét. Harmadik lett egy olyan eszközzel, amit a vonaton fabrikált Komárom és Tata között, mert a kürtöt és csigát (amivel "visszafelé" bőg és amikor meg akartam tanulni, csaknem megfulladtam) lent hagyta a tuskósi területen.
Ültem úgy vele magaslesen egy német házaspár (Czerwionka) mellett, ahova behívta a bikát és amikor már csak negyven méterre volt, akkor bemutatkozott az ökörszarvon keresztül: Brodáááák! És csodák csodája, a bika válaszolt.
Többször lementem érte Bédára, ha ki kellett bőgni valami különös helyzetben egy-egy bikát, mert hozzá hasonlóan senki nem kezelte a hívót. Egyik alkalommal alig érték el a magaslest, mert a közelben lakó erdész goromba magyartarka bikája megkergette őket. Nem vették észre és a les felé haladva Józsi bácsi egyet-egyet bőgött mintegy bemelegítésnek. Túl jól sikerült.
Ha nem lenne, ki kellene találni. Ilyen embereket ismerve, vagy megismerve szoktunk ilyet mondani és az igaz is, meg nem is. Igaz, mert az ilyen sokszínű, jó humorú egyéniségek teszik azzá a vadászházi beszélgetéseket, mint amilyenek azok egy téli estén. De nem tudom, hogy ki kellene-e találni arra az esetre is, amikor a vadászt macerálják az elkapott vadorzó helyett, a vacsora maradékát

lesöpörve adminisztrálni kell, vagy utat keresni paragrafusok labirintusában. Más korban született, élt, dolgozott. Mi meg öröljünk, hogy még köztünk van, hogy még láthatjuk Józsi bácsi szikár, egyenes termetét, hallhatjuk ízes történeteit. Éljen még meg sok valódi születesnapot, sok február 29-ét!

Megjelent: Ötven vadász emlékeiből 9.
Szerkesztette: Tálosi István
2001-ben a Vadász Könyvklub sorozatban.

Ábrándjaink az eltűnt korral
Nem térnek vissza soha, nem!

Anyegin

KOSZA sétány kószálóknak

A Komáromi Szakállas Klub ismét nagy fába vágta a fejszéjét. Nem is egyet, többet.
Az évek óta dédelgetett álom valósulhatott meg, mely a monostori Duna-parti sétányhoz kapcsolódik.
Történt ez évekkel ezelőtt, amikor több baráttal közösen megfogalmaztuk azt az elképzelésünket, hogy helyreállítsuk a régi sétányt, mely a Duna partján összeköti Monostort Komárommal.
Gyermekkorunk óta nem használhattuk ezt a kellemes útvonalat arra, hogy kijussunk Monostorra.
A szovjet csapatok kivonulásakor már reménykedtünk, hogy hamarosan újra végigsétálhatunk a sétányon, felidézhetjük régi emlékeinket, mesélhetünk gyermekinknek. Sajnos mindez nem volt ilyen egyszerű, s közel tíz évet kellett várnunk arra, hogy egyáltalán nekiláthassunk a felújítási munkálatoknak.
Bizony adódtak nehézségek. Közel három éve ostromoljuk a különböző szervezeteket, hogy az ingyenesen felajánlott munkánkat elvégezhessük. Idén ősszel végre nekiláthattunk az álom megvalósításának. A sétánytakarítást több egymást követő hétvégén végeztük, melyhez segítségeket is kaptunk.

A valaha oly szép gesztenyefa sétány, amelyen az őrjárat járt azelőtt, mára

átjárhatatlan dzsungellé lett. Sokat tudna mesélni erről az a kis csapat, akik október hatodikán elkezdte a munkát.
Az első alkalommal sikerült eljutnunk az erőd bástyától egészen a volt orosz halfüstölőig, ami már az erődöt körülvevő kerítésen kívül esik. Ezt a halfüstölőt szeretnénk megmenteni, hiszen 1500 km-es körzetben nem látható még egy ilyen. Terveink szerint szeretnénk még a drótkerítés egy részét, valamint a kaput is megmenteni mementóként. Talán már nem lesz rájuk szükség csak emlékként maradnak meg az utókornak.
Ezen a munkán nagy segítség volt a VIZÁK Kft-től kapott kis markológép, melyből a nap végéig Spak István ki sem szállt.
Egy kellemes bográcsos uzsonna után vidáman tértünk haza, miközben már a következő hétvégére koncentráltunk.
Október 23-át is itt "ünnepeltük". A kezdő csapat még néhány fővel gyarapodott. Köztük volt Krajczár János is, aki markológépével segítette a kétkezi munkások teendőit. Ezen a napon egészen a főbejáratig jutottunk, a második kerítésig, kapuig. Mi ezt jelképesen meg is nyitottuk.
Sajnos csak jelképesen, mivel ennek a területnek mind a mai napig nem történt meg az aknamentesítése, így nem kockáztathattuk meg a folytatást.
Varga Istvántól a Monostori Erőd Közhasznú Társaság ügyvezetőjétől ígéretet kaptunk arra, hogy ez a rész is mielőbb használható lesz és folytatni tudjuk a megkezdett tisztítást.
Omlósi Gyula barátom ízletes bográcsfőztjét lekísértük feleségem több százra tehető palacsintájával, melyet egy finom almás-diós süteménnyel tetőztünk meg. Mindennek az elkövetője Beróné Dömötör Aurélia volt. Többek szerint már ezért is megérte itt töltenünk a hét végét.
Harmadik nekifutásunk már novemberre esett. A hónap első szombatján eljutottunk egészen a vasúti hidat megelőző kb. 150 méterre. Sajnos a híd őrépületéből mára már semmi sem maradt, teljesen széthordták, így ezt már nem tudjuk megmenteni az utókor számára. Reményünk van rá, hogy még ebben az évben eljussunk a hídig, ám ehhez még további segítőkre van és lesz szükségünk. Várjuk azok segítségét, akik megfelelő géppel, vagy gépekkel rendelkeznek ehhez a munkához, és elég elhivatottságot is éreznek ahhoz, hogy ezt a szép sétálóhelyet a város, a falu lakossága számára felújítsuk.
Szeretnénk, ha az idős emberek által leírtak megvalósulhatnának, esetleg pihenő helyekkel, világítással kibővítve a közeljövőben újra igénybe vehetnénk mi, komáromi, monostori lakosok. Tovább menve pedig nem csak szűk lakóhelyünk polgáraié, hanem az ide látogatók kedves helyévé is válhatna. Sajnos Komárommal az az egy baj van, hogy nem látszik meg rajta az, hogy a Duna partján fekszik. Talán a sétány helyreállításával ezen a csorbán is köszörülhetünk egy

keveset, megmutathatjuk a vízpartot sétálgatva, kerékpározva.
Ezúton köszönjük meg Mittelbach Miklósnénak a Kincstári Vagyonigazgatóság Komárom-Esztergom Megyei vezetőjének, Varga Istvánnak a Monostori Erőd Közhasznú Társaság ügyvezetőjének, hogy segítettek bennünket a munka elkezdésében, továbbá mindazoknak, akik hozzájárultak testi, vagy gépi erejükkel a munkafolyamathoz és e kiadványnak, hogy megjelenhettünk benne. Így teret kaptunk arra, hogy további segítőket, segítséget kérjünk mindazoktól, akik kedvet, vagy elhivatottságot éreznek e munkához, s ezzel hozzájárulnak egy szép pihenőhely újraalakításához.
Kapcsolattartóként megadunk két telefonszámot, melyen érdeklődésüket és felajánlásaikat várjuk.
Omlósi Gyula: 34 / 340 - 580
Szabó János: 34 / 343 - 315

Készítette: Szabó János

Csapatmunka

Egyszer volt, hol nem volt,
volt egyszer négy ember, név szerint:
Mindenki, Valaki, Bárki és Senki.
Egy szép napon szóltak Mindenkinek,
hogy akadt egy fontos munka,
sürgősen meg kell csinálni.
Mindenki biztos volt benne,
hogy Valaki megcsinálja.
Bárki megcsinálhatta volna,
viszont Senki se csinálta meg!
Valaki dühös lett emiatt,
mivel ez Mindenki dolga lett volna.
Mindenki úgy gondolta,
hogy Bárki megcsinálhatná,
és Senki nem vette észre,
hogy Mindenki kerüli a munkát.
Végül Valaki lett,
akit Mindenki okolt,
amiért Senki nem csinálta meg azt,
amit Bárki megtehetett volna.

Vörös József:

Hol a helyem?

Rémült vagyok és tanácstalan…
Nyugtot nem ad az éjszaka sem.
Miben higgyek, kiben bízzam,
és egyáltalán hol a helyem?
Mint bódult bogár bolyongok céltalan,
és nyugtot nem ad az éjszaka sem.

Egy kis helytörténet, történelem

Vörös József:

Egy furcsa gondolat

Valahogy más most a hangulatom.
Mint lehelet az ablakon
úgy tűnik el
boldogság,
vagy a bánat.

Koppánmonostor utcanévadói

Részlet Kecskés László és Hegedüs Béla „Komáromi ki, kicsoda” illetve „ Látnivalók, nevezetes helyek Koppánmonostoron” címmel a Komáromi Újság 1993-95. évfolyamában megjelent sorozatából.

Reméljük senki nem kéri számon Ady Endre, Kossuth Lajos, vagy más, országosan közismert személyiség életének, munkásságának részletes elemzését, hiszen róluk bármelyik lexikon, kézikönyv bőséges adatot tartalmaz. Viszont annál több információt igyekszünk közreadni azokról a személyiségekről, akik valamilyen módon kötődnek Komáromhoz (itt születtek, itt éltek, tevékenykedtek), ugyanis itt a legnagyobb rang a helyi vonatkozás.

ÁPRILY LAJOS utca
Áprily Lajos (1887-1967) költő, műfordító. Nagyenyedi tartózkodása alatt az erdélyi magyar irodalmi élet bontakoztatta ki költői tehetségét.

ARANYEMBER utca
Az arany ember Jókai Mór egyik legismertebb regényének a címe, s egyben a regény főhősének – Tímár Mihálynak – ragadvány neve, a komáromi hajósból lett nábob, akinek kezében minden „arannyá” változott. Jókai, Tímár Mihály alakját élő emberről mintázta. Domonkos Jánosnak hívták, gazdag komáromi kereskedő volt, aki a közéletben is jelentős szerepet játszott, mint Komárom vármegye táblabírája. Díszes síremléke ma is látható az észak-komáromi görögkeleti templom udvarában.

BALASSI BÁLINT utca
Balassi Bálint (1554-1594) költő, a magyar nyelvű líra első világirodalmi színvonalú képviselője. A törökök elleni harc volt élete fő célja. Esztergom ostrománál halt hősi halált.

BARTÓK BÉLA utca
Bartók Béla (1881-1945) zeneszerző, népzenekutató és zongoraművész, a XX. század zenetörténetének egyik legnagyobb alakja. Népdalgyűjtő tevékenysége Komárom környékére is kiterjedt, Komáromban hangversenyt adott. Az eseményt emléktábla jelöli a Dunapalota oldalán (ma Duna Menti Múzeum).

BASADOMB utca
Basadombot az idős monostoriak Papucshegynek is nevezik. A monda szerint a török basa ezt a festői szépségű területet jelölte ki szálláshelyéül, s hogy messze lásson, rabjaival dombot rakatott. A földet papucsokban és lepedőkben hordták össze.

BATSÁNYI JÁNOS utca
Batsányi János (1763-1845) költő, a magyar politikai líra megteremtője, a forradalmi költészetben Petőfi elődje.

BLAHA LUJZA utca
Blaha Lujza (1850-1926) színésznő, a századvégi színművek híres primadonnája, „a nemzet csalogánya". Ő tette a Népszínházat a pesti német színház diadalmas vetélytársává. Komáromban vendégszereplésekor – a Komáromi Lapok tudósítója szerint – Csukás Benő molnármester malmán nagy vendégséget rendeztek tiszteletére. Amikor a hangulat már magasra szökött, a színésznő kiállt a hajó orrára és onnét énekelt nagy vidáman.

DANKÓ PISTA utca
Dankó István (1858-1903) cigányprímás, nótaszerző. Ő szerezte többek között a Cigányszerelem, A halász szeretője című népszínművek zenéjét és mintegy 400 népies műdalt írt.

DÉRYNÉ utca
Déry Istvánné Széppataki Róza (1793-1872) operaénekes, a vándorszínészet korának legismertebb és legnépszerűbb színésznője, aki többször játszott Komáromban is.

ESZE TAMÁS ucta
Esze Tamás (1666-1708) tarpai jobbágy, kuruc brigadéros, a népi kurucság egyik vezetője.

HERMANN OTTÓ utca
Hermann Ottó (1835-1914) természettudós, néprajzkutató, polihisztor, politikus. A magyar halászélet tanulmányozása során hosszabb időt töltött Komáromban, hazánk egyik – akkor – legjelentősebb halászközpontjában, ahol felbecsülhetetlen értékű anyagot gyűjtött össze. Az ősi foglalkozási ággal kapcsolatosan rengeteg komáromi halászkifejezést, tanyanevet, népdalt és ősi szokásokat mentett meg számunkra A magyar halászat könyve című két kötetes munkájában.

HISZEK NÁNDOR utca
Hiszek Nándor (1877-1961) tanító, Komáromban született, először Szőnyben volt tanító. 1922-től Koppánmonostorra került igazgató-tanítónak. Itt megalapította a Haladás férfi dalkört, a Polgári Lövészegyletet. Hitelszövetkezetet alapított. Számos elismerést kapott kiváló érdemeiért. (Wodiáner-díjat nyert és kultuszminiszteri elismerésben részesült.) Országos hírű mintaméhészete volt.

JÁSZAI MARI utca
Jászai Mari (1850-1926) színésznő, a magyar színjátszás kiemelkedő egyénisége, a Komárom megyei Ászáron született. Többször szerepelt Komáromban is.

KACSÓH PONGRÁC utca
Kacsóh Pongrác (1873-1923) zeneszerző, zenepedagógus, szakíró. Az 1904-ben bemutatott János Vitéz című daljátékával országos hírnevet szerzett.

KÁROLYI MIHÁLY utca
Károlyi Mihály gróf (1875-1955) szabadelvű függetlenségi, majd demokrata politikus, köztársasági elnök. Az I. világháborút ellenezte, polgári demokratikus reformokat követelt. Élére állt az 1918-as őszirózsás forradalomnak, majd 1919. március 21-én lemondott.

KODÁLY ZOLTÁN utca
Kodály Zoltán (1882-1967) zeneszerző, zenetudós, népzenekutató, zenepedagógus. Kidolgozta az egész országra kiterjedő rendszeres zenei képzés tervét.

KOPPÁNY VEZÉR út
Koppány vezér, Árpád dédunokájának Szerednek a fia, aki vissza akarta állítani az ősi magyar vallást, ezért 998-ban fellázadt I. István ellen, Veszprémnél azonban csatát vesztett és elesett. Testét felnégyelték és elrettentő például az ország négy várának kapujára kiszegezték.

KÖLCSEY FERENC utca
Kölcsey Ferenc (1790-1838) politikus költő, író, kritikus, a reformkor egyik vezéralakja. Költeményei közül hazafias versei a legmaradandóbbak. Ő a szerzője a nemzeti himnusz szövegének.

KRIVÁCSY JÓZSEF utca
Krivácsy József (1825-1903) honvéd alezredes az 1848/49-es szabadságharcban, 1848. október 6-tól a komáromi tüzérség parancsnoka volt, aki 400 ágyúval sikerrel védte a várat a császári ostromlók ellen. A szabadságharc után belekeveredett a Mack József-May János (szintén Komáromot védő honvégség tisztje) féle összeesküvésbe, ezért elfogatása után 1851-ben halálra ítélték. Büntetését utóbb várfogságra enyhítették, melyből 1857-ben – amnesztia útján – szabadult.

LILLA köz
Vajda Julianna (1776-1855) Csokonai Vitéz Mihály Lillája.
Csokonai Komáromba utazva beleszeretett Vajda Juliannába, egy módos kereskedő lányába. Lilla azonban máshoz ment férjhez. Halálakor férje a dunaalmási temetőben helyezte végső nyugovóra, és sírjára csak annyit íratott: Lilla.

MIKSZÁTH KÁLMÁN utca
Mikszáth Kálmán (1847-1910) újságíró, a magyar prózairodalom egyik legnagyobb alakja. Ma is legolvasottabb íróink közé tartozik, műveit számos idegen nyelvre lefordították. Nagy tisztelője volt városunk szülöttjének Jókai Mórnak, akiről „Jókai Mór élete és kora” címen életrajzi regény írt.

MÓRA FERENC utca
Móra Ferenc (1879-1934) író, publicista, muzeológus. Mély humanizmust tükröző írásaiban a szegény emberek világát ábrázolta.

MUNKÁCSY MIHÁLY utca
Munkácsy Mihály (1844-1900) festőművész. A XIX. századi festőművészet egyik legnagyobb magyar mestere.

PÁLFFY MIKLÓS utca
Pálffy Miklós (1552-1600) hadvezér. Bátor katona volt aki szünet nélkül harcban állt a törökkel. Füleknél, Nógrádnál, Drégelynél és Esztergomnál értékes győzelmet aratott felettük. Győr visszafoglalása nagyrészt az ő érdeme volt. 1584 és 1587 között a komáromi vár főkapitányi tisztségét viselte. Ő építtette fel 1585-ben a Vág-Duna keleti partján a Szent-Fülöp palánkot, a Duna déli partján pedig a Szent-Péter palánkot, amely a mai Csillagerőd őse volt.

RADNÓTI MIKLÓS utca
Radnóti Miklós (1909-1944) költő, műfordító, a magyar antifasiszta líra legkiválóbb képviselője.
Polgári családból származott, születésekor elvesztette édesanyát és ikertestvérét. Tizenkét éves korában apja is meghalt. Ezután nagybátyja gondoskodott róla, aki kereskedelmi pályára szánta. Ő azonban a szegedi egyetem magyar-francia szakán szerzett tanári oklevelet. Több verseskötete is megjelent. Munkásságában egyre jobban előtérbe kerül a korszak történelmi méretű fenyegetései. 1940-től több alkalommal hívják be munkaszolgálatra. Utoljára 1944-be, amikor társaival együtt Abda mellett lőtték agyon. Holttestét és utolsó verseit egy tömegsírban találták meg.

RÓZSAFI MÁTYÁS utca
Rózsafi (Ruzicska) Mátyás (1828-1893) komáromi születésű újságíró, az 1848/49-es szabadságharc idején mint honvéd, Komáromban teljesített szolgálatot. Mack József tüzérezredessel együtt alapítója, majd szerkesztője volt a KOMÁROMI ÉRTESÍTŐNEK. Hallani sem akart a vár feladásáról. A szabadságharc után részt vett a Habsburg-ellenes összeesküvésben, és az amerikai polgárháborúban. Mint ezredes szerelt le.

SZÉKELY BERTALAN utca
Székely Bertalan (1835-1910) festő, romantikát és az akadémizmust elegyítő magyar történelmi festészet legnagyobb képviselője.

SZINYEI JÓZSEF utca
id. Szinyei József (1830-1913) bibliográfus, irodalomtörténész, könyvtáros az MTA levelező tagja. Komáromban született, iskolái egy részét is itt végezte. Alig volt tízéves, amikor megkezdte a naplóírást, s a tollat csak a halál ütötte ki kezéből. Naplója 62 kötetet töltött meg. A szabadságharc alatt a komáromi védősereg tagjaként több csatában és ostromban vett részt. Felbecsülhetetlen forrásértéke van híres naplójegyzetének, melyben a szemtanú hitelességével mondja el az ország legnagyobb erősségének életét. Rendkívüli szorgalmával elévülhetetlen érdemeket szerzett a Magyar Nemzeti Múzeum Hírlaptárának megszervezésével, továbbá a 30 000 magyar író életét és munkásságát tartalmazó művével.

TAKÁTS SÁNDOR utca
Takáts Sándor (1860-1932) piarista szerzetes, történetíró, levéltáros. Komáromban született. Munkáiban gyakran foglalkozik szülővárosával, melynek múltjával rengeteg anyagot tett közkinccsé. Két könyve kizárólag Komárommal foglalkozik.

TAMÁSI ÁRON utca
Tamási Áron (1897-1966) író. A székely falvak világának kitűnő ábrázolója.

VÁCI MIHÁLY utca
Váci Mihály (1924-1970) költő, műfordító, publicista. Az 1945 utáni magyar líra képviselője.

VASVÁRI PÁL utca
Vasvári Pál (eredetileg Fejér) (1826-1949) politikus, történetíró, a márciusi ifjak egyik vezetője.

A nem személyekről elnevezett koppánmonostori utcák:
Ciklámen utca, Csendes utca, Csónak köz, Duna sor, Erdész utca, Erdő utca, Ezerjó utca, Fecske utca, Fenyves utca, Fürdő utca, Gólya köz, Gyanta utca, Hajóvontató part, Határ utca, Hold utca, Homok utca, Horgász köz, Kiserdő utca, Levél utca, Mandula utca, Margaréta utca, Páva köz, Pipacs utca, Rezeda utca, Rizling utca, Rövid utca, Szőlő sor, Szunyogvár utca, Tábor utca, Téltemető utca, Toboz utca, Tulipán út, Újszállási út, Vendéglő utca, Viola köz, Viza utca, Vízimolnár utca, Zsák utca.

A vizafogóra akartak emlékeztetni a névadók a megrövidített *Viza utca* elnevezéssel. Ugyanis a komáromi halászok legértékesebb zsákmánya a dunai óriáshal, a viza, halászkifejezéssel őrhal volt. Ezek a 2-3 mázsára (!) megnövő fekete-tengeri óriáshalak a folyamszabályozás előtt évente kétszer nagy rajokban felúsztak a Dunán, az itteni ívóhelyekre. A vizák vonulását felkészülten várták a halászok, ún. „vizafogó cégét" készítettek. (A Duna medrében az egyik parttól a másikig sűrű cölöpsort vertek, melyek közeit vesszőfonattal töltötték ki.) A vonuló vizarajokat a cége irányába hajtották, amely úgy volt megépítve, hogy a csallóközi partokhoz terelje a vizákat. Itt kezdődött meg ezután a küzdelem a hatalmas állatokkal, amely nagyon látványos művelet volt. Gyakran nézték végig magas méltóságok, sőt olykor-olykor az uralkodó is, így 1412-ben Zsigmond király.

Összeállította: Hegedüs Béla

A történelem nem egyéb, mint a győztesek gyártotta hazugságok összessége.

Napoleon

Vörös József:

Születés

Most a pokolra kerültem és acsargó
veszett kutyák cincálják szét csontjaimat
a tőrökből vert tiloló deszkán
és szíjakká hasítanak.

Törött már minden porcikám és pondrók
nyüzsögnek fogak-marta izmaimon.
Éles a penge, széthasít, megnyes, összetör
de ez most jó nagyon.

Tisztulnom kell s ha majd összeraknak újra,
talán meghúzhatom a harangokat.
Ők tudják, ők elrepítik majd messzi útra
új,
igaz,
őszinte hangomat!

A MAGYAROKNAK MÁSODIK Ki-jövetelek Pannóniába. ANNO 744

RÖVID
MAGYAR
KRONIKA
SOK REND-BÉLI
FÓ HISTORIÁS
Könyvekbol nagy szorgalmatossággal egybe szedettetett és
IRATTATOTT
PETTHÖ GERGELYTÚL.
Sicut Gentes, quas delevit Dominus in introitu tuo: ita vos peribitis, si inobedientes fueritis voci Domini Dei vestri. Deut. 8. cap.
Non fuit, qui insultaret populo illi, nisi quando recessit à cultu Domini Dei sui. Judith, 5. cap.
KASSAN,
Nyomattatott az Akademiai betükkel 1753. Esztend.

A Magyarok Scitiába-való bé-menetelek utann, Pannoniában külömbféle változások lettek, miglen ez esztendőben, két dolgoktul fel-indétatván a Magyarok ismét ki-indulának Scitiából. Első a Chábának az Atila fiának Testamentoma, ki mikor meghalna, a Dameses Istenre kénszerété őket, hogy ha meg-sokasodnának, ismét Pannoniának földét el-foglalnák, és az ő Attyának Atilának ellenségein boszszút allnának. Második, indétá őket az Álom látás, a melyet látot vala ugyan ott Hunniában Eleudnak felesége Enodbila aszszony, terhes vólta korában. Ki álmában ezt látta vala: hogy egy igenszép Saskesellő a fejét az ő kebelébe hajtotta, kinek nyugovásának gyönyörűségéből az ő méhéből egy nagy szép folyó patak folyamék-ki, és nagy bévséggel egy idegen földre alá folya, holott meg gyűlvén, mind ellepé az földet. Ez álom felül az Scitiabéli jövendő mondók ezt magyárázák, hogy az ó magzattyából tamadna oly fejedelem, ki Hunniából nagy néppel kimenne, és az Pannoniának kövér földét ismét el-fóglálná. Kirul midőn üdő bé telvén, egy szép férfigyermek születet vólna, az ő Attya azt, feleségének látásárul és annak álmáról Álmosnak nevezé. De hogy ez nyilvábban légyen, illek az Atilának eleitől fogva-való nemzetségét elő-számlálnunk.

Atila királynak genelógiája
1. Nóé, 2. Iáfet, 3. Hám, 4. Chus, 5. Nimróth, 6. Hunor, 7. Bór, 8. Dama, 9. Keleed, 10. Keve, 11. Keár, 12. Bellér, 13. Rádár, 14. Ottmár, 15. Farkas, 16. Bondosárd, 17. Buken, 18. Czanád, 19. Rudli, 20. Belztur, 21. Mike, 22. Miske, 23. Ompud, 24. Kulcze, 25. Levénte, 26. Lehel, 27. Zámir, 28. Zambur, 29. Bólug, 30. Bóczu, 31. Zóltán, 32. Berénd, 33. Chadicza, 34. Opos, 35. Ethei, 36. Szemein, 37. Turda, 38. Bendeguz, 39. Atila, 40. Chába, 41. Ed, 42. Ugek, 43. Eleud, 44. Almos, 45. Arpád, 46. Zóltán, 47. Toxus, 48. Geicza.

Árpádnak idejében azért ki-indulának a Magyarok Hunniából, és által-jövének sok Országokon, és tartományokon, által-kelék a Tanais Vizét, és jövének Muszka Országba, azután Orosz Országba. A Székelyek azért az Atila Királynak maradéki, kik immár Erdélyben le-telepedtek vala, halván a Magyaroknak jövetelit, eleikbe menének Orosz Országba, és bé-hozák őket Erdélységbe. Holott hét föld Várat csinálának, mellyekben egy ideig meg-nyugovának. Erről a hét föld Várról immar mind é napiglan az erdély neveztetik hét halomnak, deákul septem Castrának, Németül pedig Szibenburgnak.

Székelyeknek pedig akkor adák a nemességet, és szabadságot, mint Atila maradékainak, és az Magyarok régi hiveinek. Mert Atilának halálától fogva, míg a Magyarok esmét mászszor ki-jövének ez Országba, el nem feletkezének az ő elejekről.

Továbbá, emelének ugyan ottan Erdéllyben hét Kapitanyt, és mindenik alá adának harmincz ezer embereket, hadra alkalmatosokat. Ennek fölötte szerzének szászadosokat, és tizedeseket minden seregben. Valának azért mindenestől-fogva szólgáknak, gyermekeknek, és Aszszony embereknek kivüle, két száz tiz ezeren.

Vala pedig e hét Kapitány közzül egy Arpád nevü, ez a töbinél gazdagabb, és Nemesebb vala, ki az Atila nemzetéből való vala. Ennek Apja Almos meg-hala Erdélyben, és nem láthatta Pannoniának földét, mint Aron az igéretnek földét, hogy nem láthatta.

Ennek utána bocsátának-el egy kémet, kinek neve vala Kuszid , ez a Kundnak fia vala, hogy a Pannoniának földét minémü vólna, és micsoda népek lakoznának rajta, meg-látná. Azért a Kuszid el-járá a földét mind a Dunáig, és meg-tértében vin a Kapitányoknak egy palaczk Duna vizet, egy marok füvet, és egy marok fekete földet. Kiket mikor az Kapitányok meg-láttak vólna, igen jónak itélék azokból lenni a Pannoniának földjét. Árpád pedig azon helyt Scitiának módgya szerént, egy aranyos hadi kürtöt megtölte a Duna vizével, és föl-emelvén azt, mondta nagy föl szóval: mi Atyánk Mars, és Hercules, nagy hálákat adunk néktek, hogy minket a ti jó-vóltotokból ide vezéreltetek, és hoztatok. Ennek okáért könyörgünk néktek, hogy e Pannoniának földén minket meg-szállicsatok, és örök birodalmúl minékünk adgyátok. Az Dunának Istenét minékünk engesztellyétek, és visellyétek oly gondot reánk, hogy a környölünk valo ellenségünk miátt el-ne veszszünk. Az Magyarok erre nagy fölszóval haromszor Deust kiáltának, mely helyet, erről min ez mái napig, az Deusról Désnek hívunk, holott mostan egy váras vagon közel Szamos vizéhez.

Az üdöben birja val Pannoniának Országát egy Suatapolug névü fejedelem. Maróthnak fia, kinek küldének a Kuszid által egy fejér Lovát aranyas fékkel, és Nyereggel, és könyörgének néki földért, hón lakozhatnának. Suatapolug

nagy víg kedvvel el-vévé az Lovat, és igére nékik lakó helyet az Országban, gondolván azt, hogy valami munkás, és szántó emberek vólnának. A Kuszid meg-térvén meg-mondá nékik a választ, mellyen a Magyarok igen örülének, és a Kuszid mindjarást viszaküldék, és meg-izenék a Suatapolug fejedelemnek, hogy el-menne az földről, mert az föld övek vólna, mellyet ők áron vették vólna meg-tőle, a fejér lovon a földét, a féken a füvet, a Nyergen pedig a vizet. Halván ezt Suatapolug igen megbúsúla rajta, és monda ha ez így vagyon, én a lovat agyon veretem, a féket rétbe vettetem, a Nyerget pedig a vizbe haíttatom. Erre Kuszid így felele: ha azt míveled is, abban a Magyarok semmi kárt nem vallanak. Mert az Ebek megeszik a lovat, a kaszások meg-találllyák a féket, a halászok pedig a Nyerget.

Azonban a Magyarok mind Táborostól megindulának, mellyet halván Suatapolug ki-szálla eleikben, és meg-ütközvén vélek, meg-vereték az Magyarok-túl, Suatapolug pedig el-futamodván bé-szöktet Vácznál a Dunába, és beléhala a vizben, mellyen az Magyarok lének nagy örömben, és azon helt Pannoniában le-telepedének, mellyben mind az napiglan, a mint láttyátok lakoznak. Ez lén Constantinus Császárnak és Leo fiának, és Zakariás Pápának idejekben.

Vörös József:

Könyörgés

Rossz szókkal engem meg ne bánts, meg ne bánts,
meredély széléről visszaránts, visszaránts,
a föld alatt is engem keress, engem keress,
ha meghalok is engem szeress, engem szeress!

Ágoston Géza:

Cserepek

A tavaszi nap egyre erőteljesebben melegítette a hideg, fagyos tél után új életre serkenő rügyeket. A homokdombon langyos szellő terítette széjjel a legbátrabb virágok bódító illatát, mely kelyheikbe csábította a keserves téltől még kábult, de a rejtett zugokban eltöltött álmukból egyre inkább magukhoz térő, nektárra szomjazó rovarokat. A cinkék vékony hangját a természet örök törvénye és az ember sok évezredes földművelő tapasztalata erősítette parancsolóvá: „Nyitni-kék, nyitni-kék."

A szerzetesek már túl voltak a kora reggeli első imán, s a kecskelábú, vastaglapú tölgyfaasztal mellett költötték épp a közös reggeli utolsó falatait. Juhtúró, szalonna és a hatalmas kenyérből egy szelet volt a reggeli, amit Péter barát előző nap sütött a monostor melletti kemencében.

- Köszönjük az Úrnak, hogy tehetséget adott Péter testvérünknek, amivel ilyen finom cipót sütött! – dicsérte egyikük.

- Ámen! – mormolták a többiek és élvezettel mártogatták a friss kenyér darabkáit a túróba.

Péter barát nem csak a kenyérsütéshez értett, hanem minden más konyhai fortélyhoz is, az aprójószág tollának fosztásától, az erdőben makkon hizlalt kondából hazahajtott disznó leöléséig, sütéséig, főzéséig. De még a szerzetesek egyszerű cserépedényeit is ő készítette a Duna partján lévő forrásoknál gyűjtött agyagból, azon a nyikorgó korongozó padon, ami még Márton atya idejéből maradt a régi kolostor fészerében. Arról nem is beszélve, hogy ott a fészerben fölállított apró kovácstűzhelyen a gyümölcsösben, szőlőskertben dolgozó szerzetesek vasszerszámait is ő kovácsolta, javította.

A barátok hálaadó imát kántáltak az asztalnál, iszákjukba csomagolták a kenyéradagjukat, a fakanalukat és öblös, széles szájú cserépedényükkel, aminek a pereme alá vékony kötelet kötöttek a könnyű fogás és hordás érdekében, szépen sorban Péterhez léptek, aki a mezei, kerti munkára indulóknak a fal mellé épített tűzhely fölött lógó rézüstből kiosztotta az ebédre szolgáló kásaadagjukat, s egy szelet szalonnát is tett rá.

A homokdomb tetején álló, tömzsi, bástyának ható négyszögű tornyával messzire kémlelő kolostor lakói szorgalmasan végezték az így tavasszal megszaporodó kerti munkákat. Derékban kötéllel összefogott, durva szövésű hosszú csuhában hajladoztak a szőlők sorai, a veteményeskert ágyásai és a gyümölcsfák között.

A letűzött pálca árnyéka nyugat felől északnak fordulva egyre rövidült, s mikor a legrövidebb lett, József, a legidősebb barát belefújt fűzfa sípjába. Egy nagy diófa árnyékába gyűltek össze a szerzetesek, a kápolna irányába fordultak, elmondták a déli, hálaadó imájukat, majd a füves mezsgye rézsűjére ülve kanalazták cserépedényükből a kását, aprókat harapva hozzá a kenyérből és a vékony sült szalonnából.

Tamás volt köztük a legfiatalabb. A Duna túloldalán néhány kilométerre lévő Örsből jött ide, s csak nemrég állt a Benedek-rendiek közé. A monostor egyik öreg macskája, amelyik eddig szinte mindenkivel szemben bizalmatlan volt, már az első napon „kegyeivel tüntette ki". Dorombolva dörgölődött sarus lábához és hálásan fogadta kezéből a felkínált falatokat. Tamás mindig félretett neki valami apró maradékot az ételből. Most sem ette meg az összes szalonnát, a bőrét a kiürült fekete cserépedényben hagyta. Majd este hazaviszi a cirmosnak – gondolta, és az edényt a madzagnál fogva fölakasztotta egy fa vékony ágára, aztán folytatták a munkát.

Az ételmaradék illata azonban odacsalhatott egy kóbormacskát, vagy valamilyen más kis „tolvajt", mert a vecsernyére hívó harangszó után hazainduló Tamás az edényt a földön, összetörve találta. Szomorúan dobta a cserepeket egy gödörbe, hogy senki se lépjen az éles törmelékre.

A tavaszi nap egyre erőteljesebben melegítette a hideg, fagyos tél után új életre serkenő rügyeket. A homokdombon langyos szellő terítette széjjel a legbátrabb virágok bódító illatát, mely kelyheikbe csábította a keserves téltől még kábult, de a rejtett zugokban eltöltött álmukból egyre inkább magukhoz térő, nektárra szomjazó rovarokat. A cinkék vékony hangját a természet örök törvénye és az ember sok évezredes földművelő tapasztalata erősítette parancsolóvá: „Nyitni-kék, nyitni-kék."

A kertekben mindenfelé szorgos kezek nyúltak az ásók, kapák, gereblyék után. Egymás után alakultak ki a veteményes ágyások és került földbe a sokféle mag, gumó, hagyma. Szomszédok kérdezgették egymást tapasztalataikról, mit, hogyan ültessenek, vessenek. Volt, aki zöldséget, borsót vetett, mások virágot, cserjét, facsemetét ültettek.

A nagyapa diófát akart ültetni. Eszébe sem jutott az ismert mondás, hogy ő annak termését már nem élvezheti. Majd élvezi az unokája, aki ott sürgölődött mellette. Magával vitte a kertbe, elég nagy már a gyerek, segítsen neki egy kicsit, közben hátha tanul is valamit és addig is együtt lehetnek.
- Elültetjük ezt a csemetét.- mondta – Ássunk neki egy gödröt!

A gyerek ügyesen forgatta az ásót, gyorsan mélyült a gödör, mikor egyszer csak valami kemény tárgynak ütközött a szerszám és egy fekete cserépdarabot fordított ki a földből. A fiú mit sem törődve szúrt ismét a barna homokba, s az acél súrlódva szisszent föl megint.

- Állj csak meg egy pillanatra fiam! Valamit találtunk. Megnézzük mi az? – lépett az öreg közelebb.
- Á, csak valami szemét. Kormos cserépdarabok.
- Jó, de azért hadd nézzem meg. Add csak ide az ásót!

Az első cserépdarabtól arasznyira szúrt a földbe és óvatosan alámerítve fordította ki a rögöt. Az szétesett, s a közepéből újabb, kissé nagyobb, fekete cserépdarabok gurultak ki, amikről jól látszott, valamikor egy edény talpának és öblös oldalának részei lehettek.
Az öreg térde megroppant, amikor nehézkesen a „lelet" mellé térdelt, hogy jobban szemügyre vehesse. Kézzel kotort a meglazított földbe és ismét talált egy darabot, ami viszont az edény pereme lehetett. Önkéntelenül egymáshoz illesztett két hasonló törésvonalat, s a darabok összeillettek.
Mintha kincset talált volna, úgy örült a fölfedezésének, ám a gyerek sürgette.
- Hagyjuk nagypapa azt a szemetet, fejezzük be gyorsan az ültetést, mert a tévében nemsokára kezdődik a rajzfilm, amiben megölik az összes ellenséget. Ezek a cserepek nem jók semmire, semmi értékük.
- Várj egy kicsit, elmagyarázok valamit. Ezek a régi cserépdarabok tényleg nem érnek egy fillért sem, de azért nem teljesen értéktelenek és megtalálási helyükkel együtt a régmúltról tudnak mesélni a szakembereknek.
- A cserépdarabnak nincs szája, hogy meséljen. – durcáskodott még a gyerek, de az érdeklődés első szikrájának hatására önkéntelenül közelebb húzódott.
- Tényleg nincs szája, de hozzá értő mégis kifaggathatja. Például anyaga, formája, színe, elkészítési módja, a rajta lévő festék összetétele alapján meghatározható, hogy kb. melyik korból származik, mire használhatták, mit tartottak benne. Ehhez persze sok – sok éves tanulás, jól fölszerelt laboratórium is kell. De erről a darabról még én is meg tudom mondani, hogy a korongon dolgozó mester szerszámai kopottak, régiek lehettek.
- Honnan tudod?

- Nézd az oldalán ezeket a párhuzamos csíkokat. Akkor keletkezhettek, amikor a korongon forgó lágy agyagot, valamilyen szerszámmal, pl. fakéssel formázta a mester. A szerszám csorba és szálkás volt. Itt vannak a nyomai.
- De mi ez a göröngyös folt itt?
- Az bizony a mester ujjlenyomata lehet. Megfogta az edényt, amikor leemelte a korongról, az ujja belenyomódott a lágy anyagba, a kiszárítás és kiégetés pedig örökre rögzítette az ujjlenyomatát. …. Látod, az ember meghalhat, de ha életében alkotott valamit, kezének munkája évszázadok múltán is hirdeti, hogy egykor köztünk élt, hasznos munkát végzett és a tárgyakon keresztül mintha kezet fogna velünk. Ezeknek a ma már értéktelen, összetört cserépdaraboknak a segítségével adja át névjegyét.

- Minden régi tárgyat faültetésnél találnak?
- Dehogy! Van, amikor régi elbeszélések, mondák alapján megkísérlik megtalálni egy város, mint pl. Trója, vagy egy épület, mint pl. falunk első épülete, a Benedek – rendi kolostor maradványait.
- És megtalálták?
- Meg bizony! Ott állt a domb tetején, ahol ma a vízmű épülete. Mielőtt ezt az óriási betoncsarnokot megépítették volna, a régészek leletmentő ásatással tárták föl a környéket és falunk történelme szempontjából értékes leleteket hoztak felszínre. Megtalálták magát a kolostor épületét, néhány sírt, használati tárgyakat, kemencét, és még ki tudja mi mindent.

Az idő gyorsan elszállt, de közben helyére került a facsemete is.
Az idő gyorsan elszállt, s a gyerekből ifjú egyetemista lett. Régészetet tanul.
A fiatal diófa pedig már terem. A nagyapa még megkóstolhatta a termését.
„Érdemes volt ültetni!” – gondolta, s mosolygott közben.

Nagy bolondság, ha valaki egymagában akar okos lenni.

La Rochefoucauld

Ady Endre:

Köszönöm, köszönöm, köszönöm

A vers az 1912-ben megjelent A menekülő Élet című kötet Istenhez hanyatló árnyék ciklusának tagja.

Napsugarak zúgása, amit hallok,
Számban nevednek jó íze van,
Szent mennydörgést néz a két szemem,
Istenem, istenem, istenem,
Zavart lelkem tegnap mindent bevallott:
Te voltál mindig mindenben minden,
Boldog szimatolásaimban,
Gyöngéd simogatásaimban
S éles, szomorú nézéseimben.
Ma köszönöm, hogy te voltál ott,
Hol éreztem az életemet
S hol dőltek, épültek az oltárok.
Köszönöm az énértem vetett ágyat,
Köszönöm neked az első sírást,
Köszönöm tört szívű édesanyámat,
Fiatalságomat és bűneimet,
Köszönöm a kétséget, a hitet,
A csókot és a betegséget.
Köszönöm, hogy nem tartozok senkinek
Másnak, csupán néked, mindenért néked.
Napsugarak zúgása, amit hallok,
Számban nevednek jó íze van,
Szent mennydörgést néz a két szemem,
Istenem, istenem, istenem,
Könnyebb a lelkem, hogy most látván vallott,
Hogy te voltál élet, bú, csók, öröm
S hogy te leszel a halál, köszönöm.

Településünk felekezeti hitoktatási- és mise rendje:

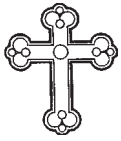

Római Katolikus gyermekek részére:

Helyszín: Komárom, Szent Imre Katolikus Általános Iskola,
Bajcsy-Zsilinszky u. 15. Tel.: 342 – 464

Minden héten kedden:	1. osztályosoknak:	15.00 – 15.30
	2-3. osztályosoknak:	15.30 – 16.00
Minden héten csütörtökön:	5-6. osztályosoknak:	15.00 – 15.45

Hitoktató: Tóth Mónika

Helyszín: Római Katolikus Plébánia, Kállai Tivadar u. 15. Tel.: 340 – 576

Minden héten csütörtökön:	7-8. osztályosoknak:	16.30 – 17.30
Minden héten pénteken:	középiskolásoknak:	18.45-től

Hitoktató: Pados József főesperes-helyettes, Koppánmonostor plébánosa

Koppánmonostoron: minden hétfőn: 12.30-13.00
Helyszín: Koppánmonostor, Dózsa György Általános Iskola, Koppány vezér út 59.
Hitoktató: Pados József főesperes-helyettes, Koppánmonostor plébánosa
Szentmise: vasárnaponként a koppánmonostori kápolnában 11.00 órától
Cím: Koppánmonostor, Arany ember u. 55.

Egyházfenntartási járulék:

Dolgozóknak:	1.200 Ft/év
Nyugdíjasoknak:	600 FT/év

Református gyermekek részére:

Helyszín: Koppánmonostor, Dózsa György Általános Iskola,
Koppány vezér út. 59.

Minden pénteken:	első csoportnak:	15.30-tól
	második csoportnak:	16.00-tól

Hitoktató: Máté László református lelkipásztor
Istentisztelet: minden második vasárnap 15.00 órától
Cím: Koppánmonostor, Dózsa György Általános Iskola, Koppány vezér út 59.
Egyházfenntartási járulék:
2.400 Ft/év (ajánlott összeg),
mely részletben is fizethető.

Evangélikus gyermekek részére:

Helyszín: Komárom, Mártírok útja 10. Tel.: 343 – 664

Minden hétfőn:	5-6. osztályosoknak:	13.45-14.30
	7-8. osztályosoknak:	14.45-15.30
	1-3. osztályosoknak:	15.45-16.30
	4-5. osztályosoknak:	16.30-17.15
Minden csütörtök:	vegyes csoportnak:	16.00-17.00

Hitoktató: Ihász Beatrix evangélikus lelkész

Istentisztelet: minden vasárnap 9.30 órától

Cím: Evangélikus Imaház, Komárom, Mártírok útja 10

Egyházfenntartási járulék:

nyugdíjasokank: 2.400 Ft/év (ajánlott összeg)

keresőknek: 6.000 Ft/év (ajánlott összeg), mely részletben is fizethető.

Gárdonyi Géza:

Kezdő tanítónak

Mikor először lépsz az iskolába,
Legyen arcodon Jézus nyájassága.
Szólítsd köréd a kisgyermekeket,
És simogasd meg kezecskéjüket.

S ha látsz közöttük rútat, rongyosat,
Gyermeki arccal búbánatosat:
Ismerd meg benn' a korán szenvedőt,
S öleld magadhoz és csókold meg őt!

Vörös József:

Gondolat

Amikor elém lépett az alkonyat
meglepődtem.
Hát csak ennyi volt ez a nap?

Monostori portrék

„Nem vonz szakmai szempontból sem a főváros, sem a nagyvárosok, maradok Komáromban.”

Beszélgetőtársam Dr. Farkas Roland ügyvédjelölt.

Kalendáriumunkban már hagyomány, hogy lakóhelyünk olyan fiataljait keressük fel, akik valamilyen okból érdeklődésünk előterébe kerültek. Ebben az esztendőben választásunk arra a fiatalemberre esett, aki életét meghatározó, jelentős állomásán már túl van, ám pályája csak most kezdődik.
Családi szálak régóta Monostorhoz kötik. Nagyszülei, szülei itt éltek, ő azonban csak nyolc évesen költözött szüleivel együtt a Tamási Áron utcába, de elmondhatja magáról, hogy valóban koppánmonostori.
- Nem tudom megmondani, hogy mikor határoztam el, hogy jogász leszek. Édesapám azt szerette volna, ha a tanári pályát választom, de úgy éreztem, hogy nem tudnék szívvel-lélekkel tanítani, pedig azt csak úgy lehet.
Engem mindig, mindenhol olyan emberek tanítottak, akik munkájukat teljes odaadással végezték. Én úgy éreztem, hogy én képtelen lennék ugyan így végezni.
Mindig a jó tanulók közé tartoztam, de a középiskola (Jókai Mór Gimnázium) második osztályáig nem voltam osztályelső. Harmadikos koromban már tudtam, hogy mit is szeretnék, s akkortól nagyon ráhajtottam, hiszen a felvételinél a harmadik és a negyedik osztály jegyei számítottak elsősorban. Ezáltal tanulmányi eredményem is jelentősen javult.
Az egyetemre azonnal felvettek, s édesapám csak ennyit kérdezett: - Bírni fogod, fiam?
Végig kollégiumban laktam. Szerencsére mindig olyan szobatársakkal lehettem együtt, akik szintén tanulni akartak.
Igen, voltak presztizs vizsgáim is. Ha a számomra is jelentős, szakmai tárgyból nem azt az osztályzatot kaptam, amit gondoltam, visszamentem és javítottam.
Időnként persze én is úgy gondoltam, hogy nem lehet ezt végig csinálni, ledobtam a tankönyvet, azután nyújtózkodtam, nagy levegő, s folytattam ott, ahol pár perccel korábban abbahagytam.
Öt évig szinte nem is tudtam, hogy mi történik, mi változott a városban. Hétvégeken az állomásról haza, ahol többnyire csak tanultam, vasárnap pedig vissza az állomásra, s irány Pécs.

Szakdolgozatomat a kábítószerekkel kapcsolatban írtam. Büszke vagyok arra, hogy ezt a mások által annyiszor, s annyiféleképpen megírt témát sikerült úgy feldolgoznom, hogy a köteles példányon kívül, konzulensem a tanszék számára is kért egy példányt.
Az évek során a jogi pálya több része is megérintett, de én elsősorban büntetőjogásznak készültem.
Jelenleg jelölti éveimet töltöm, s az az iroda, melyben dolgozom a jog különböző területein tevékenykedik, így a gyakorlati tapasztalatom széleskörűnek ígérkezik. S hogy a gyakornoki éveimet teljeskörűen kihasználjam, nem fejeztem be teljesen a tanulmányaimat, mert az ELTÉ-n szakvizsgára, a győri főiskolán pedig közgazdasági diplomára készülök.
Hogy az egyetem tíz féléve után vitt tovább a lendület? Nem tudom, de az biztos, hogy most még könnyebb a tanulás, mint korábban. A szakmai tantárgyak még frissek, a gimnáziumi matek fakultáción tanultakat most kell felelevenítenem, s most hasznosítom őket.

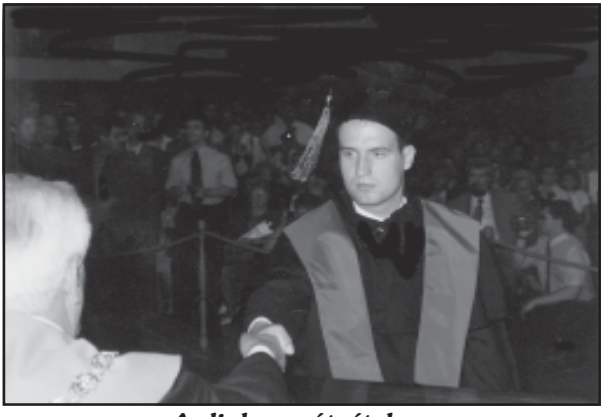

A diploma átvétele

Hogy mit is szeretnék? Nem vonz szakmai szempontból sem a főváros, sem a nagyvárosok, maradok Komáromban.
Munkámat igyekszem a legjobban végezni, hogy a hozzánk forduló ügyfelek, s főnökeim is elégedettek legyenek velem, s ha később valakinek ügyvédre lesz szüksége az én nevem is felmerüljön az elsők között.
Beszélgetésünk során egy szerény, nagyon szimpatikus fiatalembert ismertem meg, akit példaképének tekinthet minden iskoláskorú.
Akkor, amikor a tanulás, a jó tanulmányi eredmény egyre jelentéktelenebbé válik, a tudás leértékelődik, akkor mi most megismertethetünk egy olyan fiatalembert, akinek már régen nem kellene tanulással foglalkoznia, ám még mindig az iskola padját koptatja, még mindig tanul, „csak” a saját gyarapodásáért és a szélesebb körű ismeretek megszerzéséért.
Készítette: Juhász Gáborné

Tonomár István:

A kettesek

(Orosz Mihálynak)

azt mondtad Misi
„meghalni nem szabad kérem”
van aki így hiszi
de a holnapot meg kell még érnem

szívünk kiég s benne a világ
hiába jár csúcsra agyunk
sírunkon lesz vagy nem lesz virág
mi mindig a kettesek vagyunk

az álmok tudod elrepülnek délre
s ott még tobzódnak a hosszú combok
de itt hideg leves van ebédre
s mind a vakondok túrnak benned a gondok

s ha tudod is hogy volt mi várt
magunk mögött ugyan mit hagyunk
feleséget fiút leányt
mi mindig a kettesek vagyunk

nekünk már sokmindent ígértek
és nem kaptunk senkitől semmit
nem folynak belőlünk könnyek
és sohasem bántottunk senkit

Vereckétől a Balkánon át
kaptunk kaptunk sose mi adtunk
halványan derengve látjuk Európát
mi mindig a kettesek vagyunk

sok itt a kisebb istenség
az egy igaz is ettől szenved
marad-e bennünk emberség
ha nincs senkihez türelmed

e nagy ómagyar siralomvölgyben
szavunkkal mire jutunk
meghalunk mégis sohasem hittem
mert mi mindig kettesek vagyunk

Volt egyszer egy Nyilas Misi

Beszélgetés Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig című musicaljének koppánmonostori szereplőivel.
Elmesélte: Kovács Tamás, Másik Attila és Pék Balázs

Meséljétek el, hogyan kerültetek az észak-komáromi Jókai Színház színpadára.
Tamás: A színházból kiküldtek egy levelet, melyben szereplőket kerestek a Légy jó mindhalálig című előadáshoz. Kérdezték, hogy kinek lenne kedve hozzá. Kezdetben négyen jelentkeztünk. Mi hárman és a Lipárdi Toncsi
Énekelnünk kellett, ezt hallgatta meg a Juhász Szilvi néni, aki akkor az osztályfőnökünk volt, majd a Pap Adri néni, aki a felsősöket tanította énekre.
Attila: Mi ugyanis ekkor még csak negyedikesek voltunk.
Tőlünk, ebből az iskolából csak a mi osztályunkból válogattak szereplőket, pedig a színházba már több korosztályú gyerek is bekerült.
Balázs: Bennünket ki is válogattak, szegény Toncsi azonban nagyon izgult, így ő már nem jöhetett a színházi válogatóra.
Attila: A színházban rengeteg gyerek volt a válogatáson. Sorba kellett bemennünk és két dalt elénekelni a színpadon. Én úgy emlékszem, hogy csak egy valaki volt bent a meghallgatáson.
Nekünk szerencsénk volt, mert mind a hármunkat beválasztottak.
Tamás: A válogatás után mindenkinek kipostázták a szerepeket és ráírták, hogy ő főleg melyik szerepet tanulgassa. Így nekem az szerepelt rajta, hogy Nyilas Misi.
Miután elmentünk a színházba, kiderült, hogy hat Nyilas Misi jelölt is van, s abból csak kettő kapta meg a szerepet. Végül engem nem választottak ki, Gimesiként szerepeltem.
Balázs: Én Csicsó Imrét játszottam.
Attila: Én pedig Simonfi voltam. Végül is nekem nem volt különös prózai szövegem. A többieknek volt. Balázs még táncolt meg énekelt is.
Balázs: De volt közös tánc is, ahol mindenki szerepelt. S az osztályban is mindenki szerepelt, csak valakinek volt prózai szerepe, s valakinek nem.

Hogyan éreztétek magatokat a próbákon?
Attila: Először nem is a színpadon próbáltunk, hanem volt egy fogadási terem, s ott tartottak olvasópróbákat. Szinte itt tanultuk meg az egész darabot.
Tamás: Később már az ottani székeket is segítségül vettük, azokon gyakoroltunk.
Balázs: Az első játékokat is itt játszottuk még el. Sőt ebben a teremben folytak a táncpróbák is.

A táncpróba az, ami nagyon emlékezetes maradt. Sehogy sem volt összhangban a társaság. Az volt a szerencsénk, hogy a tánctanár nagyon jó fej volt, s mindig feloldotta a feszültségeket. Így azután sikerült megoldanunk ezt is.
Tamás: Meg a görkorcsolya. Volt egy olyan jelenet, ami a jégpályán játszódik, s a színpad is forgott. Előtte én nem is tudtam korcsolyázni, Balázs sem. Csak az Attilának volt gyakorlata.
Tamás: Az énekeket is itt vették fel kazettára, s azt hazahoztuk, így tanultuk meg.
Attila: Ezidáig a rendezővel még nem is találkoztunk, a játékmester segített minket a felkészülésben.
Tamás: Próbák alatt sokat rosszalkodtunk. Mindig bújócskáztunk a színházban. Mindenhol lehetett találni gyereket.
Amikor tanultunk görkorcsolyázni, akkor is bejártuk vele az egész épületet. Legjobb hely a korcsolyázásra a bejárati résznél lévő aula volt. Azt sosem hagytuk ki.
Balázs: Volt olyan jelenetünk, amikor a paraván mögött csendben kellett lennünk, s úgy megmerevedni, ahogy éppen voltunk. Ilyenkor persze volt, hogy valaki elkezdett kuncogni, s a végén már mindenkiből kitört a nevetés. Ez előfordult előadás alatt is. Utána kaptunk is.
Attila: Ugyanennél a jelenetnél ki kellett futnunk a díszlet mögül. Volt olyan eset is, amikor az egyik társunk megbotlott és elesett. Őbenne meg még hárman. Ott feküdtek egy kupacon.
Balázs: Volt olyan jelenet is, amikor el kellett esnünk, s úgy maradni, míg a függönyt behúzzák. Ha nem figyeltünk eléggé, akkor kilógott a lábunk, vagy akár az egész gyerek is kívül maradt, úgy kellett besomfordálnia a függöny mögé.
Tamás: Nekem volt egy verekedős jelenetem is. Azt mondták, próbáljuk meg úgy csinálni, hogy látszódjék is a verekedés. Mi meg néha túlzásokba estünk, eldobtuk, jól meggyepáltuk egymást.
Attila: Minden szerepet két gyerekre osztottak, hogy ha az egyik nem tud jönni, akkor se legyen fennakadás. Előfordult azonban az is, hogy mind a kettő szereplő hiányzott, s nekünk kellett beállni.

Milyen kapcsolatotok volt a színészekkel, volt kedvencetek?
Tamás: Nekem a Boráros Imre.
Balázs: Szerintem mindenkinek. Minden előadásra kitalált valami újat és úgy jött be a jelenetbe. Nekünk meg reagálnunk kellett rá.
Tamás: Úgy emlékszem vissza, hogy neki mindig jó kedve volt. Vagy ha nem, akkor se mutatta. Mindig nagyon kedves volt és vicces.
Egyébként kevés felnőtt játszott a darabban, így nagyon sok kapcsolatunk nem volt a többi színésszel.
Attila: Gyerekszereplők voltunk sokan. Főleg a Szlovák területről, innen Komárom-

ból mindössze hatan játszottunk. Mi hárman és a Petőfi iskolából is hárman. A Vörösházi Tibi, a Terencsényi Béla és az Orbán Viktor. Ő csak kezdetben szerepelt, mert az első évad után átment a hatosztályos gimibe és onnan nem engedték el.

Milyen volt a színházban, a színpadon?
Attila: Az első előadás hatalmas nagy izgalommal ment. Ez tulajdonképpen a főpróba volt, amit a színház dolgozóinak adtunk elő.
Tamás: A második előadás volt az igazi premier, amit a premier bérleteseknek mutattunk be. Bár itt már voltak szülők és tanárok is.
Azután később volt hogy egész iskolák jöttek. Az egyik szereplőtársunknak is eljött az egész iskolája, meg is töltötték az egész színháztermet.
Attila: Előadásokon volt olyan, hogy mi tudtuk, hogy bakizunk, de a közönség mindezt nem vette észre. Például kiütöttük a korongot a nézőtérre, vagy a pogácsákból is kaptak néha. Úgy volt kialakítva a színpad, hogy egy emelvényről dobálták le nekünk a pogácsákat, ez abban a jelenetben volt, amikor a Nyilas Misi pakkot kapott, mi pedig felfaltuk az egészet. S ilyenkor előfordult, hogy a pogácsa nem nálunk, hanem a közönségnél landolt.
Tamás: Igazi, kemény pogácsák voltak. Bár előadások után még így is jól esett a maradék.
Attila: A tizedik előadásra persze már elmúlt az izgalom, inkább elevenek voltunk, mint szorongók. Összesen 64 előadást játszottunk, s a végére nagyon belejöttünk.
Tamás: Most már biztosan nem tudnánk eljátszani, pedig akkor ez nagyon ment.
Balázs: Voltunk nem egyszer úgy próbálni, hogy reggel átmentünk a színházba és este nem értük el az utolsó monostori buszt.
Attila: Olyan is volt, hogy két előadást játszottunk egy nap. Odamentünk reggel és a két előadás között csak 5 perc szünetünk volt. Ez csak egy ruhaigazításra volt elég.
A ruháink pedig olyan régiesek voltak, kemény anyagból, nem lehetett rendesen mozogni benne. A jelmezeinket is egyénre szabva kaptuk, mindenkinek saját ruhája volt.
Balázs: Egy-egy előadás három órás volt, úgyhogy akkor jól elfáradtunk.
Tamás: Az előadások szinte minden alkalommal telt házzal folytak. Jó emlék az, amikor még a lépcsőkön és a bejáratokon is ültek.
Attila: Bár a mi szüleink csak egyszer láttak bennünket, volt olyan szülő, vagy néző, aki szinte az összes előadást megnézte. Egy hölgyet még meg is ajándékoztak, aki a legtöbb előadást végig nézte.
Balázs: Jó volt az is, hogy azok a gyerekek, akik nem kerültek be a válogatásba, azok is megnéztek bennünket. Közülük is volt egy kislány, aki szinte minden előadásunkon ott volt.

Hogyan viseltétek ezt a sok hiányzást az iskolából?
Tamás: Nekem akkor volt a legjobb átlagom, de azt hiszem, hogy mindnyájunknak.
Attila: Volt olyan hónap, hogy csak három napot voltunk iskolába, s akkor is élménybeszámoló volt. Ilyenkor az osztálytársaink is nagyon örültek, mert átmeséltük az órákat.
Balázs: Szilvi nénihez jártunk korrepetálásra, így nem maradtunk le annyira.

S lenne kedvetek folytatni, vagy máskor is szívesen mennétek el egy válogatásra?
Balázs: Én biztos.
Tamás: Mindegyikünk színész akart lenni akkor. S most is szívesen vállalkoznánk rá.
Attila: Volt róla szó, hogy ugyan ezzel a szereplőgárdával megcsinálják a Pál utcai fiúkat is, de az örökösök nem egyeztek bele, hogy megzenésítsék a darabot, így az el is maradt. Mi sajnáltuk.
Tamás: Én még később szerepeltem egy játékfilmben is, ahol a főszereplő gyerekkorát kellett eljátszanom. Sajnos, azóta se láttam az elkészült filmet, pedig videokazettát is ígértek róla.

Készítette: Monostori Éva

Ülő sor: balról az első Kovács Tamás, az ötödik hasalós Pék Balázs és mögötte térdel fekete kockás spakában Másik Attila

"...olyan szép kenyerem lett, hogy eszt senki nem mondta meg, hogy kétszer sült"

Elmondta Musitz Andrásné, Manci néni.

Koppánmonostoron születtem 1912-ben, szeptember 29-én. Ott is jártam iskolába. Akkortájt csak hat osztály vót, azután ismétlő még három év azután bizony dolgozgatnyi mentem én.
Dologra mindig vót lehetőség. Elmentünk Öregcsémre, mint hónaposoknak, tavasztól egészen őszig mindig ott vótunk, ott masináztunk, ottan arattunk, az egész nyarunk ottan vót. Dógoztunk mi mindent, a répa ritkításától, a kóró írtásáig mindent a határba.
Gyalog jártunk dógozni. Ezt a munkát hathetesnek mondták, szombaton hazagyüttünk ugyan, de vasárnap már utaztunk is vissza Csémre.
Csémen is aludtunk. Vót ott egy olyan „csiszke konyha", ameliknek az egyik felibe a monostori lyányok aluttak, a másik felibe meg a Dobsa bácsi, ő vót Ácsról a hónapos gazda féle. Az ácsi leányok meg a cselédszobában vótak, a férfiak meg megint külön, kinn a pajtában. Szóval el vótunk mi helyezve rendesen, jó helyünk vót. Nem is vót ám rossz, kaja is vót, úgyhogy nem is vót semmi panasz rája, szerettünk is mink ott.

Vegyesen dógoztunk, férfiak és nők is. Ha jó kedvünk vót, még danótunk is. Pedig nehéz munkák vótak azok, főleg az aratás. Vótam én marokszedő, kötélterítő, arattam is, masinásztam is. Ősszel meg kukoricát törtünk. Még ott kinn, a határba meg is fosztottuk. Sokszor már úgy fájt a vállam a zsáktól, mert az vót a nyakamba akasztva. Asztán amennyi

Napszámban. Álló sor balról: Herdics János, Vidra László, Szokolai István, ?, ?, ?, Németh József, Vidra János, Fauzer József
Ülő sor balról: Szemeti Teréz, Simon Margit, Herdics Erzsébet, Vörös Anna

Aratás. A képen látható:Vörös Erzsébet és Vörös Mária

csak belefért annyit szedtem bele, s asztán a föld között vót egy olyan hely csinálva, ahová összehordtuk.
Szórakosztattuk egymást minden félével. Én ugyan danónyi nem danótam, mert hangom nem vót, de a többieket hallgattam. Asztán vótak mesék, találós kérdések, meg minden féle, amivel múlattuk az időt.
A föld, ahol dolgoztunk papi birtok vót. A fejesek, a papságból ki-ki látogattak. Megálltak kérdezősködtek, ugyan olyan túl sokat nem beszéltek, de azért érdeklődtek ottan tőlünk mindig.
Még télen is visszajártunk dohánytörésre, dohánysimításra.
Aszt mán nem is tudom, hogy hogyan fizettek minket, hogy havonta, vagy milyen időközönkint.
Esténként, amikor bementünk a munkából, megettük a vacsorát, megmosakodtunk, akkor ottand a csiszke konyha előtt egy fiatalember egy olyan piklogóval muzsikált, mink meg táncoltunk. Az vót akkor a szórakozás. Nem vót az olyan rossz ám.

Amikor ez a munkalehetőség megszűnt, itthon gyárba jártunk dógoznyi, a lengyárba. Egész télen a lengyárba vótunk, asztán meg május elsején visszamentünk a határba.
A lengyárba is gyalog jártunk, mert akkor még nem vót busz. Öt órakor elindultunk hat órára a gyárba értünk. Így össze is szedtük egymást, csatlakoztunk egymáshoz. Mikor meg hó vót, akkor meg egymás után a nyomokba mentünk. Vót ám akkor térdig érő hó is.
Fiatalabb korunkban még spulniszedük vótunk, utána asztán gépen fonytunk, vizes fonyók.
Amikor asztán megalakult a téesz, akkor ott is dógoztam, fiatalok vótunk bírtuk a munkát, ott se vót rossz. Innen is mentem nyugdíjba, onnan kapom a nyugdíjat is. Ámbár én az uram nyugdíját választottam.
A lengyárban vótak asztán ilyen május elsejei ünnepségek, fővonulás vót kocsikkal, meg ilyen

Kévében a gabona. A képen: Szabó Sándor

lovakkal, a férfiak ilyen csikós ruhában mentek. Hát vót aki beőtözött csikóslegínynek, magyar ruhában, vót asztán aki cigány asszonynak, úgyhogy ilyen maskarások mindig vótak.
Jó pár évig dógoztam, tíz évig biztosan. Utána kerültem asztán a téeszbe.
Monstoron az újsoron laktunk, ott a főúton, ahol most a Bereczék laknak, na majdnem nekik szemben, pontosan a Vörösékkel szemben.
A férjemék Herkályról jöttek Monostorra, s ők is ott építettek házat. András bácsival 34-ben esküdtünk, előtte azért három évig udvarógattunk. 35-ben született a Manci, asztán, meg a Laci 40-ben, s több nem is vót. Két család vót.
Az esküvőnket Komáromban tartottuk, mert akkor még nem vót Monostoron ez a kis kápolna, minden esküvő, meg keresztelő Komáromban történt.
A házunk kölcsönre épült, kiosztottak ott ilyen házhelyeket, s oda tudtunk építeni. S asztán mikor meg letelt vóna a kölcsön, el is engedtek belőle. Aki hamarébb kifizette, annak elengedtek belőle.
Nyolc hód fődünk vót, ott a falunk kívül. Vót ott egy kiserdő, kilenc fának mondták, no ott vót ilyen fód, amit kiosztottak. Azt mind megdolgoztuk. Elébb vót egy lovunk, asztán az megellett, s lett egy csikónk, így már lett egy pár lovunk. Magunk csináltunk mindent.
Az uram a téeszbe vót magtáros. Az kinn van ott Újszálláson, az ami később még fűrésztelep is vót. Ott vót a papa ilyen mindenes, mert később már ez a két dolog így öszeforrt nekije.
Én nagyon hamar megtanultam biciklizni. Édesapám vett egy biciklit, asztán mikor elment mondta: -Nekem, nem ám hozzányúlsz ehhez a biciklihez.
Én meg alig vártam, hogy elmenjen, már toltam is a biciklit. A kerítésünk mellett voltak ilyen kiszáradt, meg kivágott diófák, aminek a törzse meg ott vót, na az egyikre rátettem a lábomat a másikat meg a pedálra, asztán már mentem is mint a csík. Senki nem tanított ám. Ez még férfi bicikli vót, ak-

Május elsejei felvonulás, népies ruhában.
A képen látható:
Horváth Blanka és Tölösi Erzsébet

koriban nem csináltak ám nőit. No asztán később lett nekem is saját biciklim. Nagyon szerettem. Akár hová mentem, gyalog én sehová, felpattantam a biciglire s már mentem is Komáromba, Ácsra, mindenüvé.
Korán árván maradtunk négyen, s nekünk korán meg kellett tanulnunk főzni. Be is osztottuk mi testvérek. A nővérem főzte a levest, mi meg a többit. Ünnepeken jó kis mákos kalács, diós kalács, meg fánkot is, asztat is szoktam sütni. Vót úgy, hogy a vejling az úgy háromnegyedig vót kaláccsal. Ez a vejling ám olyan tíz literes vót. Olyasmi. Úgy is hívtak bennünket, hogy kisszakácsnők.
Disznót is öltünk minden évben, és a család tartott egy olyan disznótort is. Küldtünk is kóstolót, meg mi is kaptunk. Vót ott minden. Hurka, kolbász, meg préssajt, minden féle, ami csak létezik egy disznóölésnél.
A kenyeret is mi magunk sütöttünk. Vót egy kemence kint az udvaron, asztán be is dagasztottam a kenyeret, amikor meg fűtöttem, mert hun az egyik, hun a másik felibe tüzeltem, akkor egy piszkafával megpiszkáltam, s ha már jó vót a kemence, be is lehetett rakni a kenyeret. Egyszer asztán az édesapám dagasztott be én meg asztán befűtöttem, beraktam a kenyeret. Hát az én kenyerem olyan halovány vót, meg is vótam ijedve, mi lesz most. Hamar kiszedtem, ráforgattam a kosarakat, asztán még gyorsan két kévét rátüzeltem. No olyan szép kenyerem lett, hogy eszt senki nem mondta meg, hogy kétszer sült. Nem lehetett észre venni. Kóró izzikkel fűtöttünk, rőzsét is használtunk. Kenyér sütéskor mindig vót

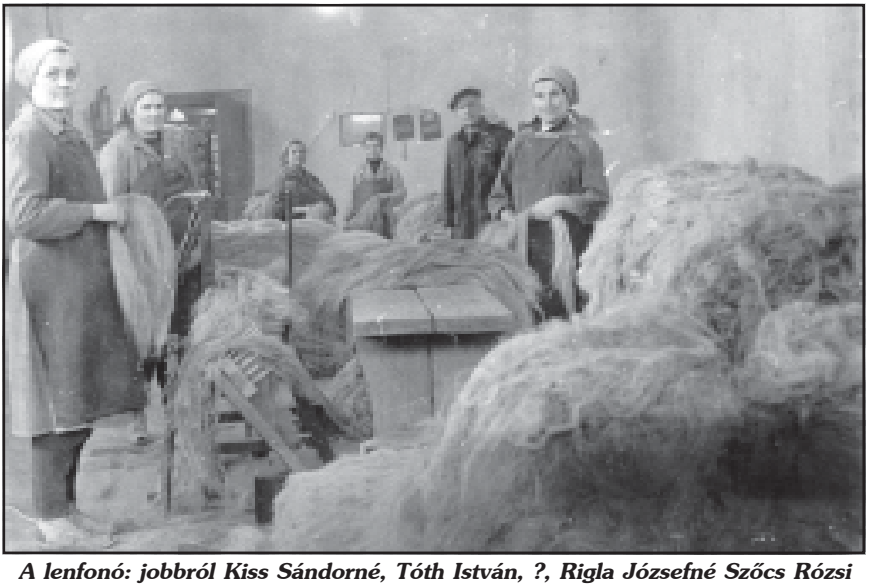

A lenfonó: jobbról Kiss Sándorné, Tóth István, ?, Rigla Józsefné Szőcs Rózsi

lángos meg vakarcs is, de vót amikor rétest is sütöttünk. Lángosnak a kenyértésztából csíptünk el, s asztán a sütőlapátra kinyújtottuk, majd a kemencébe kisütöttük. Tollseprűvel leporoltuk, zsírban meg fokhagymában megpergettük, sóztuk. No az olyan finom vót, hogy csuda.

Len áztatása

A grófékról sajnos nem igen tudok semmit, mert szógáni nem szógáltam náluk. Elmentünk ugyan a kastélykertbe kapányi, a kertjüket gondoztuk.

Nem vótak ám rossz emberek az öreg grófék. Az öreg grófnét csak úgy ismertem, hogy jött mindig Újszállásra, és a cselédeknek mindig kiadta a parancsot.

A grófnénak vót a lánya, az is aki a Szúnyogvárban lakott. Az ő férje vót a báró. Annyira jól őket sem ismertem. A régi kocsmát meg a Zorgék csináltatták, azok tartottak benne olyan előadásokat, meg színdarabokat. Az úgy működött akkor, mint a kultúrház.

Az iskolában akkor az öreg Hiszek Nándor, meg a Tóth Kálmán vót a tanító. Az iskolába vót a hittan tanítás is. Vót egy kérdező, nekünk meg fel kellet mondanyi a Bibliát, vagy a katekizmust. Vót amikor színdarabot is csináltak, én csak néző vótam, én nem szerettem játszani. A nővérem az játszott, a Ledniczkyné, ő játszott.

Hát búcsú, az szokott lennyi mindig Monostoron, a monostori búcsú, szeptember 12-én, Mária nevenapján. Akkor ezeket még jobban tartották. Mindig vótak ilyen sátrak, meg mulatságok. A mulatságok mindig a kocsmában vótak. Vót Fölsöhegyen a Matus-féle kocsma, ott szokott lenni mindig a mulatság. Ez a kocsma ott vót Fölsőhegyen, ahol a mélyút vezet le a Dunára. Én mindig szerettem a táncot, táncótam is sokat. A legjobban pedig a loknis szoknyát kedveltem, akkor az vót a divat. A hajfrizura meg olyan vót, hogy olyan hosszúkás kontyot csináltunk magunknak. Én meg még olyan hullámokat is nyomogattam bele, s az nagyon szépen mutatott.

Most itt élek a komáromi szociális otthonban. Vágyom vissza azért Monostorra. Jobb vót, mert fiatalok vótunk, meg szerettem is ott lakni.

Hangfelvétel alapján lejegyezte: Iglódi Attiláné

Bölcs mondások
Pénzről, barátságról, szeretetről és a szerelemről

PÉNZ

Szépség és gazdagság hamar múló jószág.

(Magyar közmondás)

Gazdagnak is kettő az orra lyuka, mint a szegény ember disznajának.

(Magyar közmondás)

Több az ember vagyon nélkül, mint a vagyon ember nélkül.

(Magyar közmondás)

A szegénység minden mesterségre megtanít.

(Plautus)

Mert ahol van a ti kincsetek, ott van a ti szívetek is.

(Biblia – Lukács evangéliuma)

Amíg valaki pénzét tárcájában tartogatja, nincs baj, de ha szívében hordja, kárára van az illetőnek, akárki légyen az.

(Spurgeon)

Szegény a gazdag, akinek jelszava: még, még! De a gazdag a szegény, ki örvend annak, amije van.

(Talmud)

A szegény, aki semmire sem vágyik, birtokában van a legnagyobb kincsnek: önmagának. A gazdag, aki eped valami után, nyomorult rabszolga.

(Anatole France)

Jobb becsülettel szegényen élni, mint rossz úton meggazdagodni.

(Magyar közmondás)

Kinek minél többje van, annál jobban kell rettegnie, hogy elveszti.

(Leonardo da Vinci)

Ne szánd, ki vagyona mellett éhezik.

(Magyar közmondás)

A nélkülözőknek sok hiányzik, a kapzsinak minden.

(Publilius Syrus)

Aki 20. életévében nem szép, a 30-ban nem erős, a 40-ben nem okos, az 50-ben nem gazdag, az tegyen le a reménységről.

(Luther)

Az együttérző ember sohasem gazdag, és a gazdag ember sohasem együttérző.

(mandzsúriai közmondás)

Különösen az örökölt pénz mérgez. Amit az ember nem maga keresett meg…

(Marin du Gard)

A pénz értelmesen beszél, olyan nyelven, amelyet minden nemzet megért.

(Behn)

BARÁTSÁG

Az ember barát nélkül olyan, mint a bal kar jobb kar nélkül.

(Talmud)

Mi lehet kellemesebb, mint egy olyan barát, akivel úgy mersz beszélgetni, mint önmagaddal?

(Seneca)

A jósors szerzi, a balsors próbára teszi a barátokat. (Seneca)

Bizonytalanságban ismerszik meg a biztos barát. (Ennius)

Mondd meg, ki a barátod, megmondom, ki vagy. (Magyar közmondás)

Tanuljuk meg, hogy barátságunkat más iránt addig mutassuk ki, amíg él, és nem a halála után.

(Scott Fitzgerald)

Barátodat négyszemközt intsed, a nyilvánosság előtt dicsérd.

(Seneca)

Sok ember, aki barátnak látszik, nem az: sok ember, aki nem látszik barátnak, mégis az.

(Demokritos)

Nem mind barátod, aki rád mosolyog.

(Magyar közmondás)

Óvakodjatok attól, aki távol lévő barátját ócsárolja.

(Horatius)

A nő barátait elfelejti, szerelmeit soha. A férfi szerelmeit elfelejti, barátait soha.

(Hamvas Béla)

Növény a barátság, amelynek túl kell élnie a szárazságot.

(Joseph Joubert)

Az újra kezdett barátságnak több ápolásra van szüksége, mint annak, amelyik sohasem szakadt meg.

(La Rohefoucauld)

SZERETET

A szív gyűlölni gyűlöl, csak szeretni szeret. (Lope de Vega)

Egyetlen dolgom e földön a szeretet. (Victor Hugo)

…az embernek érzelmekre is szüksége van, mert gyengédség és szeretet nélkül az élet csupán afféle lélektelen… gépezet.

(Viktor Hugo)

A világ összes anyagai között a szeretetnek van a legerősebb kötőképessége és a legnagyobb teherbíró ereje.

(Spurgeon)

A gyermek csak azt képes szeretni, aki őt szereti, és csak szeretettel lehet nevelni.
(Dzserzsinszkij)

Aki az embereknél eredményt akar elérni, kell, hogy szeresse őket.
(Spurgeon)

Igaz szeretetet csak attól várhatunk, aki természete szerint jóságos és melegszívű.
(Joseph Joubert)

Senki sem tud igazán örülni, ha nincs benne szeretet.
(Aquinói Szt. Tamás)

Aki nem tud titkot tartani, szeretni sem tud.
(Stendhal)

Fiacskáim, ne szóval szeressünk, se nyelvvel, hanem cselekedettel és valósággal.
(Biblia – János I. levele)

Jobb messziről szeretni egymást, mint közelről gyűlölni.
(Magyar közmondás)

Ha a szeretet elmúlt, sohasem volt igaz. (Magyar közmondás)

Lehetetlen még egyszer megszeretni azt, amiből igazán kiszeretett az ember.
(La Rochefoucauld)

Mindig tud adni, akinek a szíve szeretettel van tele. A szeretethez nem kell teli erszény!
(Szt. Ágoston)

Akiket szeretünk, azoknak majdnem mindig nagyobb hatalma van rajtunk, mint magunknak.
(La Rochefoucauld)

A szeretet hosszútűrő, kegyes: a szeretet nem irigykedik, a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel. Nem cselekszik éktelenül, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a gonoszt, nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal: mindent elfedez, mindent hisz, mindent remél, mindent eltűr.
(Biblia – Pál I. levele a korinthusiakhoz)

SZERELEM

A szerelem olyan mint a szél, az ember sohasem tudja, honnan támad rá.

(Balzac)

A szerelem az élet nagy ajándéka, és aki nem nyújtja ki utána a kezét, az sohasem élte az életet a maga teljességében.

(Erskinel)

A szerelem olyan, mint a fertőző betegség: minél inkább óvakodnak tőle, annál könnyebben elér.

(Chamfort)

A nőket a szerelem nemcsak érdekessé teszi, hanem meg is szépíti. A nő akkor szép igazán, ha boldog és akkor boldog, ha érzi, hogy szeretik.

(Rippl-Rónai József)

A nőt ugyanazokkal az eszközökkel kell meghódítani, mint az ellenséget. Erővel, vakmerőséggel, hízelgéssel és ajándékokkal. De alázatossággal és könyörgéssel sem a nőt, sem az ellenséget nem tudod meghódítani.

(Talmud)

Mindaddig fiatal egy férfi, amíg egy fiatal nőnek tetszeni tud.

(Goethe)

Ha egyedül vagyok egy szobában, akkor ember vagyok. Ha bejön egy nő, akkor férfi lettem. És annyira vagyok férfi, amennyire nő az, aki bejött a szobába.

(Karinthy Frigyes)

A szerelemben nincs olyan vaskos hazugság, amelyet a férfiak ne tudnának elhinni, ha olyan kedvük van.

(Anatola France)

A szerelem a férfi életében csak epizód, a nő életének azonban egész története.

(Mme de Stael)

A távollét csökkenti a kis szenvedélyeket és növeli a nagyokat: mint ahogy a szél kioltja a gyertyát s fellobbantja a tüzet.

(La Rochefoucauld)

Kórra van sok gyógyszer, de a szép nő csak maga lehet kúrája a kínnak, amit ő okoz.

(Valluvar)

Ahol szerelem van, ott bizalomnak is kell lennie.

(Dzserzsinszkij)

Féltékenykedni annyi, mint megalázni magamat és őt.

(Tolsztoj)

A féltékenységben több a magunk szeretete, mint a mások szeretete.

(La Rochefoucauld)

A szerelem tüzét ugyanaz gyógyítja meg, aki ejtette.

(Publilius Syrus)

A kedvest közel érezzük még akkor is, ha messze van, az pedig, aki nem kedves, távol van, még ha itt is van.

(Szanszkrit Sukaszaptati)

Mindent megérteni annyi, mint mindent megbocsátani

Mme de Stael

Elgondolkodtató tanács

Képzelj el egy bankot, ahol minden reggel 86.400 forint kerül a számládra.
Ez nem marad meg a holnapi napra. Minden este lenullázódik, akármennyit is használtál fel a nap folyamán. Hát ekkor mit lehet tenni? Természetesen használd fel MINDET!
Mindannyiunknak van egy ilyen bankja. Ez az IDŐ. Minden reggel 86.400 perccel gazdagabbak vagyunk. Minden este lenullázódik, elveszik, akármennyit is használunk fel céljaink eléréséhez. Soha nem marad egyensúlyban. Soha nem lesz több, egy perccel sem. Minden új nap új számlát nyit nekünk, és minden új este újra felégeti a maradékot. Ha elmulasztod felhasználni az aznapi betéted értékét, elveszik. Soha nem kapod vissza. Nem íródik jóvá másnap. A jelenben kell élned a mai betétet használva. Befektetni, hogy a lehető legtöbbet tudj vásárolni egészségből, boldogságból és sikerből !
Az óra forog. Csináld ma, a lehető legtöbbet!
Hogy megértsd mennyit ér EGY ÉV, kérdezd meg a diákot, akinek ismételnie kell.
Hogy megértsd mennyit ér EGY HÓNAP, kérdezd meg az anyát, aki koraszülöttet hozott a világra.
Hogy megértsd mennyit ér EGY HÉT, kérdezd meg a hetilap szerkesztőjét.
Hogy megértsd mennyit ér EGY ÓRA, kérdezd meg a szerelmest, aki a találkozóra vár.
Hogy megértsd mennyit ér EGY PERC, kérdezd meg az utast, aki lekéste a vonatot.
Hogy megértsd mennyit ér EGY MÁSODPERC, kérdezd meg az autóst, aki nem tudta elkerülni a balesetet.
Hogy megértsd mennyit ér EGY TIZEDMÁSODPERC, kérdezd meg a sportolót, aki csak ezüstérmet nyert az olimpián.
Minden pillanat kincs, ami a tiéd. És becsüld meg jobban, mert megoszthatod valakivel, akivel tökéletesen elköltheted. És emlékezz, hogy az idő senkire sem vár.
A Tegnap történelem. A Holnap rejtelem. A Ma ajándék.

Több mint statisztika

Ha a Föld lakosságát levetítenénk egy pontosan 100 fős kis falura, fenntartva a ma érvényes statisztikai arányokat, a következő eredményre jutnánk:

- Lenne 57 ázsiai, 21 európai, 14 fő nyugati, északi és déli féltekéről, valamint 8 afrikai.

- Lenne 52 nő, 48 férfi.
- Lenne 30 fehér, 70 nem fehér ember.
- Lenne 70 nem keresztény és 30 keresztény.
- 89 heteroszexuális és 11 (beismert) homoszexuális.
- 6 fő birtokolná az egész világ gazdaságának 59 %-át és ez a 6 fő (igen, a 6-ból mind a 6) észak-amerikai lenne.
- 80 fő embertelen körülmények között, viskókban élne.
- 70 fő analfabéta lenne.
- 50 alultáplált lenne.
- 1 ember éppen meghalna, 1 gyermek éppen megszületne.
- Csak 1-nek (igen: CSAK 1-nek) lenne egyetemi végzettsége.
- És ebben a faluban csak 1 embernek lenne számítógépe.

Amikor a világunkat ilyen összezsugorított perspektívából nézzük, akkor válik igazán szembetűnővé a megértés, a tolerancia és a műveltség szükségessége.

Még néhány elgondolkodtató dolog:
Ha ma reggel egészséggel ébredtél, akkor szerencsésebb vagy, mint azok a milliók, akik nem fogják túlélni ezt a hetet.
Ha soha nem tapasztaltad meg a háborúk veszélyeit, a bebörtönzés magányát, a kínzások gyötrelmeit, vagy az éhséggel járó fájdalmat, akkor szerencsére nem tartozol abba az 500 milliós csoportba, akik mindezt ismerik.
Ha rettegés nélkül járhatsz templomba, anélkül, hogy megaláznának, letartóztatnának, megkínoznának vagy megölnének, akkor szerencsésebb vagy mint 3 milliárd ember a földön.
Ha van étel a hűtőszekrényedben, ruha a szekrényedben és fedél a fejed fölött és egy hely ahol lehajthatod a fejed, gazdagabb vagy, mint a föld lakosságának 75 %-a.
Ha van pénzed a bankban, vagy a tárcádban, vagy csak ha van néhány érméd a fiókban. Akkor a világ leggazdagabb 8 %-ához tartozol.
Ha a szüleid még élnek és ráadásul még házasok is, akkor te NAGYON ritka ember vagy (még a nyugati világban is).
Ha el tudtad olvasni ezt az üzenetet, akkor dupla szerencséd van: valaki gondolt rád és még inkább azért, mert sokkal szerencsésebb vagy, mint az a több mint 2 milliárd ember ezen a földön, aki nem tud olvasni.

Tudod-e

Tudod-e, hogy a négykerekű kocsikat először a magyarországi Kocs községben gyártották, ezért nevezik így minden nyelven, - magyarul kocsinak, angolul coachnak, németül Kutsche-nak, stb. ?
Tudod-e, hogy a huszárságot az egész világon a magyar huszárezredek mintájára szervezték meg, azért vette át minden nemzet a magyar „huszár" kifejezést (a franciák housard-nak, az angolok hussarnak nevezik, a huszárkabátot a dolmányból a franciák dolmannak, a zsinórozást a magyar sujtásból a franciák soutache-nak, a magyar csákóból a huszárok fövegét a franciák schakcnak) ?
Tudod-e, hogy a az európai kontinensen Budapesten építették az első földalatti vasutat s annak hatása alatt készültek az amerikai subway-ek?
Tudod-e, hogy Brassóban 1546-ban előbb volt papírgyár, mint Angliában?
Tudod-e, hogy Jókai Mór regényei közül 32-t fordítottak le angolra, 21-et franciára, több mint 100-at németre s ezenkívül több regénye jelent meg még hét nyelven?
Tudod-e, hogy a magyar cigányzene világhírű, számos magyar cigányprímás óriási sikert ért el a legnagyobb világvárosokban s hogy csak a magyar cigányzenekarok játszanak kotta nélkül?
Tudod-e, hogy a magyar Benyovszky Móric gróf a Csendes-óceánon sok szigetet fedezett fel s ő hódította meg a franciáknak Madagaszkárt, melynek alkirálya volt?
Tudod-e, hogy Magyar László világította meg Afrikában a Kongó medence viszonyait, fedezte fel a Kuanza folyását s Bihében a bennszülöttek királyukká választották?
Tudod-e, hogy a magyar Teleki Sámuel gróf tárta fel a kelet-afrikai medence északi részét és ő fedezete fel a Rudolf, Stefánia tavakat és sok ismeretlen vulkánt?
Tudod-e, hogy Anglia a magyar Kőrösi Csoma Sándort a tibeti nyelv úttörő búvárjának tartja s az Asiatic Society of Bengal emléktáblát emelt örök emlékezetül tiszteletére az indiai Darjeelingben?
Tudod-e, hogy Szentgyörgyi Albert világfeltűnést keltett azzal, hogy a paprikából C-vitamint állít elő?
Tudod-e, hogy a magyar Semmelweis Ignác a gyermekágyi láz okának és ellenszerének felfedezője, ami millió és millió szülőanya életét menti meg?
Tudod-e, hogy a francia Reclus, a világ legnagyobb földrajztudósa állapította meg, hogy az európai kontinensen nincsen egyetlen állam sem, amelyik olyan megbonthatatlan, szétszakíthatatlan földrajzi egység volna, mint volt a régi Magyarország?
Tudod-e, hogy az egész világon először a magyar Erdélyben, a tordai országgyűlésen 1545-ben iktatták törvénybe a vallásszabadságot, majd az erdélyi feje-

delmek a protestánsok vallásszabadságát a bécsi (1624) és pozsonyi (1626) békében biztosították, s tudod-e, hogy Magyarországon sohasem dúlt vallásháború?
Tudod-e, hogy Lengyelország egyik legnagyobb királya a magyar Báthory István volt, és hogy a magyar országgyűlésben 80 esztendőn keresztül követelték a független Lengyelország visszaállítását és a világháború elején ugyanitt hangzott el először ennek követelése?

dr. Kun Andor (1935) írásaiból válogatta: Monostori János

Aforizmák, tréfák, híres emberekről

Meztelen történet
Manet modellt keresett egy aktképhez. Végre talált egy megfelelő lányt, aki – bár, még sosem járt műteremben – hajlandó volt beleegyezni, hogy lefesse.
- Csakhogy én meztelenül akarom lefesteni magát, kislány! – figyelmeztette a festő.
- Arról szó sem lehet! – nézett rá szikrázó szemekkel a lány. – Maradjon a művész úr csak szépen felöltözve.

A tevékeny modell
Modigliani elvállalta, hogy megfesti az enyhén szólva középkorú hölgy arcképét. A hölgy a megbeszélt időben pontosan meg is jelent a műteremben, de amint a művész kellő pózba helyezte, púderozni és rúzsozni kezdte magát.
Modigliani türelmesen megvárta, amíg a modellje befejezi a sminket, majd hozzálátott a maga munkájához. Néhány perc múlva azonban az asszony újra elővette a rúzst, meg a tükröt, és ez így ismétlődött egy órán belül vagy ötször. Végül a művész megsokallta a dolgot, és ecsetjét lecsapva megszólalt.
-Asszonyom, egyezségre kell jutnunk végre, hogy ki fest itt: ön vagy én?

Névnap
VIII. Henrik döbbenten látja, hogy az egyik szolgálatban lévő testőre részegen dűlöngél, és nyomban felelősségre vonja:
- Hogy mer ön itt inni?
- Felséged névnapját ünnepeltem.
- Hiszen ma nincs is Henrik napja:
- De nyolcadika van.

A civil Richard
Richard Wagner egy kölni hangversenye után kora reggel arra ébredt, hogy katonazenekar zendít rá a szállodája ablaka alatt.
Ruganyosan kipattant az ágyból, s miközben magára kapkodta ruháit, jólesően elkérődzött felette, milyen csodálatos dolog a hírnév. Hisz nyilvánvaló, hogy neki adnak térzenét.
Pár perc múlva már rohant is le a térre, és könnyes szemmel szorongatta a karmester kezét.
Az meglepetten bámulta:
- Maga kicsoda? – kérdezte a homlokát ráncolva.
A zeneszerző megmondta.
- Aha! Szóval maga is Richard! – biccentett a karmester. – Most már értem a tévedést. Csakhogy a térzene nem önnek, hanem Richard Pöltz tábornok úrnak szól.
- Majd a zeneszerző elképedését látva, még megcsóválta a fejét. – Csak nem képzeli, hogy térzenét adunk egy közönséges civilnek?

Abszolút zsúfoltság
Az egyik társaságban, ahol Paganini is jelen volt, egy zongorista azzal dicsekedett, hogy ha hangversenyt ad, még az állóhelyek is zsúfolásig megtelnek.
- Az én koncertemen csak az ülőhelyek kelnek el hamar – mosolyodott el Paganini.
- De azok olyannyira, hogy magam is kénytelen vagyok állva hegedülni.

Az író véleménye
Saphirt, a magyarországi születésű osztrák írót egyszer megkérdezték, mi a véleménye az operáról, mint műfajról.
- Nemigen kedvelem! - mondta a toll mestere. – Mert voltaképpen mi is az opera? Dráma, amelynek a szövege olyan bárgyú, hogy elmondani nem lehet, csak elénekelni.

Látványos felelet
Egy önmagával eltelt, de szerfelett tehetségtelen ifjú zeneszerző saját művei szépségét dicsérte Liszt Ferencnek. Majd üstökét hátravetve felkiáltott.
- Higgye el maestro! A zsenialitás betegség.
Liszt lebiggyesztette a száját :
- Meglehet. De önről szerencsére lerí, hogy teljesen egészséges.

Nehéz választás
Robert Burnst skót költőnek, meglehetősen hányatott sors: sok gond és kevés pénz

jutott osztályrészül. De bár a megpróbáltatások már fiatalon aláásták egészségét, nem könnyen hagyta lebírni magát. Ha csak tehette, vidám életmódot folytatott, szívesen megitta a jó bort, s mi tagadás, a szépnemet sem vetette meg.
- Nem habzsolja maga kissé túlságosan az életet? – kérdezte egyszer tőle az orvosa.
- Hát, megteszem, ami tőlem telik – mosolyodott el a költő.
- És miről mondana le könnyebben: a borról vagy a nőkről?
- Az évjárattól függ. – volt a válasz.

Csak az egyik maradhat!
G.B. Shaw-nak az angol hadsereg egyik tisztje elmesélte egy párbaj történetét.
- Istentelenül gyűlöltem azt az embert – mondta az elbeszélés vége felé.
- Amikor már ott álltunk egymással szemben a kis erdei tisztáson, eleve tudtam, hogy csak az egyikünk megy el onnan, a másik ott marad.
Shaw a lehető legkomolyabb ábrázattal ránézett:
- Ha én lennék hasonló helyzetben, kellő lovagiassággal bizonyára így szólnék ellenfelemhez: ön maradjon nyugodtan, majd én elmegyek.

Példázat a folyóról
Madame Récamier elragadó asszony volt, és elég kalandos múltú ahhoz, hogy sok férfit érdekeljen. Madame de Staelt – akit szalonja és regényei tettek híressé – viszont kevesebb bájjal áldotta meg az ég, de okos volt és szerelmes. Talleyrand, midőn egy teadélutánon a két hölgy közé került, furcsamód mégis szinte kizárólag Récamier asszonnyal foglalkozott. Madame de Stael végül megunta a mellőzést, és karon ragadva maga felé fordította szomszédját:
- Mondja herceg! – kérdezte nem minden gúny nélkül. – Ha Madame Récamier és én egyszerre egy mélyvízű folyóba pottyannánk, melyikünket mentené meg először?
Talleyrand, elértvén a szót, elmosolyodott:
- Nem hiszem, hogy ez probléma volna, Madame. – Hiszen ön, aki mindenben olyan tökéletes, nyilván kitűnően tud úszni is.

Ez is egy megoldás
Cocteau-t fiatal korában, egy estélyen miután néhány pohár pezsgőt már megivott – provokálta egy ugyancsak ifjú tisztecske. Az estély vendégei között nyomban sikerült találni négy segédet is a lovagias ügy hivatalos részének lebonyolítására.
Másnap reggel aztán a már kijózanodott írót felkereste saját két segédje, közölvén vele a párbaj helyét és időpontját.
Cocteau, aki nemigen tisztelte a konvenciókat, a párbajt meg örök életében egyenesen badarságnak tartotta, vidáman rájuk nevetett:

- Sajnos, nem hiszen, hogy ott tudok lenni a megadott időben. De a világért se zavartassák magukat az urak miattam. Ha nem érkeznék meg folytassák le nyugodtan a párbajt nélkülem.

Programváltozás

Nivernois herceg hosszú éveken keresztül minden este meglátogatta az özvegy Rocheford grófnét a kastélyában.

- Már egész Párizs önökről pletykál! – figyelmeztette egy barátja. – Ha ilyen tartósnak bizonyult ez a kapcsolat, nem lenne helyesebb, ha elvenné a grófnét feleségül?
- Én is gondoltam erre a megoldásra – tűnődött el a herceg. Ám ha elveszem feleségül, hol töltöm ezentúl az estéimet?

Gombóc-csata

Neves színművészünk, Rátonyi Róbert felesége – aki egyben édesanyja a ma már színésznő Rátonyi Hajnalkának – sokat ad a konyhára és minden délben lehetőleg friss ebédet főz.

Amikor Hajnal még óvodás korú kislány volt, egyszer szilvásgombóc volt ebédre. Hajni azonban hiába serénykedett az evés körül, valahányszor villáját egy gombócba akarta döfni, az leugrott a tányérról. Végül is a mama megunta a meddő viadalt, és megmutatta, hogyan kell a villát a tésztába szúrni.

- Látod, milyen könnyen elbánik anyu a gombócokkal? – kérdezte a papa.

Hajni durcásan a tányérjára nézett, majd megszólalt:

- Persze, hogy könnyen, amikor én már kifárasztottam őket!

Fagylaltpoén

Csortos Gyulának egy tavaszi napon szokatlanul hosszú próbája volt. Hogy kicsit kipihenje magát, a színházból egyenesen a New York kávéházba ment, ahol fáradtan lehuppant a székre, és kért valami frissítőt, ami üdítő és hideg.

- Melegen ajánlom a málnafagylaltunkat! – mondta a pincér.

Csortos mogorván ránézett:

- Melegen egye meg maga!

Fő az igyekezet!

Turay Ida, a sokáig külföldön élt magyar színésznő, újdonsült menyecske korában (és mi tagadás: életében először) nekiállt lágytojást főzni, majd egy szép kis tojástartóban – amúgy héjastól – betálalta a férjének: Békefy Istvánnak, aki nyomban hozzálátott, hogy feltörje:

- Szívecském, ez a lágytojás kemény! – állapította meg.

- Érthetetlen! – dünnyögte Turay. – Hisz több mint egy órát főztem, hogy biztosan meglágyuljon.

A méreg

A harmincas évek elején bejáratos volt a Fészek-klubba egy Kvázinak becézett ifjú költőcske, akinek a versíráshoz kis tehetsége volt, a méregkeveréshez viszont nagy. Jól kidolgozott, pontosan célba találó pletykáival sorra összeveszítette az embereket, rossz hírbe kevert, akit csak tudott, ártott mindenkinek, akinek lehetett.

Egy szép napon aztán Kosztolányi Dezső azzal a szenzációs hírrel lépett Karinthy Frigyes asztalához, hogy ezt a Kvázit mérgezési tünetekkel a Rókus kórházba szállították.

- Szegény fiú! – vágott gyászos képet Karinthy. – Azt mondod, mérgezés? Akkor biztosan saját nyelvébe harapott.

Képtelen állítás

Maurice Chevalier a legképtelenebb helyzetben is azonnal feltalálta magát. Egyszer egy úgynevezett állófogadáson valahogy megbillent a kezében egy vermuttal teli pohár, és néhány csepp ráloccsant belőle a mellette ácsorgó vendégre.

- Mit csinál? – rivált rá az. – Hisz egész nedves lett a szmokingom.

- Csodálkoznék, ha nedves lenne, uram! – hajolt meg udvariasan Chevalier. – Ebben a pohárban ugyanis száraz vermut volt.

Irónia nélkül olyan lenne a világ,
mint egy erdő madarak nélkül.

Anatole France

Az alhas egészségvédő tréningje:

Intim Torna®

Az Intim Torna® 1986 óta egyre intenzívebben formálódó egészségvédő tréning. Olyan speciális ismereteket közlő és rendszerbe foglaló eljárás, melynek elsődleges célja a nők életminőségének javítása a kismedence funkcionális védelme által.
A nők alkati sajátosságaiból és életviteléből következő problémák, többek között a kismedence szerveinek helyzetéről és ezek kóros elváltozásairól van szó.
Tudom, hogy nagyon sokan tapasztalnak ilyen problémákat, s abban is biztos vagyok, hogy akinek még nem jelentkeztek ezek a gondok, azok is szeretnék mindezt megelőzni.
Örömmel tudatom önökkel, hogy közel a segítség.

A medencealap izomzatának funkciója az alhasi szervek, húgyhólyag, méh és a végbél megtartása. Fontos szerepet játszanak az akaratlagos ürítési funkcióban, a szülés során, a szexualitásban.
Amíg a gát izmai feszesek és jól működnek, észre sem vesszük őket. Azonban, ha veszítenek tónusukból, funkciójukat nem tudják maradéktalanul ellátni, megjelennek a figyelmeztető jelek, tünetek.
Azok a nők, akiknek köhögésre, tüsszentésre, rázkódásra vizeletvesztésük van, vagy akiknek hüvelygyengesége vagy aranyere alakult ki, netán mindez együtt, már nem csak a műtéti megoldást választhatják.

Kriston Andrea kidolgozta az Intim Torna® programot. Ez a női alhas egészségvédő tréningje.
Statisztikai adatok bizonyítják, hogy szükség van a kismedence védelmét is biztosító életmód széles körben való terjesztésére.
A fentebb felsorolt tünetekben szenvedő nők között a leggyakrabban fellelhető rizikótényező a gáti izmok gyengesége.
Az intim torna a medencealapi izmok tréningje prevenciós és rehabilitációs motiváltsággal nők, férfiak és gyermekek számára.

Az alhas védelmét szolgáló egészségnevelő foglalkozások alatt a hallgatók jelentős testtudat-fejlesztést eredményező tréningen sajátítják el a medencealapi izmok szelektív működését. Megtanulják, hogy életvezetési szokásaik közül melyek károsítják egészségüket, és miként tudnak ezeken változtatni. Az egyénre szabott házi program garantálja, hogy a különböző panaszokkal érkezők a nekik legmegfelelőbb gyakorlatokat végezzék.

A torna 10 óra alatt sajátítható el.
A gyakorlatok megtanulása közben sok hasznos információt kapnak a helyes

felkelésről, testtartásról, légzéstechnikáról, széklet- és vizeletürítésről, az intim higiéniáról, stb.
A torna kényelmes öltözékben, segédeszközök nélkül történik. Az otthoni program napi 5-10 percet vesz igénybe.

Most pedig nézzük, hogy milyen esetekben ajánlatos az Intim Torna.

Prevenció céljából:

- várandósságra, szülésre való felkészítésben,
- menstruációs alhasi panaszok enyhítésére,
- a változókorral járó tünetek enyhítésére,
- egyes nőgyógyászati, urológiai, proktológiai műtétre való felkészítésben,
- stresszinkontinencia esetén,
- a hüvely gyengesége esetén,
- a végbél gyengesége estén és
- aranyér esetén.

Rehabilitáció céljából:

- szülés utáni gáti rehabilitációra,
- nőgyógyászati, urológiai, proktológiai műtétek hatásának megtartására,
- férfiak esetén prosztata-, illetve proktológiai műtétek esetén, valamint
- az akaratlan vizeletvesztés (inkontinencia) különböző típusaiban, minden életkorban.

Tíz év tapasztalatai alapján elmondható, hogy a programot az abban részesült nők kivétel nélkül hasznosnak ítélik, mely az életük minőségét jelentős mértékben javítja. Minden esetben fokozódik az alhas funkcióinak kontrollja. Javulnak az izomgyengeségből adódó szél, széklet és vizelettartási funkciók, a szexuális élet, a medencealap vérellátása és a kötőszövet tónusa.
Gépi mérés segítségével regisztrált adatok alapján megállapítható, hogy a gát izomereje átlagosan több mint 100%-ot fejlődött 10 hetes gyakorlás után.
Természetesen, mint minden izom, a gát izomzata is csak akkor lehet jó állapotban, ha rendszeresen végezzük a gyakorlatokat. Akkor viszont garantált a siker. Idős korban is nagy mértékű és tartós javulás érhető el.
A gyakorlatok egyszerűek, mindenki számára könnyen elsajátíthatók.
Amennyiben felkeltettem érdeklődését, kérjen bővebb információt a következő telefonszámokon:

34/ 343-715
30/ 362-1225

S végezetül kívánom mindnyájuknak, hogy ezzel az új lehetőséggel élve egyre egészségesebb, fiatalosabb, harmonikusabb és energikusabb életet éljenek.

Puskás Ilona
Intimtorna-tréner

Karácsonyi asztalok

Karácsonykor a bensőséges hangulatot nemcsak a feldíszített illatos fenyőfa és az ajándékozás sugározza, hanem az alkalomhoz illő fogások is. Az ünneplés módja és az étkezési szokások nemzeti, vallási és családi hagyományokat követnek.

Angliában például december 25-e az ajándékozás napja. Az angol ünnepi asztalról nem hiányozhat a gesztenyével töltött pulyka - általában áfonya mártással, valamint elképzelhetetlen az ünnep a Christmas puding nélkül, amelybe sokféle aszalt gyümölcsöt, mazsolát, szerecsendiót, citrom-és narancslevet, őrölt mandulát tesznek.

Nincs karácsony lakoma nélkül **Lengyelországban** sem. A karácsonyi menü ecetes-tejfölös heringgel, három-négyféle hallal és zöldséges salátával kezdődik, majd következik a gombaleves vagy hideg céklaleves. A folytatás: rántott és roston sült hal, majd savanyú vagy édes káposzta babbal. A lakoma végén kerülnek asztalra a különféle fánkok, a mákos tészta, különleges mézes sütemény.

Mexikóban a karácsony igazi nagy napja január 6.,vízkereszt napja. Ekkor fogyasztják a hagyományos királyi kalácsot. Kis figurát sütnek bele, és aki megtalálja, az a következő évben az egész családot köteles vendégül látni.

Milánóban egy Antonio nevű pékről elnevezett kuglófszerű süteménynek (panettone - kenyértésztához cukrot, mazsolát és citromot kevert) olyan sikere lett, amely nélkül az olaszok ma már elképzelhetetlennek tartják a karácsonyt.

A **norvég** családok ünnepi étkezésénél a böjtre emlékeztető első fogás a tejberizs, amelyből a gyerekek igyekeznek kikanalazni a benne rejtőző egyetlen szem mandulát, mert megtalálójának jutalma egy marcipánmalac. Az ünnepi menühöz tartozik a pácolt tőkehal párolva, burgonyával, zöldborsóval és szalonnával körítve.

A **spanyoloknál** december 24-től január 7-ig tartanak az ünnepségek, a családi és baráti összejövetelek. A karácsony fő eledele a mogyoróval töltött pulyka és a turron nevű édes, mandulás tészta. Rántott rák, zöldségköretes disznósült, rizses kagyló és fagylalttal töltött ananász is szerepel az ünnepi étrendben.

Az **USA**-ban az ajándékot a Santa Claus, a Mikulás hozza és általában harisnyába dugva teszi a karácsonyfa alá, a gyerekek pedig reggel találják meg. Kedvelt karácsonyi sütemény a sült tökkel töltött, többrétegű lepény, valamint a forrón szervírozott almás lepény, tetején fagylalttal és tejszínhabbal.

Magyarország híres a vendégszeretetéről. December, január - nemcsak az ünnepek miatt - a vendégeskedés hónapjai. A zord időben nem lehet a telekre rohanni, a földeken dolgozni, strandolni stb. A hosszú téli esték a baráti és családi kapcsolatok ápolására kínálnak lehetőséget. Néhány ötlettel szeretnék hozzájárulni, hogy a vendégek és vendéglátók együtt élvezhessék az ebéd -vagy vacsorameghívás örömeit.

KARÁCSONYI MENÜ:

Halászlé korhelyesen
Alaplevet főzünk ugyanúgy, mint a hagyományos halászlénél, majd 1-2 babérlevéllel és fél citrom levével 5-6 percig forraljuk, ezután a pácolt halat hozzáadjuk és még kb. 6 percig főzzük. Végül 2-3 dl tejföllel dúsítjuk. Utóbbit úgy adjuk hozzá, hogy először egy kevés forró levessel simára keverjük, így öntjük a halászléhez, nehogy csomós legyen.

Karácsonyi rakott pulykaérmék
Hozzávalók: kb.60 dkg pulykamedalion (pulykamell), só, őrölt fekete bors, 20 dkg pulykamáj, 20 dkg csiperke gomba, 1 csokor petrezselyem, 1 közepes vöröshagyma, 3 gerezd fokhagyma, 2 tojás, 3 evőkanál zsemlemorzsa, fél kiskanál kakukkfű, 15 dkg pulykasonka, 2 dl tejföl, 15 dkg reszelt sajt.
A húsérméket kiverjük, esetleg inas részeit bevágjuk, megsózzuk, megborsozzuk és egy kiolajozott tepsibe kirakjuk. A pulykamájat a tisztított gombával, petrezselyemmel, hagymával, fokhagymával együtt ledaráljuk.
Egy tojással és a zsemlemorzsával összekeverjük, megsózzuk, megborsozzuk, a kakukkfűvel fűszerezzük. A masszát a húsra halmozzuk, a sonkaszeletekkel befedjük.
A tejfölt a sajt kétharmadával és egy tojással összekeverjük, a rakottasra kenjük, majd előmelegített sütőben, közepes lángon kb.40-45 percig sütjük. Ekkor a többi sajtot rászórjuk és még 10 percig sütjük. Pirított burgonyával adjuk asztalra.

Füstölthalas saláta
Hozzávalók: 1 füstölt halkonzerv (sprotni), 25 dkg héjában főtt burgonya, 1,5 dl majonéz, 1,5 dl tejföl, 1-2 alma, 2 keményre főtt tojás, 1 fej lilahagyma, 1 csokor petrezselyem, 3 evőkanál ecet, ízlés szerint mustár, bors, só.
A hozzávalókat kis kockákra vágjuk, a petrezselymet apróra és a majonézhez kevert tejföllel összekeverjük. Jól lehűtve fogyasztjuk.

Adventi rétes
Hozzávalók: a tésztához: 2 dkg vaj, 25 dkg liszt, csipetnyi só, 2 tojás sárgája.
Töltelékhez: 10-10 dkg dió, mézes puszedli, vaj, 5-5 dkg aszalt füge, aszalt datolya, mazsola, 2 tojás sárgája, 8 dkg porcukor, 1,5 dl tejszín, 1-1 citrom és narancs reszelt héja, 3-4 evőkanál zsemlyemorzsa.
A tésztához valókat (a vajat kicsit megolvasztjuk) összedolgozzuk, annyi langyos vizet adunk hozzá, hogy rugalmas tésztát kapjunk, addig ütögetjük a deszkához, amíg puha és hólyagos lesz. Meleg helyen kb.1 órát pihentetjük.

A dióbelet a mézes puszedlival együtt ledaráljuk. 5 dkg vajat megolvasztunk, majd kihűtjük. Az aszalt fügét és datolyát apróra felkockázzuk és a megmosott mazsolával és a vajjal összekeverjük. Hozzáadjuk a porcukorral krémesre kikevert tojássárgáját, a mézes puszedlival ledarált diót, a tejszínt meg a citrom és narancshéjat is. A tésztát tiszta konyharuhán lappá kinyújtjuk. A maradék megolvasztott vajjal megkenjük. Zsemlemorzsával megszórjuk és egyenletesen elosztjuk rajta a tölteléket. A rétest konyharuha segítségével feltekerjük.
Margarinnal kikent, morzsával meghintett tepsibe fektetjük, tetejét a maradék vajjal megkenjük. Előmelegített sütőben, kb. 30 percig sütjük.
Az adventi rétest melegen vagy hidegen porcukorral és diódarabokkal megszórva kínáljuk. Célszerű dupla adagot sütni mert nagyon finom és elálló.

Deák Györgyné

MESE AZ UJJAKRÓL

Ez a malac piacra megy,
ez itthon marad,
ez kap finom pecsenyét,
ez semmit se kap,
ez a malac visít nagyot:
Uí! uí! éhes vagyok!

Lúdanyó meséi

Gyereksarok

Ajándékkészítés természetes anyagokból

Várkastély

Szükséges anyagok, eszközök:

Papírdodozok (1 nagyobb doboz és több kisebb doboz)
olló,
ragasztó,
maradék tapéta, esetleg színes papír, csomagoló papír,
festék,
fogpiszkáló, használt gyufaszálak

Semmi okod unatkozni! Nézz körül otthon, biztosan megtalálod a szükséges anyagokat, hogy barkácsolhass velük. Kérheted szüleid, nagyobb testvéred segítségét is!

1. A nagy doboz egyik falát teljesen vágd le, így jobban tudod majd használni a várat. Próbaként állítsd össze a dobozokat, tervezd meg, hogyan állnak majd egymás mellett!
2. Az ajtókat csak három oldalukon vágd körül, hogy nyithatóak-zárhatóak legyenek. Az ablakokat teljesen körülvághatod.
3. A várbörtön ablakára papírcsíkokból, fogpiszkálóból, vagy elhasznált gyufaszálakból készíthetsz rácsot.
4. Bevonhatod a dobozokat színes csomagolópapírral vagy tapétával is, de ki is festheted a dobozod. Így valóban olyanná lehet, mintha a várfalad kövekből állna össze.
5. A dobozokat legjobb jól egymáshoz rögzíteni, de csinálhatod elmozdíthatóra is.
6. Otthon fellelhető katonákkal, kinder figurákkal be is népesítheted.

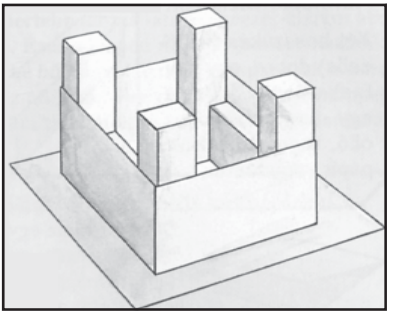

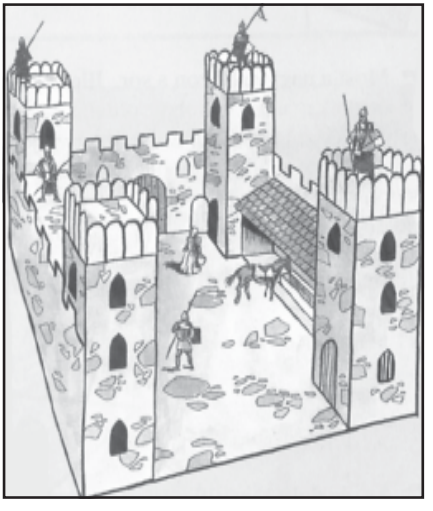

Ajándékok

Szükséges anyagok:

ragasztó,
parafa dugó,
fogpiszkáló,
termésszemek

Ajándékozni nagyon jó dolog, öröm annak, aki adja, és öröm annak is, aki kapja. Szeretnél megajándékozni valakit? Egy ötlet a sok közül. Könnyen elkészíthető, csak egy kis fantázia kell hozzá! (Pl. kukoricaszemek, parafa dugó, fogpiszkáló stb.)

Az anyagokból készíthetsz képeket, bábokat, figurákat, használati tárgyakat is.

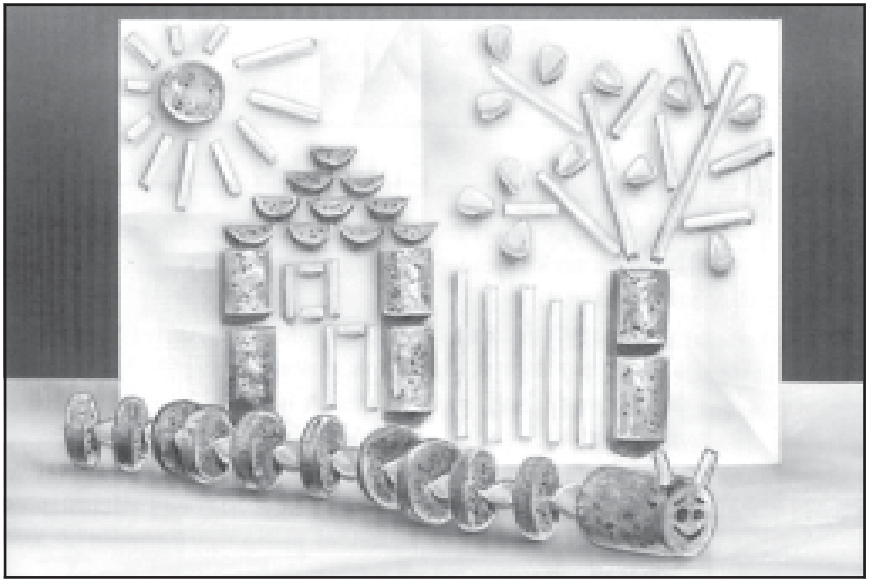

Kavicsszobrászat

Szükséges anyagok:

sokféle formájú kavics,
tempera festék, egy vastag és egy vékony ecset,
ragasztó

1. Cirmi és Kormi. Keress egy nagyobb, ovális alakú és egy kisebb, kerek kavicsot. Mindkettőt fesd fehérre. Ha megszáradtak, a képen látható módon ragaszd egymásra a kavicsokat. Most vedd elő az ecsetedet, és fekete temperá-

val rajzolj neki arcot, bundát, lábat és farfarkat. Ő lesz Cirmi. Ha elkészülsz Cirmivel, láss hozzá Kormihoz!

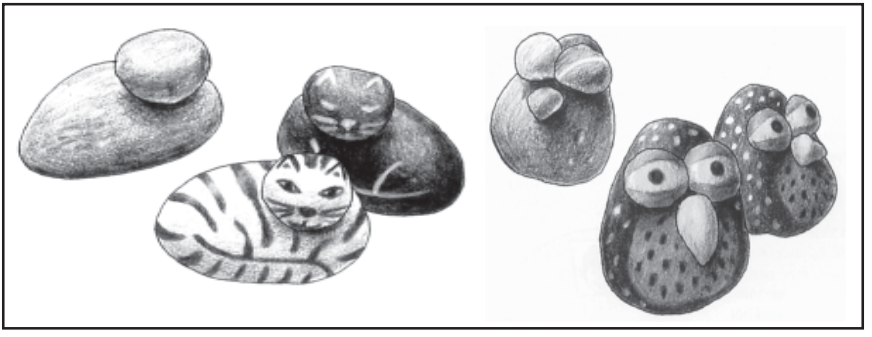

2. Bagolymama és Bagolyfi. Keress egy nagyobb ovális kavicsot. Fess rá tollakat, ahogyan a képen látod. Azután keress két gömbölyű és egy hosszúkás kavicsot. A két gömbölyű lesz a szeme, a hosszúkás a csőre.

A többit rábízzuk a fantáziádra. Ilyen módon elkészítheted a saját állatkertedet. Ha nagyon ügyes vagy rajzból, készíthetsz kavicsajándékot szeretteidnek is. Nincs is hozzá másra szükséged, mint egy laposabb kavicsra és temperára. A kavicsodat díszítheted különböző mintával, esetleg pillangókat, érdekes bogarakat is festhetsz rájuk. Kisebb alakú háncskosárba téve, mutatós szobadísz is lehet.

Rajztartó papucs készítése

Szükséges anyagok:

1 db gabonapelyhes doboz,
színes papírok,
(ez lehet színes újságpapír is)
hurkapálca,
vékony ágdarab, vagy egy vékonyabb fakanál nyele,
olló,
ragasztó

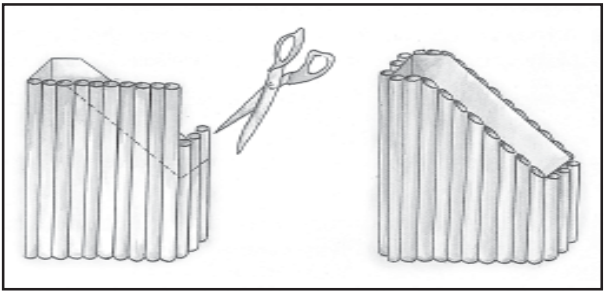

1. Vágj el ferdén egy üres gabonapelyhes dobozt. Ha még kisebb vagy, kérd meg szüleidet, hogy segítsenek.
2. A színes papírokat csavard fel a hurkapálcára, majd a papír végeit ragaszd le. Az így elkészült papírcsíkot óvatosan húzd le a pálcádról.

3. Az így elkészített papírhengereket ragaszd rá a dobozod oldalára.
4. Végül vágd a papírhengereket megfelelő méretűre, és már készen is van a rajztartód.

Gabonapelyhes dobozodat is díszítheted önállóan, saját fantáziád szerint. Néhány ötlet hozzá. Egyszerűen befested olyanra, ami a leginkább tetszik neked. Boríthatod termésekkel, falevéllel, vidám virág mintával. Így az évszakokhoz megfelelő rajztartód lehet.

Tobozerdő lakói

Szükséges anyagok:

erdei termések, tobozok,
zöld tempera
fogpiszkáló, vagy gyufaszál,
gyurma, ragasztó,
olló

Ha erdei sétátok során már elég sokféle termést gyűjtöttetek, könnyen elkészíthetitek a saját tobozerdőtöket. Természetesen másféle figurák is lehetnek az erdő lakói, ez csak a te fantáziádon múlik.

Olló vagy más hegyes szerszám segítségével ki tudod szúrni a terméseket, de legjobb ha ebben szüleid segítségét kéred!

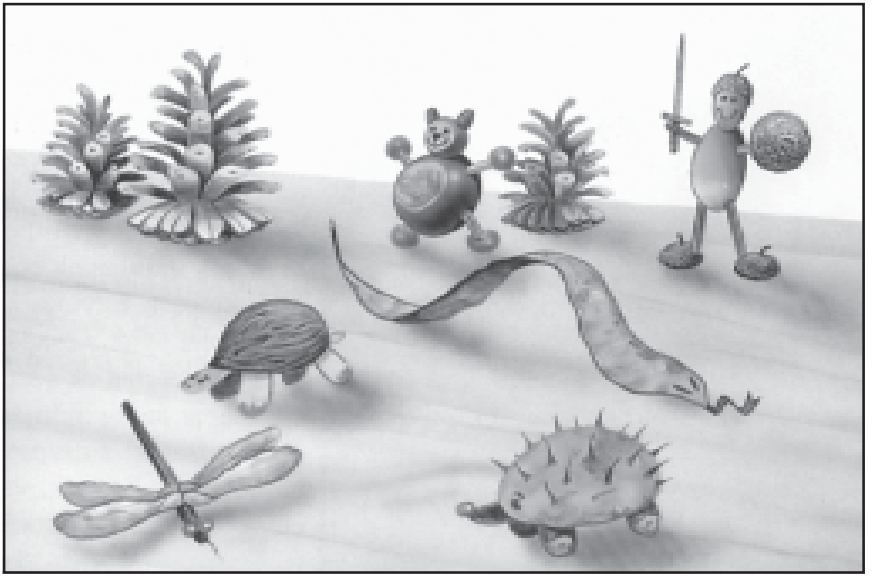

Az erdő lovagja

Szükséges anyagok:

gyufaszál, vagy fogvájó,
hurkapálca,
toboz, csipkebogyó, makk,
parafa dugó,
kevés gyurma,
kenderkóc,
filctoll

Az erdő lovagja nagyon mutatós, ha sikerül elkészítened, díszítheted vele a szobádat.

A lovag feje makkból van. Ha a makkot kilyukasztod, és egy gyufaszálat helyezel bele, máris kész a nyaka. A testét parafa dugóból készítsd, a kezét és a lábát gyufaszálakból. A cipője két kis parafadarab legyen. A lovag pajzsa is parafából van.

A ló teste toboz, melyre öt lyukat kell fúrni, s hurkapálcából lábakat és nyakat illeszteni hozzá. A ló feje csipkebogyóból, a farka és a sörénye kenderkócból van. Patái gyurmából készülnek.

Termésékszer

Szükséges anyagok:

makk-kupacs,
vékony kalapgumi és zsineg,
festékek és ecset

Makk-kupacsból egyedi nyakláncot, karláncot készíthetsz magadnak, vagy megajándékozhatsz vele valakit.

Törd le a makk-kupacsok szárát, és egy felnőtt segítségével lyukaszd át a helyét. A kalapocskákat fesd be, és hagyd megszáradni.

A színes kupacsokat fűzd fel a zsinegre úgy, hogy egyfelé nézzenek. A zsineg végét kend be egy kis ragasztóval, hogy merev legyen, mert így könnyebb lesz fűzni. A karkötő elkészítéséhez kalapgumit használj, így az rugalmasabb.

Karácsonyfadíszek

Szükséges anyagok:

Zsineg, olló,
festék, esetleg ezüst, vagy arany festékspray,
ragasztó,
pattogatott kukorica, csipkebogyó,
toboz, fél dióhéj,
száraz szalmavirág

1. A füzért pattogatott kukoricából és csipkebogyóból készítjük. Felfűzhetjük őket változatosan, vagy csak magukban is.
2. Szeleteljétek fel a citromot, vagy a narancsot és hagyjátok kiszáradni. A kiszáradt gyümölcsöket is felfűzhetjük, vagy használhatjuk önmagukban is. Szépen mutatnak a természetes színükben. Ám ezüst, vagy arany festékkel lefújva már valóban csodaszép díszeket kapunk.
3. A fél dióba belehelyezed az apró száraz virágot, és máris elkészült a díszed.
4. Gyűjtött és megszárított tobozaidat is felhasználhatod különféleképpen. Felakaszthatjuk őket természetes színükben, de színes festékspray-vel is beszínezhetjük. Készítsünk toboz angyalkát is. Fessük be tobozunkat arany, vagy ezüst színnel. Hajtogassunk fehér papírból harmonikaformát, középen kössük meg, majd illesszük a toboz oldalához. Ez lesz az angyalka szárnya. A toboz tetejére pedig helyezzük el a fejét, mely lehet vatta gombóc, vagy kevés anyagba betekert hulladék anyag is.

Karácsonyi lámpás

Szükséges anyagok:

Fotókarton, vagy befestett műszaki karton,
pauszpapír, vagy sárga selyempapír,
olló,
ragasztó,
teamécses,
alacsony üvegpohár

Egyforma nagyra vágd ki a kartont és a színes selyempapírt. A hosszúságuk legalább 40 cm legyen. Rajzold a kartonra valamelyik mintát, vagy tervezz sajátot, és óvatosan vágd ki. Ragasztózd be a karton hátoldalát, majd simítsd rá a selyempapírt. Nem baj, ha kicsit ráncos marad. Ezután ragaszd össze a hengerpalástot!

A teamécsest tedd a pohárba, s csak ezután gyújtsd meg. Így ha ráteszed a hengerpalástot, a láng biztosan nem fog a papírhoz érni. Ezután nincs más dolgod, mint lekapcsolni a villanyt, és gyönyörködni az eredményben.

Parafavarázs

Szükséges anyagok:

Használt parafa dugók,
kés,
ragasztó,
kartonlap,

1. Készíthetsz képkeretet, melybe belerakhatod a fényképedet. A kiválasztott fénykép köré vágjál ki kartonpapírból keretet. Vágd félbe, vagy szeleteld fel a parafa dugókat, majd ragaszd tetszőlegesen a keretre. Ha ügyes vagy még támasztót is ragaszthatsz az új kerethez, s máris szüleid asztalának dísze lehet.
2. Vágj ki tetszőleges méretű kartonpapírt, vagy farostlemezt, melynek felületét ragaszd tele félbe vágott parafa dugókkal. Az elkészült felület üzenő táblaként szolgálhat konyhában, szobában, előszobában.

Amennyiben még nem tudod a kést biztonságosan kezelni, feltétlenül kérjél felnőttől segítséget.

Ha saját, eredeti ötleteid vannak, vagy rendelkezel kevés anyagból, könnyen összeállítható játékok, használati tárgyak útmutatásával, oszd meg velünk, hogy a jövő évi kalendáriumban már a te ötleteid szerepelhessenek.

Munkáidhoz jó szórakozást kívánunk.

A gyereksarok tippjei részben a Kalapomban ezer ötlet (Graph-Art Stúdió Kft.) című könyv alapján készült.

Összeállította: Monostori Éva

Miből vannak?

Miből vannak a kisfiúk?
Békából, csigából,
kiskutya fogából,
abból vannak a kisfiúk.

Miből vannak a lánykák?
Fehér liliomból,
friss rózsaziromból,
abból vannak a lánykák.

Lúdanyó meséi

Fényképalbum

A nagy csapat
Álló sor balról: Szamaránszki József, Ágoston Géza, Nagy József, Németh József, Bedecs József, Panyi Vendel, Tóth Lajos
Ülő sor: Nagy Gábor, Beke Károly, Rauch Sándor

A kis csapat
Álló sor balról: ?, ?, Németh József, ?, Nagy Ferenc, Simon István
Ülő sor: Kőrösi Ferenc, Váradi Lajos, Ledniczky Károly, Nagy Gábor

A nézőtér
Balról: Herdics János, Bedecs József, Nagy Gábor, Németh József, Beke Károly

Az akkori divat (1942)
Balról Henter Istvánné Vörös Mária és Sebők Jolán

Koppánmonostoron 1936-ban
Balról Rukkensuk Ferencné, Rendes László, Sógor Margit

Régi monostori ház
A képen látható: Neiter István és Neiter Ferenc

Komáromi rakpart: kubikolás
Álló sor balról: Hegedűs Mihály, ?, Németh Pál, Kampós Ferenc, ?
Ülő sor: ?, Szőcs Géza, Jankovics Antal

Hazatérő katonák a monostori erődben

1940. szeptember 6. a Szent Jobb országjárása

Ügyfélfogadási rend

hivatalok, orvosok, gyógyszertárak, állatorvosok Komáromban

Önkormányzat : Szabadság tér 1. - Telefon : 340 - 011

Hétfő	:	8.00 - 16.30
Kedd	:	nincs
Szerda	:	13.00 - 16.00
Csütörtök	:	nincs
Péntek	:	8.00 - 12.00

Osztályokon	:	szerda kivételével, naponta	:	8.00 - 16.00
Lakosságszolgálat:		Hétfőtől csütörtökig	:	8.00 - 16.30
		Pénteken	:	8.00 - 12.30
		(útlevél ügyintézés)		
Adóhivatal	:	Hétfő	:	8.00 - 16.30
		Kedd	:	nincs
		Szerda	:	13.00 - 16.00
		Csütörtök	:	nincs
		Péntek	:	8.00 - 12.00

Okmányirodák:

Személyigazolvány és lakcímnyilvántartó iroda:

Hétfő	:	8.00 - 16.00
Kedd	:	12.30 – 16.00
Szerda	:	8.00 - 16.00
Csütörtök	:	12.30 – 16.00
Péntek	:	8.00 - 12.00

Gépjárműves okmányiroda:

Hétfő	:	8.00 - 15.30
Kedd	:	nincs
Szerda	:	13.00 - 15.30
Csütörtök	:	nincs
Péntek	:	8.00 - 11.30

Vállalkozási okmányiroda:

Hétfő	:	8.00 - 16.00
Kedd	:	nincs
Szerda	:	8.00 - 16.00
Csütörtök	:	nincs
Péntek	:	8.00 - 12.00

Földhivatal : Szabadság tér 1. - Telefon : 340 - 273

Hétfő	:	13.00 - 16.00
Kedd	:	nincs
Szerda	:	8.00 - 12.00, 13.00 – 16.00
Csütörtök	:	nincs
Péntek	:	8.00 - 12.00

Városi Rendőrkapitányság : Igmándi út 24. - Telefon : 343 - 007

Hétfő	:	7.30 - 16.00
Kedd	:	nincs
Szerda	:	7.30 - 16.00
Csütörtök	:	12.30 - 16.00
Péntek	:	7.30 - 12.00

Közjegyző Hivatal : Szabadság tér 1. - Telefon : 340 - 011

Hétfő	:	nincs
Kedd	:	8.00 - 15.00
Szerda	:	nincs
Csütörtök	:	8.00 - 15.00
Péntek	:	nincs

Városi Bíróság : Beöthy Zsolt u. 26. - Telefon : 342 - 153

Hétfő	:	8.00 - 12.00
Kedd	:	nincs
Szerda	:	Panasznap : 8.00 - 12.00, 13.00 - 15.00
Csütörtök	:	nincs
Péntek	:	8.00 - 12.00

Városi Ügyészség : Beöthy Zsolt u. 26. - Telefon : 342 - 089

Szerda : 8.00 – 12.00 és 13.00 – 15.00

Falugazda : Közösségi Ház, Jedlik Ányos u. 8. - Telefon : 347- 111

Csütörtökönként : 8.00 - 12.00 13.00 – 16.00

ÉDÁSZ Rt. : Klapka György út 41. - Telefon : 40/ 220 - 220

Személyes ügyfélszolgálat Komáromban nincs.

ÉGÁZ Rt. : Igmándi út 45. - Telefon : 344 - 604, 344 - 605

Hétfő	:	6.30 - 17.00
Keddtől –péntekig	:	6.30 - 14.50
Pénztár pénteken	:	7.00 - 12.00

Vizák, Komárom - Ács Vízmű Kft. : Sport u. 35. - Telefon : 343-860, 340-188

Hétfő	:	7.00 - 16.30
Szerda	:	7.00 - 14.30

Saxum Közszolgáltató és Kereskedelmi Kft. : Marek József u. 3. - Telefon : 340 - 664

Hétfő - péntek	:	6.30 - 14.30

Posta : Koppánmonostor, Radnóti Miklós u. 6. - Telefon : 340 - 751

Hétfőtől péntekig	:	8.00 - 16.00
Pénztári órák	:	8.00 - 15.00

Komárom, Szent István tér 2. - Telefon : 344 - 536

Hétfőtől péntekig	:	8.00 - 19.00
Főpénztár	:	8.00 - 18.00
Szombaton	:	8.00 - 12.00

Orvosi rendelő

: Tamási Áron u. 3. - Telefon : 346 - 409

Dr. Takács Ágnes családorvos : mobil : 60 / 321 - 956

Hétfő	:	8.00 - 12.00
Kedd	:	12.00 - 16.00
Szerda	:	8.00 - 12.00
Csütörtök	:	12.00 -16.00
Péntek	:	8.00 - 12.00

Dr. Schler Szilvia gyermekgyógyász : mobil : 20 / 9454 - 704

Csecsemőtanácsadás : minden hónap első csütörtökén : 12.00 - 13.00

Dr. Zsilka Ilona gyermekgyógyász : mobil : 30 / 9944 - 730

Csecsemőtanácsadás : minden hónap első hétfőjén : 11.00 - 12.00

Dr. Boldov Tibor gyermekgyógyász : mobil : 70 / 2140 - 455

Csecsemőtanácsadás : minden hónap első péntekén : 9.00 - 10.00

Piskovszki Jánosné védőnő : telefon : 343 - 662

Kismama tanácsadás és csecsemőgondozás : kedd: 9.00 – 11.45

Felnőtt ügyelet : Komárom, Tóth Lőrinc u. - Telefon : 344 - 770

Hétfőtől péntekig : 17.00 - 7.00
Szombat - Vasárnap : egész nap

Gyermek ügyelet : Selye János Kórház, Komárom, Széchenyi István út 4. - Telefon : 342 - 840

Komáromi Rendelőintézet szakorvosi rendelései :

Cím : Komárom, Beöthy Zsolt u. 4. - Telefon : 344 - 080

Sebészet

Hétfőtől - péntekig : 8.00 - 14.00
Csütörtök : 8.00 – 12.00
Ügyelet : Selye János Kórház, Komárom, Széchenyi István út 2.
Telefon : 342 - 840

Nőgyógyászat

Hétfőtől - péntekig : 8.00 - 14.00
Ügyelet : Selye János Kórház, Komárom, Széchenyi István út 2.
Telefon : 342 - 840

Fogászat, telefon : 341 - 934

Dr. Szekeres György

Hétfő	:	8.00 - 14.00
Kedd	:	12.00 - 18.00
Szerda	:	8.00 - 14.00
Csütörtök	:	8.00 - 14.00
Péntek	:	Iskolafogászat

Dr. Wander Zsuzsanna

Hétfő	:	Iskolafogászat
Kedd	:	8.00 - 14.00
Szerda	:	12.00 - 18.00
Csütörtök	:	12.00 - 18.00
Péntek	:	8.00 - 14.00

Iskolafogászat : Feszty Árpád Általános Iskola, Csillag ltp. 6.
Telefon : 343 - 601

Belgyógyászat

Hétfőtől - péntekig : 8.00 - 14.00

Ügyelet : Selye János Kórház, Komárom, Széchenyi István út 2.
Telefon : 342 - 840

Szemészet

Dr. Török Katalin

hétfő - péntek : 8.00 - 14.00 (sürgős esetekben)

Szemüvegíratás előjegyzéssel történik.
Páros héten szerdán a rendelés szünetel!

Orr-, fül-, gégészet

Hétfő	:	7.00 - 12.00
Kedd	:	9.00 - 12.00
Szerda	:	7.00 - 12.00
Csütörtök	:	7.00 - 12.00
Péntek	:	7.00 - 12.00

Audiológia : hétfő - péntek : 12.00 - 14.00

Ideggyógyászat

Szerda kivételével, hétfő - péntek : 8.00 - 14.00

Pszichiátria

Szerda kivételével, hétfő – péntek : 8.00 – 12.00

Laboratórium

Hétfő - péntek : 7.30 - 10.00

Röntgen

Hétfő - péntek : 8.00 - 14.00

Sportorvosi rendelés, Tóth L. utcai ügyeleti rendelőben

Kedd : 16.30 - 17.30
Helyszín : Jókai Mór Gimnázium

Onkológia

Hétfőtől - szerdáig : 9.00 - 13.00

Ortopédia

Szerda : 14.00-tól

Rheumatológia, Táncsics Mihály u. 34. Telefon : 344 - 696

Dr. Németh Eleonóra

Hétfő - péntek : 7.00 - 13.00

Dr. Fazekas István

Hétfő - csütörtök : 13.00 - 14.30 telefonos bejelentkezés alapján

Dr. Boldov Tibor gyermekgyógyász
Telefon : 345 - 915, mobil : 70 / 2140 - 455

Hétfő	:	8.00 - 12.00
Kedd	:	8.00 - 12.00
Szerda	:	10.00 - 12.00
		14.00 - 15.00
Csütörtök	:	8.00 - 12.00
Péntek	:	8.00 - 12.00

Csecsemőtanácsadás szerdánként : 12.30 - 13.30

Dr. Schler Szilvia gyermekgyógyász
Telefon : 345 - 924, mobil : 20 / 9454 - 704

Hétfő	:	7.30 - 11.30
Kedd	:	7.30 - 10.00
		14.00 - 15.00
Szerda	:	7.30 - 11.30
Csütörtök	:	7.30 - 11300
Péntek	:	7.30 – 11.30

Csecsemőtanácsadás keddenként : 12.30 - 13.30

Dr. Zsilka Ilona gyermekgyógyász
Telefon : 346 - 368, mobil : 30 / 9944 - 730

Hétfő	:	8.00 - 12.00
Kedd	:	10.00 - 12.00
Szerda	:	8.00 - 12.00
Csütörtök	:	8.00 - 12.00
		14.00 - 15.30
Péntek	:	8.00 - 12.00

Csecsemőtanácsadás csütörtökönként : 12.30 - 13.30

Bőr- és Nemibeteg gondozó Intézet, Telefon : 340 - 011

Hétfő	:	9.00 - 15.00
Kedd-szerda	:	9.00 - 14.00
Csütörtök	:	csak a visszarendelt betegeknek
Péntek	:	9.00 - 13.00

Gyógyszertárak :

Aranykígyó Patika, Kalmár köz. Telefon : 343 - 940
Hétfő - péntek : 9.00 - 18.00
Szombat : 9.00 – 12.00

Balzsam Patika, Klapka György út 3. Telefon : 340 - 063
Hétfő - péntek : 7.30 - 17.30
Szombat : 8.00 – 12.00

Mentha Patika, Jedlik Ányos u. 12. Telefon : 345 - 925
Hétfő - péntek : 8.00 - 17.00
Szombat : 8.00 – 12.00

Vásártér Patika, Széchenyi István út 81. Telefon : 343 - 063
Hétfő - péntek : 8.00 - 17.30
Szombat : 8.00 - 12.00

Állatorvosok :

Dr. Győrfi Lajos, Táncsics Mihály u. 61. Telefon : 342 - 480
Dr. Logodi Annamária, Sport u. 14. Telefon : 343 - 306
Dr. Muravölgyi László, Gábor Áron u. Telefon : 30 / 9468 - 862
Dr. Nedeczky Árpád, Jókai Mór tér 9. Telefon : 342 - 367
Dr. Répási Gábor, Babits Mihály u. 9. Telefon : 342 - 907

Üzletek nyitvatartása :

Pro-Food Bt. (Nagy bolt) Koppány vezér út 111.

Hétfő - péntek : 6.00 - 17.00
Szombat : 6.00 - 12.00
Vasárnap : 8.00 - 10.00

Best-of ABC, Koppány vezér út

Hétfő - péntek : 6.00 - 18.00
Szombat : 6.00 -12.00
Vasárnap : 7.00 - 10.00

Kis - Duna ABC, Koppány vezér út.

Hétfő - péntek : 7.00 – 17.00
Szombat : 7.00 – 12.00
Vasárnap : 8.00 – 10.00

Palackos gáz csere a bolt nyitvatartási időpontjával megegyezően.

Bordács ABC, Aranyember u.

Hétfő - péntek : 7.00 – 17.00
Szombat : 7.00 – 13.00
Vasárnap : 7.00 – 11.00

Mini ABC, Koppány vezér út 129. - Telefon : 341 – 835

Hétfő - péntek	:	6.30 – 11.00, 15.00 – 17.00
Szombat	:	6.30 – 11.00
Vasárnap	:	9.00 – 11.00

Teríték kölcsönző, Koppány vezér út. 53. - Telefon : 344 - 168

Hétfő	:	14.00 - 18.00
Kedd	:	szünnap
Szerda	:	14.00 - 18.00
Csütörtök	:	szünnap
Péntek	:	14.00 - 18.00

Harmónia Virágbolt, Csendes u. 4. - Telefon : 340 - 905

Hétfő	:	14.00 – 17.00
Kedd	:	8.00 - 11.00 és 14.00 - 17.00
Szerda	:	8.00 - 11.00 és 14.00 - 17.00
Csütörtök	:	8.00 - 11.00 és 14.00 - 17.00
Péntek	:	14.00 – 17.00
Szombaton	:	8.00 -12.00

Kozmetika, Csendes u. 4. - Telefon : 340 - 905

Páros héten :

Kedd	:	14.00 - 20.00
Szerdától szombatig	:	8.00 - 14.00

Páratlan hét :

Hétfőtől - péntekig	:	13.00 - 20.00

Komárom - Koppánmonostor autóbusz menetrendje :

Komáromból indul munkanapokon :
4.50, 5.00 táborig, 5.30, 6.30, 6.40 iskolai napokon, 7.30 táborig, 8.20, 10.10 táborig, 11.40, 12.55, 13.50 iskolai napokon és a táborig, 14.30, 14.55, 15.45 táborig, 16.35, 17.25, 18.40 táborig, 19.50, 20.35, 22.35

Komáromból indul szabad-, és munkaszüneti napokon :
4.20, 5.00 táborig, 6.25, 7.25 táborig, 8.55, 10.10 táborig, 11.40, 13.50, 15.25, 16.45, 17.30, 18.40 táborig, 19.50, 20.35, 22.40.

Koppánmonostorról indul munkanapokon :
4.30, 5.10, 5.30 tábortól, 5.50, 6.45, 7.10 iskolai napokon, 7.50 tábortól, 8.40, 10.35 tábortól, 12.00, 13.15, 14.10 tábortól, 14.50, 15.15, 16.05 tábortól, 17.00, 17.45, 19.05 tábortól, 20.10, 20.55.

Koppánmonostorról indul szabad-, és munkaszüneti napokon :
4.40, 5.30 tábortól, 6.45, 7.45 tábortól, 9.15, 10.35 tábortól, 12.00, 14.10, 15.45, 17.05, 17.50, 19.05, 20. 10,
20. 55

Komárom autóbusz állomástól indul a Selye János Kórházig munkanapokon:
6.25, 7.57, 12.35, 13.55, 15.55, 18.00, 20.41

Komárom autóbusz állomástól indul a Selye János Kórházig szabadnapokon:
6.55, 7.57, 13.15, 15.55, 18.00, 20.41

Komárom autóbusz állomástól indul a Selye János Kórházig munkaszüneti napokon:
7.57, 10.50, 13.15, 15.55, 18.00, 20.41

Komárom autóbusz állomástól indul Almásfüzitőre munkanapokon:
5.00, 5.11, 5.30, 6.00, 6.20, 6.25, 7.00, 7.15, 7.30, 7.40, 8.05, 8.40, 9.00, 9.10, 10.00, 11.00, 11.30 nyári tanítási szünetben munkanapokon, 12.00, 12.30, 12.40, 13.05, 13.30, 13.35, 14.00, 14.30, 15.00, 15.15, 15.30, 15.50, 16.00, 16.50, 17.15, 17.30, 18.10, 18.45, 19.55, 21.07, 22.10

Komárom autóbusz állomástól indul Almásfüzitőre szabad és munkaszüneti napokon:
5.11, 5.30, 6.20, 7.00, 7.30, 9.30, 11.00, 12.00, 13.00, 13.27, 14.30, 15.30, 15.55, 16.00, 17.12, 17.45, 18.10, 19.55, 21.15, 22.10

Komárom Vasútállomásról indul:

02.40	**Győr**	
03.40	Almásfüzitő, Esztergom	
03.58	Bp. Keleti	
04.28	Bp. Keleti	munkanap
04.30	Kisbér, Székesfehérvár	
04.40	Győr	hétköznap
04.58	*Bp. Keleti*	*munkanap*
04.58	Bp. Keleti	szabad- és munkaszüneti nap
05.25	Almásfüzitő, Esztergom	
05.40	Győr	munkanap
05.40	Győr	szabad- és munkaszüneti nap
05.58	Bp. Keleti	
06.12	*Bp. Keleti*	*hétköznap*
06.36	Győr	hétköznap
06.58	Bp. Keleti	munkanap
07.22	Tatabánya	
07.23	**Győr, Sopron**	**hétköznap**
07.25	Győr	munkanap
07.36	Kisbér, Székesfehérvár	
08.09	**Bp. Keleti**	**hétköznap**
08.20	Észak-Komárom, Pozsony	
08.29	**Bp. Keleti**	
09.14	*Győr, Hegyeshalom*	
09.23	**Győr, Hegyeshalom, Rajka, Prága**	
09.25	Győr	
09.28	Bp. Keleti	
09.35	Kisbér, Székesfehérvár	
10.21	**Bp. Keleti**	
11.18	**Győr, Szombathely, Sopron**	
11.30	Bp. Keleti	
11.33	Kisbér, Székesfehérvár	
12.29	**Bp. Keleti, Miskolc, Sátoraljaújhely**	
12.35	Bp. Déli	
12.45	Győr	
13.18	**Győr, Rajka, Pozsony**	
13.22	Győr	
14.29	**Bp. Keleti**	
14.32	Győr	
14.33	Bp. Keleti	
15.23	**Győr, Szombathely, Zalaegerszeg**	
15.27	*Bp. Keleti, Miskolc*	

15.28	Bp. Keleti	
15.40	Kisbér, Székesfehérvár	
16.08	Győr	
16.21	*Győr, Hegyeshalom, Rajka hét első munkanapját megelőző napon*	
16.29	**Bp. Keleti**	
17.10	Bp. Déli	munkanap
17.23	**Győr, Szombathely, Rajka**	
17.48	Győr	munkanap
18.10	Bp. Déli	munkanap
18.12	*Kisbér, Székesfehérvár, Pécs*	
18.20	Észak-Komárom, Pozsony	
18.25	*Győr*	*munkanap*
18.30	*Győr*	*hét első munkanapját megelőző napon*
18.34	**Bp. Keleti**	
19.05	Győr	munkanap
19.13	*Győr, Sopron, Celldömölk*	
19.18	Rajka, Sopron, Szczecin	
19.30	Almásfüzitő, Esztergom	
20.00	Kisbér, Székesfehérvár	
20.21	*Bp. Déli*	*hét első munkanapját megelőző napon*
20.22	Győr	
20.29	**Bp. Keleti**	
20.35	Bp. Déli	munkanap
20.54	**Bp. Déli**	
20.55	Győr	
22.30	Tatabánya	a hét utolsó munkanapján és szabadnapokon nem közlekedik
22.30	Kelenföld	a hét utolsó munkanapján és szabadnapokon
22.48	Győr	

A **vastagon** szedett gyorsvonatot, a *dőlt* betűvel szedett sebes vonatot jelöl.

Csokonai Művelődési Központ,
Komárom, Kelemen L. u. 7.
Telefon : 342 - 208
Hétfőtől- péntekig : 7.00 - 20.00
Szombaton : 10.00 - 28.00
Vasárnap : 13.00 - 18.00

Komáromi Kisgaléria,
Komárom, Kelemen L. u. 7.
Telefon : 342 - 208
Hétfőtől- péntekig : 7.00 - 20.00
Szombaton : 10.00 - 18.00
Vasárnap : 13.00 - 18.00

Közösségi Ház,
Komárom, Jedlik Ányos u. 8.
Telefon : 340 - 140
Hétfőtől - péntekig : 7.00 - 20.00
Szombaton : 14.00 - 18.00
Vasárnap : zárva

Jókai Mór Filmszínház,
Komárom, Táncsics Mihály u. 13.
Telefon : 340 - 165
Téli időszámításkor az előadások kezdete : 17.00 és 19.00 óra
Nyári időszámításkor az előadások kezdete : 18.00 és 20.00 óra
Szünnap: csütörtök
Pénztárnyitás előadás kezdete előtt 2 órával.

Jókai Mór Városi Könyvtár,
Komárom, Táncsics Mihály u. 10.
Telefon : 345 - 003
Hétfőtől - péntekig : 9.00 - 18.00
Szombaton : 9.00 - 17.00

Gyermekkönyvtár,
Komárom, Jedlik Ányos u. 8.
hétfő : szünnap
kedd : 9.00 – 18.00
szerda : 9.00 – 18.00
csütörtök : szünnap
péntek : 9.00 – 18.00

Dózsa György Általános Iskola Könyvtára,
Koppány vezér út 59.
Telefon: 340 – 688

Hétfő	:	14.30 – 15.30
Kedd	:	szünnap
Szerda	:	14.30 – 15.30
Csütörtök	:	14.30 – 15.30
Péntek	:	14.30 – 15.30
Szombat	:	szünnap

A könyvtár felnőtt látogatókat is fogad!

Tengerészeti Múzeum,
Komárom, Szabadság tér 1.
Telefon : 340 - 011
Keddtől - vasárnapig : 10.00 – 16.00

Helytörténeti Kiállítás,
Komárom, Kelemen L. u.
Telefon : 344 - 697
Keddtől - vasárnapig : 10.00 – 16.00

Monostori Erőd Hadkultúra Kht.
Telefon : 341 – 968, 540 - 582
Csoportos látogatási lehetőség, előre bejelentkezéssel.
Az erődben lévő kiállítás naponta : 9.00 - 16.00

Támogatóink a következő szolgáltatásokkal állnak az ÖNÖK RENDELKEZÉSÉRE:

Pőcze József, autószerelő mester,

Vendéglő u. 1. - Tel.: 340 - 720

Hétfő	:	szünnap
Keddtől - péntekig	:	8.00 - 15.00
Szombat	:	8.00 - 14.00

Kozmetika, Czeglédi Gabriella,

Csendes u. 4. - Telefon : 340 - 905

Páros héten :

Kedd	:	14.00 - 20.00
Szerdától szombatig	:	8.00 - 14.00

Páratlan hét :

Hétfőtől - péntekig	:	13.00 - 20.00

Harmónia Virágbolt, Czeglédi Lászlóné,

Csendes u. 4. - Telefon : 340 - 905

Hétfő	:	14.00 – 17.00
Kedd	:	8.00 - 11.00 és 14.00 - 17.00
Szerda	:	8.00 - 11.00 és 14.00 - 17.00
Csütörtök	:	8.00 - 11.00 és 14.00 - 17.00
Péntek	:	14.00 – 17.00
Szombaton	:	8.00 -12.00

Vadkan Tanya

Fenyves u. 59. Telefon: 20/4242-686

Hétfő: szünnap

Keddtől-vasárnapig: 12.00-22.00

Tisztelt Ügyfelünk!

Ezúton szeretnénk bemutatni, milyen előnyöket jelent Önnek, ha igénybe veszi Bankunk szolgáltatásait. A lakossági szolgáltatásaink széles palettája igyekszik megfelelni az évek során tapasztalt fogyasztói elvárásoknak.

A szélesebb körű igények kiszolgálása érdekében a következő lehetőségeket teremtettük meg ügyfeleink számára:

- ✓ ***Akciós Hitelkártya***
- ✓ ***Akciós Személyi Kölcsön***
- ✓ ***Lakás Kölcsön***
- ✓ ***Jelzáloghitel***
- ✓ ***Akciós Betétlekötés***

Amennyiben ajánlatainkkal kapcsolatban bővebb felvilágosításra lenne szüksége, szívesen állunk rendelkezésére:

Raiffeisen Bank Rt.

2900 Komárom, Mártírok útja 14.
Telefon: (34) 345-125
Telefax: (34) 345-078

Tartalomjegyzék

Töprengő 3
Kalendárium 5
Ima a hétnek elején (részlet) 6
Istenem, add... 8
Az elmúlt év eseményei 29
Félelem 30
Turáni Tölgy 31
Gondolatok az iskola udvarán felállított emlékoszlop ürügyén 32
Mohás kövek közt 34
Monostori Kulturális Egylet 35
Többször is „ostrom alá vették” a Monostori erődöt 36
Felhívás 40
Szomorú mese 41
A városrész élni akar 42
Vallomás 43
Brodák József 44
KOSZA sétány kószálóknak 52
Hol a helyem ? 55
Egy kis helytörténet, történelem 57
Egy furcsa gondolat 58
Koppánmonostor utcanévadói 59
Születés 65
Rövid MAGYAR KRONIKA 66
Könyörgés 69
Cserepek 70
Köszönöm, köszönöm, köszönöm 74
Településünk felekezeti hitoktatási- és mise rendje 75
Kezdő tanítónak 76
Gondolat 77
Monostori portrék 79
„Nem vonz szakmai szempontból sem a főváros, sem a nagyvárosok, maradok Komáromban.” 80
A kettesek (Orosz Mihálynak) 82
Volt egyszer egy Nyilas Misi 83
“...olyan szép kenyerem lett, hogy eszt senki nem mondta meg, hogy kétszer sült” 87
Bölcs mondások :Pénzről, barátságról, szeretetről és a szerelemről 92
Bölcsességek a világhálóról 98
Tudod-e 100

Aforizmák, tréfák, híres emberekről 101
Az alhas egészségvédő tréningje 106
Karácsonyi asztalok 108
Karácsonyi menü 110
Mese az ujjakról 111
Gyereksarok 112
Miből vannak? 119
Fényképalbum (részlet) 121
Ügyfélfogadási rend, hivatalok, orvosok, gyógyszertárak,
állatorvosok Komáromban 126
Üzletek nyitvatartása 133
Autóbusz menetrendek 135
Komárom Vasútállomásról induló vonatok menetrendje 136
Művelődési Intézmények nyitvatartási rendje 138
Támogatóink 140